

PEDAGÓGIAI PROGRAM
HOLDFÉNY UTCAI ÓVODA

2040 Budaörs, Holdfény u. 31.

2026

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

HOLDFÉNY UTCAI ÓVODA

Az óvoda hivatalos elnevezése

2040 Budaörs Holdfény u. 31. +3620 3916984

Az óvoda pontos címe, telefonszáma

201162

Az óvoda OM azonosítója

Budaörs Város Önkormányzat

2040 Budaörs, Szabadság út 134. 06-23-420-008

Az óvoda fenntartója, címe, telefonszáma

49/2024 (II.28.) ÖKT. sz. határozat 2024.02.28

Az óvoda alapító okiratának száma, kelte

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testülete

Az intézmény irányító szerve

Kiss Anikó

Az intézmény igazgatója, a program benyújtója

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

Tartalom

1.	BEVEZETŐ.....	5
1.1	Az óvoda gyermekképe	6
1.2	Óvodakép.....	6
2.	HELYZETELEMZÉS	7
2.1	Általános helyzetkép	7
2.2	Személyi feltételek	7
2.3	Tárgyi feltételek.....	8
3.	PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK.....	9
4.	AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE, MŰKÖDÉSÉHEZ SZÜKSÉGES DOKUMENTUMOK	9
4.1	Az óvodai élet megszervezése.....	9
4.2	Az óvodai élet működéséhez szükséges dokumentumok.....	11
5.	AZ ÓVODAI NEVELÉS ÁLTALÁNOS CÉLJA ÉS FELADATA	12
5.1	Az egészséges életmód alakítása.....	13
5.2	Környezeti nevelés	16
5.3	Az érzelmi, az erkölcsi nevelés és az értékorientált közösségi nevelés	18
5.4	Értelmi fejlesztés, nevelés	20
5.5	Anyanyelvi nevelés	21
6.	PROGRAMUNK KIEMELT CÉLJA, FELADATAI – MŰVÉSZETI NEVELÉS	23
6.1	Művészeti nevelés, a fejlesztési területek tükrében	26
6.1.1	Játék	26
6.1.2	„Játékba ágyazott tanulás”	29
6.1.3	Munka	31
6.2	Fejlesztési tartalmak, műveltségterületek	33
6.2.1	Külső világ tevékeny megismerése (matematikai tapasztalatok, ismeretek nyújtása is)	33
6.2.2	Verselés, mesélés	38
6.2.3	Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	41
6.2.4	Mozgás	42
6.2.5	Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	44

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

7.	A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ FELADATOK ÉS A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK.....	47
7.1	A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése.....	54
7.1.1	Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása	54
7.1.2	Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek	62
7.1.3	Kivételes képességű gyermekek, tehetségesek	63
7.1.4.	A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének elősegítése.....	65
7.1.5.	A tartós gyógykezelés alatt álló gyermek.....	67
7.1.6.	A diabéteszsel élő, valamint a fokozott kockázatú allergiás betegséggel élő gyermek	68
7.2.	Gyermekvédelem	69
8.	ÓVODÁNK KAPCSOLATRENDSZERE (továbbfejlesztési lehetőségek)	73
9.	KÖTELEZŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE	80
10.	FELHASZNÁLT TÖRVÉNYEK.....	83
11.	FELHASZNÁLT IRODALOM	83
12.	ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK	84
13.	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK.....	85

	<p align="center">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p align="center">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

1. BEVEZETŐ

*„Minél jobban ismerjük a gyermeket, annál jobban megértjük,
minél jobban értjük, annál inkább szeretjük, annál jobban elfogadjuk,
s így annál hatékonyabban tudjuk majd nevelni.” /Nagy László/*

Óvodánkat, a Holdfény Utcai Óvodát 2008-ban alapította Budaörs Város Önkormányzata. Óvodánk a város nyugati részén a lakótelep mellett helyezkedik el, modern, tágas, minden igényt kielégítő környezetben, mely családias, barátságos, nyugodt, érzelmi biztonságot nyújtó környezetet biztosít a hozzánk járó gyermekeknek.

4 óvodai csoportunk van, mindegyikhez külön gyermekmosdó tartozik. Jól felszerelt óvodaudvarral rendelkezünk, mely sokféle játék-, és mozgáslehetőséget biztosít óvodásainknak.

A 2008-2009-es tanévben elkészítettük alapdokumentumainkat, többek között, szakmai munkánkat meghatározó helyi nevelési programunkat, a változó társadalmi, jogszabályi és oktatáspolitikai követelményekhez, igényekhez igazítva.

Ezen programunkat 2010-ben módosítottuk, fogalmazzuk újra, a kompetencia alapú óvodai programcsomag szemléletének és egyes témajavaslatainak integrálásával, a Gyermeki jogoknak hangsúlyt adva.

A program elkészülésekor, módosításánál figyelembe vettük még a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvét is, mert Alapító Okiratunkban megjelenik az SNI-s gyermekek nevelésének biztosítása, ezen belül is a mozgássérült, autizmus spektrum zavarral élő, mutista és a beszéd fogyatékos gyermekek integrált nevelése

Személyi és tárgyi feltételrendszerünk jó, egy-egy csoportban két óvodapedagógus és egy dadus néni dolgozik, valamint még egy ötödik dajka. Pedagógusaink közül többen másoddiplomával, szakvizsgával, további szakképzettséggel is rendelkeznek. Nevelőmunkánkat fejlesztőpedagógus, logopédus, pszichológus, gyógypedagógus, és gyógytestnevelő is segítik. Szakembereink igénye a folyamatos képzés, önképzés, innovatív pedagógiai módszerek beillesztése a mindennapi nevelőmunkába.

Helyi nevelési programunk kiemelt területei a művészeti nevelés, tehetséggondozás, képesség kibontakoztató felkészítés. Ezekkel a területekkel óvodai nevelésünket tesszük élménydúsabbá, gazdagabbá, biztosítjuk az egyenlő hozzáférést, az esélyegyenlőséget óvodásainknak.

Óvodai napirendünk kialakításánál figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait, a játék a legfontosabb nevelési eszközünk, melyre megfelelő időt, eszközt, helyet biztosítunk. Óvodánkban a tanulás a gyermekek természetes kíváncsiságára, megismerési vágyára épülő önkéntes, játékos tevékenysége, a játékba integrált cselekvő tapasztalatszerzést jelent.

A szokásos óvodai tevékenységeken túl, részt veszünk a városban az óvodások részére szervezett rendezvényeken, bábelőadásokat hívunk, illetve előadásokra mennek óvodásaink.

Az óvodai élet hétköznapjait a hagyományos ünnepek – pl. Mikulás, Karácsony, Húsvét... illetve „Zöld ünnepek”, valamint a művészeti neveléshez kapcsolódó kiállítások, rendezvények – tesszik színesebbé, élményt adóvá.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok és nemzeti etnikai kisebbségi gyermekek számára lehetőséget nyújtunk hagyományaik, nyelvük, kultúrájuk megjelenítésére, amivel önazonosságukat, integrációjukat biztosítjuk, s mellyel a többi gyermekben kialakítjuk egymás tiszteletét, megbecsülését, megvalósítjuk az óvodások

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: jgazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

interkulturális, multikulturális nevelését. A külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre és lehetőség szerint szakmai kapcsolat fenntartására törekszünk.

1.1 Az óvoda gyermekképe

A gyermek fejlődő személyiségét a genetikai, érési sajátosságok, az őt körülvevő környezeti hatások együttese határozza meg. Ezért fontos a szükségleteit kielégítő, egyéni fejlődését elősegítő gondoskodás, nevelés, az optimális személyi, és tárgyi környezet biztosítása az óvodában, mely az esetlegesen megjelenő hátrányait csökkenteni tudja. Ide tartozik az életkoruknak megfelelő eszközök, elegendő hely, idő biztosítása az egyes tevékenységformákhoz, elsősorban a szabad játékhoz, mely a fejlődés, fejlesztés legjobb eszköze óvodáskorban. A gyermekeket megismerve, egyéni képességeiket, készségeiket figyelembe véve neveljük őket az óvodában.

Az óvodáskor a különbözőségek elfogadásának szenzitív időszaka, ezért a befogadó/elfogadó óvodai légkörben a gyermek maga is együttműködővé, előítéletektől mentes személyiséggé válik.

1.2 Óvodakép

Pedagógiai alapelveinknek megfelelően azon fáradozunk, hogy minden hozzánk járó gyermeknek szeretetteljes, derűs, nyugodt, biztonságot nyújtó légkört biztosítsunk. A szülői ház nevelését – azzal jó, folyamatos, naprakész kapcsolatot tartva – egészítjük ki. A gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet nagy jelentőséggel bír. Óvodapedagógusaink, segítő szakembereink (fejlesztő pedagógus, pszichológus, gyógypedagógus) jól képzettek, nyitottak a módszertani, pedagógiai újdonságokra. Az óvodás korosztály nevelésében nagyon fontos a pedagógusok és a nevelőmunkát segítő felnőttek személyisége, személyes példaadása. A csoportszobák esztétikusak, jól tükrözik a pedagógusok egyéniségét, kreativitását.

Az intézményben folyó nevelő, fejlesztő munka a gyermekek életkorához, fejlettségéhez, szükségleteihez igazodik, ez tükröződik napirendünkben, heti rendünkben, a felkínált tevékenységi formákban, a gyermekek felé közvetített ismeretekben, műveltség tartalmakban, tanulás szervezési eljárásainkban. Sokoldalú – a gyermekek életkorának és fejlettségének megfelelő - tevékenység biztosításával segítjük elő a hozzánk járó óvodások testi, szociális és értelmi képességeinek fejlődését.

Sok gyermek esetében az óvoda az első családon kívüli szocializációs közeg, ezért fontos feladatunk bensőséges, pozitív érzelmi kapcsolatokat kialakítanunk (gyermek-felnőtt, gyermek-gyermek).

	Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162
	Tel.: +36 20 391-6984;06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu , titkar@holdfenyovi.hu

2. HELYZETELEMZÉS

2.1 Általános helyzetkép

Az intézmény bemutatása

Intézményünket a Holdfény Utcai Óvodát 2008.05.01.-én alapították. Az óvoda székhelye:2040 Budaörs Holdfény u.31. Akkor egy tagóvodával – Kincskereső – működtünk, majd 2010-től már két tagóvodával – Mákszem - dolgoztunk együtt. 2013. augusztus 1-től tagóvodáink önálló intézményekként működtek tovább.

Az óvoda, alapító szerve Budaörs Város Önkormányzata, felügyeleti szerve Budaörs Város Önkormányzata Képviselő-testülete.

Óvodánk körzeti feladatot ellátó, optimális személyi és tárgyi feltételek között működő óvoda.

Intézményünkben a férőhelyek száma: 100 fő négy csoportban.

Óvodánk tágas csoportszobákkal rendelkezik, mindegyikhez külön gyermekmosdó biztosított. A csoportszobák jól felszereltek (megfelelő számú és sokoldalú játéktevékenységhez szükséges eszközökkel, gyermekkönyvvel, természetsarokkal). Tornatermünk 96 m²-es, külön egyéni fejlesztő szoba áll fejlesztőpedagógusunk, és külön logopédiai szoba áll a logopédus rendelkezésére. Óvodapedagógusaink jól felszerelt (szakmai könyvtár, eszközök) nevelőtestületi szobában folytathatnak szakmai beszélgetéseket, illetve használhatják a számítógépet. A fent említett helyiségeken kívül nagyméretű aulával is rendelkezünk, mely megfelelő teret biztosít közösségi rendezvényekre, többek között kiállításainknak is. Óvodaudvarunk korszerű, esztétikus játékokkal felszerelt és óvodásaink rendelkezésére állnak mobil eszközök (biciklik, rollerek, labdák, homokozó játékok) is.

2.2 Személyi feltételek

Óvodánkban 26 fő dolgozik. Az óvodai nevelés kulcsszereplője az óvodapedagógus, aki elfogadó, támogató attitűddel fordul a rá bízott gyermekek és családok felé, s tevékenysége, személyisége, szemlélete példa a többi dolgozó és a családok számára.

Óvodánkban csoportonként két óvodapedagógus végzi a nevelő munkát. Az óvodapedagógusok munkáját fejlesztő pedagógus, óvodapszichológus, gyógypedagógus logopédus (Szakszolgálat munkatársa) segíti. Jelenlétükkel megvalósítható a speciális gondozás, prevenciós, korrekciós testi, lelki, azaz komplex nevelési feladatok ellátása, a tehetséggondozás, képesség kibontakoztató felkészítés, természetesen az kiemelt figyelmet óvodapedagógusok és szülők szoros együttműködésével. Óvodapedagógusaink közül többen további képzettséggel, szakvizsgával is rendelkeznek. Nevelő munkánkat 1 pedagógiai asszisztens, 5 dajka segíti, 1 óvodatitkárral, 1 konyhai dolgozóval, 1 karbantartóval, 2 takarítóval is rendelkezünk.

Munkatársaink folyamatos együtt gondolkodása, összehangolt munkája előfeltétele befogadó szellemiségű óvodánk működésének.

A TÁMOP 3.1.4.- es pályázat keretében lehetőséget kaptak óvodapedagógusaink és dajkáink több továbbképzésen való részvételre is, mely elősegíti az egységes és szemléletformáló, a modern kor követelményeinek megfelelő tájékozódásukat.

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

2.3 Tárgyi feltételek

Óvodánk

Helyiségek

Az épületben kialakított helyiségek eredeti funkciójuknak megfelelően üzemelnek. Óvodánk akadálymentesített, tágas csoportszobákkal, gyerekmosdókkal, tornateremmel, egyéni foglalkoztató szobákkal is rendelkezőnk.

A helyiségek bútorzata és berendezési tárgyai

Csoportszobák

A fenntartónknak köszönhetően az eszköznormát meghaladó mennyiségű és minőségű, a helyi pedagógiai programunk megvalósítását biztosító bútorzattal, játékeszközökkel szereltük fel a csoportszobákat.

A kompetencia alapú pályázat elnyerésével, nevelőmunkánkat segítő, további eszközök beszerzésére volt lehetőségünk.

A gyermekek által használt eszközök, mindegyikük számára elérhető helyen található, figyelembe véve elhelyezésükkor gyermekeink biztonságát is.

A mosdók eszközeit, tálalóeszközöket, gyermekágynevelőket a gyermeklétszámnak megfelelően tudjuk biztosítani.

Tornaszoba

Minden szükséges tornaeszközzel, fejlesztő eszközzel is / labdák, babzsákok, karikák stb./ rendelkezőnk.

Egyéni fejlesztő szoba, logopédusi szoba

Tágas fejlesztő és az óvodavezető helyettesi szobából kialakított logopédiai szobával rendelkezőnk, melyeket a használók /fejlesztőpedagógus, logopédus, gyermekek/ igényeinek megfelelően szereltük fel. Nagyméretű tükör, szőnyeg, fejlesztő játékok széles választéka van mindkét szobában.

Játszóudvar

Igényes, jó minőségű játékeszközeink vannak.

Nevelőtestületi szoba, irodahelyiségek

Nevelőtestületi szobánkban minden feltétel biztosított óvodapedagógusaink felkészüléséhez, adminisztrációs munkájához. Egy jól felszerelt szakmai könyvgyűjteménnyel rendelkezőnk, ezen kívül a bábokat is itt helyeztük el, szükség szerint innen vihetik be a csoportokba az óvó nénik.

Egyéb helyiségek

A szülők fogadására külön szülői fogadószoba található intézményünk felső szintjén, ezt a helyiséget jelenleg óvodapszichológusaink használják.

A napközben megbetegedett, esetleg balesetet szenvedő gyermekeinket elkülönítő helyiségünkben tudjuk elhelyezni.

Óvoda orvosunk, védőnőnk egészségvédelmi tevékenységét az orvosi szobában láthatja el.

Munkatársaink munkafeltételei jók, külön öltöző, tusoló és mosdó helyiség áll a rendelkezésükre.

Egészség- és munkavédelmi eszközök

A hatályos jogszabályoknak megfelelően kerülnek beszerzésre, minden dolgozó számára biztosítottak.

	<p style="text-align: center;">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p style="text-align: center;">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

3. PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK

- A **gyermeki személyiség tisztelete**, elfogadása, a gyermeki jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartása, megerősítése, mely a szereteten, bizalmon és megbecsülésen alapul.
- Óvodai **nevelésünk gyermekközpontú, befogadó szemléletet tükröző**, ennek megfelelően törekszünk a **gyermek személyiségének differenciált fejlesztésével** képességeinek kibontakoztatására, felzárkóztatásra, tehetséggondozásra, esélyegyenlőség elvének biztosítására.
- A **gyermek nevelése elsősorban a család joga**, melyet **óvodánk sajátos eszközeivel kiegészít**. A családi és óvodai nevelés összehangolása érdekében partnerközpontú együttműködésre, nyitottságra törekszünk.
- A **gyermeket gondoskodás és különleges védelem illeti meg**.
- Az óvodás életkorban a **gyermek alapvető tevékenysége, létformája a szabad játék**, ezért óvodai nevelésünkben is ez az alapvető tevékenységforma.
- A **természeti-, és tárgyi környezet megismerése, környezettudatos magatartás megalapozása**, a gyermeket körülvevő felnőttek példáján keresztül.
- A gyermekek ismerjék meg **nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait**, alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, hazaszeretet.
- **Különbözőség elfogadása**, befogadó attitűd.
- Olyan **környezet biztosítása**, mely **igazodik a gyermekek szükségleteihez, életkori és egyéni sajátosságaihoz**, érzelmi biztonságot nyújt.
- **Minden gyermek különböző, és minden gyermeknek joga**, hogy **sajátos szükségleteihez, igényeihez, képességi szintjéhez, a maga üteméhez illeszkedő pedagógiai eljárások segítségével fejlődhessen**, a számára legkevésbé korlátozó és legkevésbé szegregált környezetben.
- Minden gyermek számára biztosítani kell az óvodai neveléshez való **egyenlő hozzáférést**.
- **Valódi tudás az, amit a gyermek maga fedez fel**, és önkéntes cselekvésen keresztül tapasztal meg.
- Az óvodában **komplex nevelés** folyik.
- Az **anyanyelvi nevelés áthatja az óvodai nevelés egészét**

4. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE, MŰKÖDÉSÉHEZ SZÜKSÉGES DOKUMENTUMOK

4.1 Az óvodai élet megszervezése

- Az óvodapedagógusok feladata.
- Saját nevelési programot dolgoztunk ki.
- Az óvodai életet tudatosan alakítjuk, párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével.
- Az óvodai élet megszervezésében a gondozásnak kiemelt szerepe van, ebben a tevékenységben is formálódik az óvodapedagógus és a dajka kapcsolata a gyermekkel.
- Csoportjainkban a két óvodapedagógus közösen készíti el és dokumentálja az éves tervet, a nevelési tervet, a heti ütemtervet, a napirendet, a heti rendet, a megfigyeléseiket.

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

- A gyermek fejlődésének nyomon követése a gyermekek mérőlapjainak vezetésével, a gyermekek fejlődési lapjának kitöltésével is megvalósul.
- A tevékenységeket kötött és kötetlen formában szervezzük. A gyerekek ezekben egyénileg, kiscsoportokban vagy mindannyian egyszerre vesznek részt.
- A tanköteles kort megelőző évben a gyermekek számára naponta összesen 45 perc időtartamban, szükség szerint differenciáltan, iskola-előkészítő foglalkozásokat szervezünk.
- Az óvodai hittan oktatásnak helyet biztosítunk.
- Az óvodai jelentkezést minden év április, vagy májusában tartjuk, a fenntartó által meghirdetett időpontban.
- Az óvoda teljes nyitvatartási idejében, a gyermekekkel történő tevékenységek mindegyikét óvodapedagógusok irányítják.
- Az óvoda a nyári időszakban is biztosítja a fejlesztő foglalkozásokat a gyermekek részére a folyamatos nevelés biztosítása érdekében.

Napirend

Óvodánk hétfőtől-péntekig 6 – 18 óráig tart nyitva.

A testi-lelki harmónia megteremtése érdekében a gyermekek életkorának, egyéni szükségleteinek és a helyi igényeknek megfelelő életritmus kialakítására törekszünk. Napirendünkben vannak rendszeresen ugyanabban az időben végzett tevékenységek (étkezés, pihenés), melyek segítik a gyermekeket eligazodni az időben, ritmust adnak napjának, és érzelmi biztonságot nyújtanak.

A napirend kialakításánál figyelembe vesszük a tevékenységek közötti harmonikus arányt is.

A napirenden belül az idő legnagyobb részét a gyermekek legalapvetőbb tevékenysége, a játék tölti ki, igazodunk a programunkban megfogalmazott feladatainkhoz is, figyelembe vesszük partnereink igényeit is.

Az évszakhoz igazodva folyamatosan biztosítjuk a szabad levegőn töltött tevékenységek idejét, mely az egészséges életmódra nevelésben, a mozgásigény kielégítésében fontos szerepet játszik.

Fontosnak tartjuk a téli időszakban is a rendszeresen szabad levegőn végzett testmozgást, mellyel a gyermekek szervezetének ellenálló képességét növeljük.

Javasolt napirend:

6⁰⁰-tól szabad játék, személyes percek, játékba integrált tanulás (mikró csoportos tapasztalatszerzés, egyéni fejlesztések, teljes csoport tevékenységei – testnevelés, dalos játékok),

tízórai (a pedagógusoknak lehetősége van a folyamatos, és kötött reggeliztetés lebonyolítására)

mindennapi testmozgás, testedzés,

levegőzés, udvari játék, séták,

12⁰⁰-tól Ebéd (öltözködés, mosdóhasználat)

pihenés előtti mese, altató,

pihenés, igény szerinti alvás,

15⁰⁰-tól uzsonna

18 - ig szabad játék, udvari játék, egyéni fejlesztés, egyéb szabadon választott tevékenység.

Óvodai napirendünk részben folyamatos, minden óvodapedagógus a gyermekek egyéni- és életkori sajátosságaihoz igazodva alakítja ki a tevékenységek közötti belső arányokat.

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: jgazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

naplója csatolható. Szülői kérelem hiányában a gyermek tankötelezettsége megkezdésének halasztását a gyámhatóság is kezdeményezheti.

Szakmai dokumentumok:	Működéshez szükséges dokumentumok:
Óvodai nevelés országos alapprogramja	SZMSZ
Pedagógiai Program	Alapító okirat
Éves munkaterv	Óvodai törzskönyv
Házirend	Szülői Mk terve
Továbbképzési terv	HACCP
IMIP	Iratkezelési Szabályzat
Fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, pszichológus éves munkaterve	

5. AZ ÓVODAI NEVELÉS ÁLTALÁNOS CÉLJA ÉS FELADATA

Óvodai nevelésünk fő célja: hogy a gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai differenciált nevelési folyamat eredményeként testileg, lelkileg, szociálisan és értelmileg is elérje az életkorának és képességeinek megfelelő legmagasabb szintet; nyitott, önálló, érdeklődő és kiegyensúlyozott gyermek legyen óvodáskor végére.

Az óvoda funkciói:

- óvó-védő,
- szociális,
- nevelő-személyiségfejlesztő
- értelmi képesség fejlesztő

Óvodánk alapvető feladata: a 3 éves kortól iskolába lépésig óvodába járó gyermek életkori és egyéni sajátosságait figyelembe véve testi és lelki szükségéinek kielégítése. Ezen belül:

- **Testi és lelki egészségük megőrzése, egészséges életmódra nevelés.**
- **Szocializációs képességek kialakítása, a gyermek érzelmi világának gazdagítása, érzelmi biztonság nyújtása.**
- **Harmonikus, sokoldalú, differenciált fejlesztéssel, a tanulási zavarok prevenciójával a sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges, testi, szociális, értelmi képességek kialakítása.**
- **Anyanyelvi nevelés, mely az önazonosság, a haza iránti tisztelet kialakulásában, népünk kultúrájának megismerésében válik különösen fontossá.**
- **A tanulási funkciók megalapozása a figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás, beszéd, a vizuális, auditív, szenzomotoros, tapintási érzékelés formálásával.**

	<p style="text-align: center;">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p style="text-align: center;">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

Pedagógiai alapelveink megvalósítása érdekében feladataink:

- Az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes, pedagógiai optimizmust sugárzó légkör megteremtése.
- A testi, szociális és anyanyelvi, értelmi képességek, egyéni és életkori sajátosságnak megfelelő alakítása.
- Gyermeki közösségben végezhető, sokoldalú, életkornak és egyéni fejlettségnek megfelelő tevékenységek biztosítása, melyben segítjük a gyermeket a közösséghez való alkalmazkodásban, szociális kapcsolatai kialakításában.
- Életkorának és egyéni fejlettségének megfelelő műveltségtartalmak közvetítése, értelmi képességeik fejlesztése.
- A gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi és tárgyi környezet feltételeinek biztosítása.
- Az egészséges életmód alapjainak megteremtése.
- Környezettudatos magatartás megalapozása, a környezet védelméhez, megóvásához szükséges szokások kialakítása.

5.1 Az egészséges életmód alakítása

Az egészségmegőrzés érdekében a megelőzés jelentőségének felismertetése, illetve a családok egészséges életmódbeli szokásainak befolyásolása, amely a gyermek életmódjának meghatározója lesz.

Alakuljon ki a gyermek egészséges életviteligénye, az egészség megőrzéséhez szükséges szomatikus, pszichikus, mentális és szociális szokásai, készségei, képességei.

Az egészséges életmódra nevelés területei:

- testi nevelés,
- lelki egészségvédelem,
- egészséges óvodai környezet.

Testi nevelés

A testi nevelés magába foglalja a higiéniás nevelés, a betegség megelőzésére nevelést, kondicionálást, testedzést és a baleset megelőzésére nevelést.

Higiéniás nevelés

- *Személyi higiénés nevelés magába foglalja:*
  - a gyermek gondozását, alapvető testi szükségleteinek kielégítését,
  - a szervezet ellenálló képességének növelését,
  - alvás és pihenésszükséglet kialakítását,
  - az egészséges életmód, testápolás, az egészségmegőrzés szokásainak kialakítását,
  - helyes táplálkozás, kulturált étkezés, eszközök helyes használatára nevelést.
- *Környezethigiénára nevelés magába foglalja:*
  - környezet rendjére, tisztántartására, óvására való igény kialakítását,

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

- az udvar tisztán tartását, óvását,
- játékok higiéniját, rendben tartását,
- foglalkoztató termek, csoportszobák, szellőztetését, helyes fűtését, megfelelő világítás biztosítását.

Lelki egészségvédelem

A szeretetteljes légkör biztosításával (tolerancia, nyitottság, elfogadó attitűd, következetesség, empátia) lehetőséget teremtünk arra, hogy az esetleg jelentkező lelki sérüléseket is enyhítsük, feloldjuk a gyermek feszültségeit.

Szükség szerint tudatosan igénybe vehetjük fejlesztőpedagógus óvoda pszichológus segítségét is az intézményen belül, illetve támaszkodhatunk egyéb speciális szakemberek, szakszolgálatok segítségére is.

A gyermek fejlődését befolyásolják a veleszületett adottságok, a biológiai érés sajátosságai, a környezet hatásai. A gyermek érése alapja a családi biztonságérzet, mely bővül az óvodában szerzett biztonságérzettel. Az így kiegyensúlyozottá váló, derűs gyermek, akinek a gondozás során a testi és lelki szükségletei kielégítést nyernek, harmonikusan fejlődik.

Egészséges óvodai környezet kialakítása

Az óvoda feltételrendszere befolyásolja a gyermekek egészséges életmódjának szintjét.

A tárgyi környezet, ha megfelel az egészségügyi előírásoknak, esztétikus harmóniát áraszt, praktikus megoldásokat tartalmaz, kiváló alapot ad az óvodai nevelő munkához.

A berendezési tárgyak gyermekléptékűek legyenek, lehetőség szerint természetes anyagból készüljenek. A gyermekek által használt eszközök, játékok elérhető magasságú polcokon legyenek.

Az öltözőszekrények ízléses berendezése biztosít minden feltételt a nyugodt vetkőzéshez, öltözéshez. Minden gyermeknek külön öltöző helye van, a saját jelével ellátva, ahol a gyermekek rendben tudják tárolni ruháikat, cipőiket, tornaruháikat.

Minden csoportnak van általános tájékoztató faliújsága, ahol az óvodapedagógusok folyamatosan tudják tájékoztatni a szülőket a különböző programokról, tudnivalókról.

A mosdóban megfelelő méretű eszközök segítik a szükségletek kielégítését, a helyiséget mindig a tisztaság jellemzi. A gyermekek a jellel ellátott törölközőjüket, fogmosó felszerelésüket könnyen megtalálják. A WC helyiségeket válaszfal határolja, tiszteletben tartva a gyermekek intimitáshoz való jogát.

Az óvoda udvar adottsága sokrétű, változatos felületű: füves, gumitéglával lerakott, napos területek, két homokozó, két udvari kút áll a gyermekek rendelkezésére, ami folyamatosan biztosítja a kint tartózkodás alatt a folyadékpótlást.

A homokozás a gyermek udvari tevékenységében elsődleges helyet foglal el. A gyermekek egészségének védelmében biztosítjuk a homok időnkénti cseréjét, valamint lazítását, locsolását. Mind a két homokozó fölött árnyékoló van felszerelve, ami védi a gyerekeket a tűző naptól játéktevékenységük közben.

A természetes mozgások gyakorlására nagy, tágas füves terület áll a gyermekek rendelkezésére, ahol különböző mozgásfejlesztő szerek biztosítják a változatos mozgáslehetőséget.

Nagyméretű, szilárd burkolatú (gumitéglával lerakott terület) felület biztosítja a speciális mozgások, tevékenységek gyakorlását: labdajátékok, kerékpározás rollerezés, gyermekjárművek használata, és egyéb tevékenységek.

	<p align="center">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p align="center">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

Az egészséges életmód kialakulásával kapcsolatos céljaink:

- Kialakuljon a gyermek egészséges életviteligénye, kialakuljanak az egészség megőrzéséhez szükséges szomatikus, pszichikus, mentális és szociális szokásai, készségei, képességei.
- Az egyén és a közösség egészségének védelme a külső-természeti és szociális-környezetből származó ártalmak megelőzése, elhárítása.
- Egészséges, barátságos környezet kialakítása, amely lehetőséget teremt a gyermek testi-lelki szükségleteinek kielégítésére.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az óvodai nevelés során a szomatikus egészségvédelem megvalósítása érdekében az óvodapedagógusnak gondoskodnia kell arról, hogy a higiénés tennivalókat szeretetteljes, derűs légkörben, az óvodásgyermek fejlettségéhez, értelmi képességéhez igazodva hajtsák végre.
- A fertőző betegségek és a gyakrabban előforduló betegségek megelőzéséhez szükséges szokások kialakítása, gyakorlása.
- Sokirányú gondozási tevékenységgel a gyermekek komfortérzetének biztosítása, természetes mozgáskedv fenntartása, mozgásigény kielégítése, a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése a szervezet ellenálló képességének növelése.
- Az egészséges napirend biztosítása.
- A gyermek biztonságérzetének megteremtése.
- A személyiség szabad kibontakozásának biztosítása.
- Harmonikus társ kapcsolat alakításának lehetősége.
- A gyermek érzelmi biztonságának megteremtése.
- A gondozás során kiemelt feladat a kapcsolatépítés lehetőségének kihasználása (harmonikus, nyugodt légkör, szeretetteljes hangnem, stb.), és a gyermekek önállóságának elősegítése.
- Az óvoda épületét a nevelési, fejlesztési feladatok megvalósítása érdekében az óvodapedagógusok esztétikusan, ízlésesen rendezzék be.
- A több funkciót betöltő csoportszobát tegyék alkalmassá a szabad játékra, különböző tevékenységek végzésére, az étkezésre, alvásra, pihenésre. Az óvodapedagógus lehetőség szerint, különböző „sarkokban” biztosítsa a rajzoláshoz-barkácsoláshoz, mozgáshoz, építéshez, bábozáshoz, és egyéb játéktevékenységhez a megfelelő eszközöket, feltételeket. Alakítson ki természetsarkot, amelyet a gyermekekkel együtt, mindig az évszaknak megfelelően rendezzenek be. A csoportszoba barátságossá, otthonossá, esztétikussá tétele biztosítja a gyermek jó közérzetét, és egyben jó mintát ad a szülőknek is.
- Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- A családok segítése az egészséges táplálkozás alapjainak megismertetésével, szemléletformálással a kerülendő, egészségre káros ételek és italok különösen a magas cukor, só – és telítettszír tartalmú ételek fogyasztásának csökkentésére ösztönzés.
- A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- A balesetek megelőzésére nevelés, a gyermekek megismertetése az elsősegélynyújtás alapjaival és a segítség fontosságával.

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

- Megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása, a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése.
- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.
- Mozdásfejlesztés a szabad játékban, a mozgásfoglalkozásokon, a mindennapos mozgás és az óvoda által szervezett egyéb mozgáslehetőségek keretében.
- A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése.

A személyiségfejlesztés várható eredménye óvodáskor végére:

- a gyermek önálló a tisztálkodásban, a tisztálkodási eszközök használatában, WC használatkor, fogápolásban, öltözködésben,
- megfelelően rendeltetésszerűen használja az evőeszközöket, tisztálkodási eszközöket, játékokat és egyéb eszközöket,
- ismeri a zsebkendőhasználat módját,
- képes önállóan cipőt kötni, gombolni, teríteni, hajtogatni (terítőt, szalvétát, ágyneműt),
- ismeri a kulturált étkezési szokásokat,
- segíti a környezet tisztántartását, rendben tartását, a kisebbeket, társaikat az önellátásra irányuló tevékenységben,
- mozgása összerendezett, harmonikus,
- mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes,
- a gyermek képes önálló véleményalkotásra, döntéshozatalra a kortárs kapcsolatainak és környezetének alakításában,
- a gyermek harmonikus társkapcsolatokkal rendelkezik,
- szívesen, örömmel jár óvodába.

5.2 Környezeti nevelés

Napjaink aktuális problémája Földünk szennyezettsége és környezeti állapota, amely szükségessé teszi a környezetért felelős életvitel elősegítését, a környezettudatos magatartás kialakítását. A következő generációk léte függ attól, hogy milyen szemlélettel, viselkedéskultúrával, értékrenddel rendelkeznek, hogyan viszonyulnak természetükhöz és társadalmukhoz.

Óvodánk kiemelt feladatának tartja a környezettudatos nevelést, ezen belül a környezet védelemhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítását, az egészséges életmódra nevelést és az egészséges életvitel igényének kialakítását.

A gyermekek a tevékenység, cselekvés közben ismerik meg a világot, mely nagyobb teret biztosít a gyermeki aktivitásnak, önállóságnak.

Az óvodás gyermek természetes módon vonzódik a környezetéhez, spontán érdeklődése, kíváncsisága, megismerési vágya készteti arra, hogy maga keresse a tapasztalási lehetőségeket, az összefüggéseket. Érzelmei mélyen áthatják cselekvéseit. Ezt az állapotot tudatosan használjuk ki a környezettudatos szemléletre nevelés során. Tevékenységek végzése közben megtanítjuk a természetet látni, folyamatában megfigyelni, felfedezni.

	<p align="center">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p align="center">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

Megértetjük a gyermekkel, hogy a természet gondozása, tisztántartása gondozottabbá, egészségesebbé teszi őket is, akik benne élnek. Az utánzásos tanulás során elsajátítják a környezetkímélő és környezetvédő magatartást, amely beépül személyiségükbe. A környezettel való gyakori érintkezések, megfigyelések során, a hozzá fűződő érzelmi kötődéseiken keresztül felismerik a természet esztétikumait, illetve azt: ahhoz, hogy szépek lássuk, vigyázni kell rá, gondozni kell.

Arra törekszünk, hogy óvodásaink ezen értékek közvetítői legyenek a család számára. Bízunk abban, hogy a közös tevékenységek során átélt élmények elmélyítik és megalapozzák, hogy a természet szeretete maradandó értéként beépüljön személyiségükbe és gyermekeink környezetüket tisztelő felnőttekké váljanak.

Célunk: A gyermekek környezettudatos magatartásának és életvitelének kialakítása. A környezet- és természetvédelem iránt fogékony, érdeklődő, érzékeny, tenni akaró gyermek nevelése.

Az óvodapedagógus feladatai az környezettudatos nevelés és egészséges életmód alakításában:

- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás kialakítása.
- A szűkebb és tágabb környezet rendjére, tisztántartására, óvására való igény megalapozása.
- Ökológiai gondolkodás megalapozása, működtetése, környezetorientált magatartás kialakítása.
- Játékos kísérletezésekkel a gyermekek ismereteinek, tapasztalatainak gazdagítása.
- Hagyományos és a jeles zöld napok megünneplésével a gyermekek pozitív érzelmi viszonyulásának alakítása, tapasztalatok és ismeretek átadása.
- A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

Ennek érdekében:

- A családi nevelés során kialakult környezeti szokásokra építve, a családdal együttműködve alakítjuk a gyermekek környezeti szokásait.
- Papírgyűjtést szervezünk, az elhasznált rajzlapot sem dobjuk ki.
- Szelektíven gyűjtjük a szemetet, támogatva ezzel az újra hasznosítást.
- A gyermekeket arra neveljük, hogy ne szemeteljenek, a vízcsapot zárják el, a villany ne világítson feleslegesen.
- Felhívjuk figyelmüket, hogy az állatoknak is megvan a maga helye a természetben, ne bántsák, ne kínozzák, ne tekintsék játékszerüknek.
- A gyermekekkel megfigyeljük a közvetlen környezetükben lévő növényeket.
- Közösén ültetünk virágpalántákat, ápoljuk, gondozzuk azokat.
- Felderítjük a környezetünkben fellelhető gyógynövényeket, megismertetjük a gyermekekkel hasznukat.

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: jgazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

- Az élősarkokban helyezzük el azokat a kincseket, amelyeket sétáink, kirándulásaink során összegyűjtöttünk, a leveleket, terméseket, melyeket a természet elengedett, illetve az évszakra jellemző zöldségeket, gyümölcsöket, virágokat.
- Csíráztatunk, hajtatunk, így biztosítjuk számukra a sokféle megfigyelési lehetőséget.
- Rendszeres sétákkal, kirándulásokkal biztosítjuk, hogy a folyamatosan figyelemmel tudják kísérni környezetük, a természet változásait, ezáltal tapasztalatokhoz, élményekhez, ismeretekhez jutnak.
- Megszerettetjük a gyermekekkel a szabad levegőn való tartózkodást, mozgást, játékokat.
- Felhívjuk figyelmüket a járművek káros levegőszennyezésére.
- Tudatosítjuk bennük, hogy víz nélkül nem létezik élet, a vízzel való takarékoság fontosságára, jelentőségére neveljük őket.
- Megbeszéljük, hogy a gyermekek hogyan vehetnek részt az óvoda és lakóhelyünk környezetének tisztántartásában, gondozásában.
- Rendkívül sokoldalú mozgáslehetőséget biztosítunk a gyermekek részére a szabad játékban, a mozgásfoglalkozások és a mindennapos mozgás, valamint az óvoda által szervezett egyéb mozgáslehetőségek alkalmával.
- A szülők figyelmét a felhívjuk az egészséges táplálkozás fontosságára.

5.3 Az érzelmi, az erkölcsi nevelés és az értékorientált közösségi nevelés

Az érzelmek kifejezésének és szabályozásának kérdése igen lényeges az érzelmek fejlődése szempontjából. Ezért fontos az óvodás gyermekek számára a fejlődéshez szükséges pozitív érzelmi töltésű kapcsolatok biztosítása, amely vonatkozik az óvodapedagógus és a gyermek biztonságot és szeretetet nyújtó kapcsolatára, a dajka és a gyermekek pozitív attitűddel jellemezhető kapcsolatára, a többi dolgozó és a gyermek kiegyensúlyozott kapcsolatára, és a gyermekek egymás közötti gazdag interakcióira egyaránt. Ehhez nyugodt, derűs, érzelmi biztonságot nyújtó környezetet biztosítunk a hozzájuk járó gyermekeknek. A gyermekkor érzelmi fejlődése lesz az alapja a felnőttkori boldogulásának, ezért a felelősségünk igen nagy.

A pozitív érzelmek erősítik a teljesítményt, a fizikai erőforrásokat, a kreativitást, a tanulást. Az együtt átélt öröm erősíti a társas kapcsolatokat, a barátságokat, növelik az együttműködést, a segítségnyújtás valószínűségét.

A kisgyermekek már óvodáskoruk előtt is elég jól tájékozódnak az érzelmek világában. Nagy változás, hogy 4-5 éves korukban differenciáltabbakká, árnyaltabbakká válnak érzelmeik (pl. már megjelennek az olyan érzelmek, mint a büszkeség, szégyen, bűntudat). A gyermekeknek meg kell érteniük a velük szemben támasztott elvárásokat, másrészt tudatosulnia kell, hogy viselkedésük megfelel-e a szociális elvárásoknak. Kezdetben érzelmeik által vezéreltek cselekvéseik, szükségleteiket nem tudják halasztani.

Ebben az életkorban jellemzően, érzelmi viszonyulásain keresztül alakíthatók ki a gyermekekben a környezettudatos magatartás alapjai.

Az óvodások nemi identitása kialakulásának segítése, a tradicionális nemi szerepek (pl. fiúk előzékenysége a lányokkal szemben, a lányok gondoskodó magatartása) sajátos értékeinek megőrzése mellett, a sztereotípiák merevségének oldásával valósul meg.

Célunk: Megérteni a gyermekek érzelmi megnyilvánulásait, segíteni szocializációját, pozitív érzelmi töltésű kapcsolatokat kialakítani. A gyermekek harmonikus személyiségfejlődésének támogatásával az iskolai beilleszkedés közvetett elősegítése, a gyermekek testi, lelki, mentális és szociális érettségének megalapozása.

	<p align="center">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p align="center">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

Az óvodapedagógus feladatai:

- Nyugodt, derűs csoport légkört kialakítása.
- Az óvodába lépéskor pozitív érzelmi hatások ériék a gyermeket.
- Érzelmi biztonságot nyújtó, elfogadó nevelői attitűd biztosítása.
- Szeretetteljes kapcsolatot kialakítása a gyermekekkel, mely segíti a szociális viselkedés normáinak interiorizációját, (belső szabályozóvá tételét), szokások, szabályok ismeretét, a konfliktuskezelés technikáinak megtanulását.
- A gyermekek verbális, non verbális kommunikációjának fejlesztése.
- Gyermekek bátorítása, pozitív énképük kialakítása, önbizalmuk növelése.
- Érzelmi, erkölcsi, akarati tulajdonságaik fejlesztése/ együttérzés, figyelmesség, önállóság, önfegyelem, kitartás, szabálytudat, feladattudat, kivárási képessége/.
- Önkifejező, önértékelítő gyermeki törekvések segítése.
- Társas kapcsolatok kialakításához feltételek megteremtése.
- Szülővel való együttnevelés biztosítása.
- Esztétikai érzelmeik alakítása (a természet és az ember alkotta környezet szépségeinek észre véttetése) a gyermek természeti és társadalmi környezetével való kapcsolatának alakítása.
- A gyermek szűkebb és tágabb környezetének megismertetésével a szülőföldhöz való kötődés alapjainak megteremtése, nemzeti identitástudat formálása.
- Hagyományok, nyelvi kultúránk ápolására nevelés.
- Az emberi munka, alkotások megbecsülésére nevelés.
- Minden gyermekkel differenciált törődés, különös tekintettel a nehezebben szocializálódó, sajátos nevelést igénylő gyermekekre, illetőleg a hátrányos szociális közegből érkező gyermekekre.
- Segíteni kell a gyermekeket abban, hogy képesek legyenek érzelmeiket megfelelő módon kifejezni – dramatikus játékok, beszélgető kör alkalmazásával.
- Modell értékű befogadó attitűd, a különbözőségek természetessé tétele a gyermekek számára.
- A különbözőségek tisztelete, elfogadása, sajátosságainak megismerése.
- Iskolai beilleszkedés közvetett elősegítése, az együttműködés formálásával, a szándékos tanulás iránti pozitív attitűd megalapozása.

A személyiségfejlesztés várható eredménye óvodáskor végére:

- a gyermek igényévé válik a társas kapcsolat, keresi társai és a felnőttek társaságát,
- késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- betartja az alapvető viselkedési, udvariassági szabályokat,
- színesedik érzelmi élete, kialakulnak többek között a következő érzelmei, felelősségtudat, büntudat, büszkeség, együttérzés, empátia,
- érdeklődik a másik ember iránt, nyitottá válik környezete felé,
- kialakul feladattudata,
- igyekszik legyőzni az akadályokat, konfliktusokat megoldani,

	<p style="text-align: center;">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p style="text-align: center;">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

- észreveszi, ha valaki segítségre szorul, segítséget nyújt,
- kompromisszumkészsége kialakul, képessé válik kudarcai elviselésére.

5.4 Értelmi fejlesztés, nevelés

A fejlesztésnek a gyermekek spontán érdeklődésére, kíváncsiságára kell épülnie, tevékenységbe ágyazottnak kell lennie. A cselekvés során a gyermekben kellemes testi érzés, jóleső belső érzélem támad, és ami iránt érdeklődik, azt törekszik is megismerni, így indul el a megismerés folyamata. Érzékszervein keresztül szerez tapasztalatokat, érzelmi benyomásokat, mely cselekvésre készíteti őt. Ugyanígy cselekvésre készíteti őt a mozgás által szerzett tapasztalat is. Ezek az érzékszervi-mozgásos sémák indítják el a tanulási folyamatot, melyet befolyásol, felgyorsít a környezet érzelmi hatástöbblete. Ezáltal a gyermek értelmi képességei fejlődnek.

Célunk: a gyermekekhez közelálló, kíváncsiságukra, érdeklődésükre épülő műveltségtartalmak közvetítése, sokoldalú tapasztalatszerzés biztosítása, kognitív képességeik fejlesztése / észlelés, érzékelés, emlékezés, képzelet, figyelem, problémamegoldó gondolkodás, alakuló fogalmi gondolkodás/. Az anyanyelv fejlesztése, mely minden tevékenységi forma keretében megvalósítandó.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Érdeklődés, kíváncsiság felkeltése, megtartása a különböző tevékenységek iránt.
- Sokoldalú tapasztalatszerzés biztosítása.
- A gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek bővítése, rendszerezése.
- A kognitív képességek egyéni és életkori sajátosságainak megfelelő fejlesztése (érzékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezet, képzelet, gondolkodás, figyelem).
- Aktív cselekedtetéssel, az érzelmi hatások felerősítésével eljuttatni a gyermeket a szimbolikus, egocentrikus gondolkodástól a szemléletes, tapasztalatokon alapuló gondolkodásig, fogalomalkotásig.
- Érésen alapuló, sürgetéstől mentes fejlődés-fejlesztés támogatása, a gyermek differenciált bánásmód hatására jusson el saját képességei legmagasabb szintjére.
- A gyermek kommunikációs képességének alakítása, fejlesztése.
- A tehetséges és részképességek fejlődésében elmaradást mutató gyermekekkel egyénre szabottan foglalkozzon, szükség esetén a fejlesztőpedagógus, logopédus segítségének igénybevételével, a szülő bevonásával.
- A gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzése beszélő környezet kialakításával.
- A beszédészlelés, beszédértés, szóbeli emlékezet, nyelvi készség fejlesztése.
- Szókincs gyarapítása, szófaji gazdagság megalapozása.
- Folyamatos, összefüggő, tiszta beszéd, nyelvi kifejezőkészség kialakítása.
- Kommunikációs jelzések (verbális, nem verbális) felismerésének, használatának gyakorlása egyéni bánásmód, differenciálás alkalmazásával.
- A szociokulturális háttér figyelembevételére épülő differenciált készség, képesség fejlesztés megvalósítása.

	<p align="center">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p align="center">Tel.: +36 20 391-6984;06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

- A nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó, valamint a hazájukat elhagyni kényszerülő gyermekek differenciált támogatása a magyar nyelv elsajátításában.

A személyiségfejlesztés várható eredménye óvodáskor végére:

- kialakul a szándékos figyelem, szereti a gondolkodást igénylő feladatokat,
- elemi ismeretekkel bír önmagáról és környezetéről,
- a fogalmi gondolkodás már kialakulóban van,
- képes gondolatait nyelvtanilag helyes mondatokban megfogalmazni, kifejezni,
- tisztán ejti a hangzókat,
- végig tudja hallgatni mások beszédét, és megérti azt,
- kialakul kudarctűrő képessége,
- érdeklődővé válik, kialakul tudásvágya,
- képes döntéshelyzetekben a számára és a közösség számára megfelelő döntésre.

5.5 Anyanyelvi nevelés

Az anyanyelv nagyon fontos érték, mely közös hagyományokon, eredeten alapszik.

Az utóbbi évtizedekben, években gyakran találkozunk azzal, hogy a gyermekek szűkebb (család) és tágabb (társadalmi környezet, bölcsőde, óvoda) környezetében egyre kevesebb az olyan alkalom, tevékenység, ami beszédre, kommunikációra, az anyanyelv gyakorlására ad lehetőséget. A médiák szerepe (vizuális, auditív ingerek, hatások) már ebben az életkorban is előtérbe kerül, az élő beszéd, párbeszéd, mesemondás-hallgatás, mondókázás, éneklés rovására.

Az anyanyelvi nevelés áthatja az óvodai nevelés egészét, jelen van minden tevékenységi formában, nagyon fontos, hogy az óvodapedagógusok, dadus nénik vegyék észre azokat a spontán helyzeteket is, melyekben a gyermekekkel beszélgethetnek, megválaszolhatják kérdéseiket, új ismereteket nyújthatnak. A gyermekek az anyanyelvet jellemzően utánzás alapján sajátítják el, ezért olyan „beszélő” környezetet biztosítunk, mely erre optimális lehetőséget ad, elsősorban a szabad játékban.

A gyermek az anyanyelv elsajátítása során egész személyiségében fejlődik.

Célunk: Beszélő környezet biztosítása, melyben minden gyermek anyanyelvi nevelése, ennek fejlődése biztosított, az óvodai nevelés teljes vertikumában.

Az óvodapedagógus feladata:

- A helyes, példaértékű óvodapedagógusi, dajkai beszéd-, és viselkedésminta biztosítása, biztonságos nyelvi környezet nyújtása.
- Az anyanyelvi nevelés komplex értelmezése.
- A gyermekek beszédkedvének felkeltése, fenntartása, a nyelvi fejlődés elősegítése az óvodai nevelés egészében.

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

- Az anyanyelv jel-, és szabályrendszerének elsajátíttatása a játék, gondozás, a munka, a tanulás, a társas érintkezés során.
- A gyakori mondókázás, mesehallgatás, mesemondás, dramatizálás, éneklés, hagyományőrző tevékenységek, néptánc biztosítása.
- Az állami, egyházi és jeles napok megünneplését a megfelelő anyanyelvi alkotások megválasztásával tesszük élményszerűvé.
- Anyanyelvi játékok játszása, nyelvtörők, nyelvgyakorlatok gyakorlása, indirekt módon.
- A gyermekek aktív szókincsének gyarapítása.
- A gyermekek meghallgatása, kérdéseinek megválaszolása, nyelvi játékoságuk, kreativitásuk megőrzése, kialakítása.
- A beszédhibák javítása példa útján, és nem direkt módon.
- Az egyes gyermek, nyelvi fejlődésének figyelembevétele, aktuális fejlettségi állapotának felismerése.
- Arra való törekvés, hogy a kommunikáció kétirányú legyen (a gyermek befogadó, és adó is legyen). Az legyen a legfontosabb az óvodapedagógus számára, amit a gyermek mond.
- A beszéd észlelésének, megértésének, kivitelezésének tökéletesedésének elősegítése.
- A „jó”, minőségi gyermekirodalom biztosítása, legyen az a gyermek életkori sajátosságaihoz igazodó népmese, népi mondóka, rigmusok, magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi, valamint klasszikus és kortárs irodalmi alkotás, mely segítséget nyújt a gyermeknek az érzelmek felismerésében, feldolgozásában, a helyes viselkedésmódok elsajátításában.
- Legyen a gyermekek környezetében elérhető helyen könyv, mely elősegíti a későbbi olvasó felnőtté válást, az igényt, hogy legyen könyv a környezetükben.

A személyiségfejlesztés várható eredménye óvodáskor végére:

- a gyermekek szívesen beszélnek, kérdeznek,
- nyelvhasználatukban is megmutatkozik a kreativitás,
- érdeklődnek a könyvek iránt,
- helyesen ejtik az egyes hangzókat nyelvtanilag helyesen fejezik ki magukat,
- képesek a kétirányú kommunikációra (közlés, másokra figyelés),
- szókincsük koruknak megfelelő,
- felismerik nyelvünk szépségeit, fogékonyakká válnak a nyelvi humorra,
- képesek gondolataikat érthetően, tagoltan megfogalmazni.

	<p align="center">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p align="center">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

6. PROGRAMUNK KIEMELT CÉLJA, FELADATAI – MŰVÉSZETI NEVELÉS

Művészeti nevelés

Óvodánkban a pedagógusok indíttatásából fakadóan a művészeti nevelés kap nagyobb hangsúlyt.

A felgyorsult életritmus, az átalakult értékmező következtében a családoknak egyre kevesebb ideje jut a gyermekek esztétikai, intellektuális érzelmeinek fejlesztésére. Az óvodai nevelés során ennek ellensúlyozására a művészeti nevelés eszközei adják meg számukra a lehetőséget. A szülők igényét, óvodánk adottságait figyelembe véve programunkban kiemelt szerepet kap a művészeti nevelés.

A művészeti nevelés a személyiségfejlesztés egyik speciális eszköze, lényege a kreativitás fejlesztése. Az eredetiség és ötletgazdagság, az eltérő gondolkodás, a kíváncsiság és az alkotókedv nem csak az intellektuális tényezők függvénye, nagy szerepe van benne a motivációnak és az érzelmeknek is. Egységes művészeti látásmód kialakításával járul hozzá a valóság megismertetéséhez. A művészeti nevelés fontossága vitathatatlanul elismert tény.

A művészeti nevelés során formálódik a gyermek művészetszemlélete, nyitottá válik a nemzeti és egyetemes kultúra és annak környezetesztétikai értékeinek elfogadására. Képes lesz a művészeti alkotások megértésére, aktív befogadására, átélésére. A művészeti nevelés akkor eredményes, ha a befogadáson és a kognitív ismeretek megszerzésén túl felkelti az alkotás, teremtés, létrehozás iránti érdeklődést és vágyat. Akkor éri el célját, ha a szenzitív pedagógiai módszerek következtében a befogadó gyermek is érzékeny, fogékony, a művészi élményekre fokozottan visszahatóvá válik valamennyi művészeti ág: irodalom, zene, vizuális kultúra, mozgás stb. területén. Erre a nevelési területre különösen érvényes az empatikus készség, az átlényegülés megérzése. A művészi alkotást létrehozó lelki folyamatok megértése segít a befogadási folyamatban.

A művészeti nevelés terén a személy egyéni fejlődését figyelembe véve a művészeti értékek befogadása kreatív tevékenység, ugyanis a művet nem utánozni próbáljuk, hanem megnyitjuk előtte egész személyiségünket, így az a teljes gondolat- és érzelmvilágunkat mozgatja meg, mely által katartikus élményhez juthatunk. A befogadás azonban nemcsak személyes, hanem egyben közösségi élmény is. Az alkotás befogadásakor sokszor csupán önmagunkra és nem egymásra figyelünk, a közös élmény átélése révén közel kerülhetünk egymáshoz. Így a közösségeket is leghatásosabban a művészi alkotások kötik össze.

Óvodánk a mai igényeknek megfelelően épült, modern épület. Az intézmény arculatát kialakítva, az épület adottságai egyedi lehetőséget kínálnak; a tágas központi tér, összefüggő szabad falfelület, világos folyosó tökéletesen megfelelő helyszín kiállítások rendezésére, galéria kialakítására. Nevelési programunk kiemelt területe a művészeti nevelés, amelyet kiválóan lehet építeni a galéria nyújtotta lehetőségekre. A tárgyi kultúra megújuló jelenléte, a formák, színek, anyagok változatossága, folyamatos esztétikai ingert jelent a gyermekek számára, ösztönzőleg hat a kreatív gondolkodásra, alkotásra késztet. Az alkotás folyamatában fejlődik kézügyességük, problémamegoldó készségük, találékonyságuk, egyúttal alakul önfelismerésük, önértékelésük. A művészeti nevelés hatása megjelenik az óvodai nevelés szinte minden területén: mese-vers, dramatikus játékok, ének-zene, vizuális nevelés, mozgás, tánc, játék, kézművesség, a környezet esztétikája, a természettel való kapcsolat.

	<p align="center">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p align="center">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

„Holdfény Galéria”

A galéria az aulában és a tornateremhez vezető folyosón kap helyet. A kiállított tárgyak álló vitrinekben, a képek, festmények, gyermekrajzok, fotók hagyományos módon, falra függesztve kerülnek kiállításra.

„Amit csak hall a gyermek,
 könnyen elfelejti. Amit lát is,
 már inkább megjegyzi.

De, amiben ő maga is tevékenyen
 részt vesz az bizonyosan
 bevésődik az emlékezetébe.”

Kodály Zoltán

A művészeti nevelés jelentősen szolgálja a közösséggé formálást és a tartalmas közösségi életet. A kiállítások a közös élmény erejével hatnak (érdekes, örömteli), erős érzelmi átéléssel erősíti a közösséget három éven át.

Az élmények meghatározzák a gyermek egyéniségének alakulását. Nem mindegy tehát, hogy milyen élmények, hatások és tapasztalatok érik a gyermeket óvodás korban. Az alkalomhoz illő öltözékekkel és viselkedési normák kialakításával fokozzuk a meghitt és bensőséges hangulatot

A kiállításokhoz kapcsolódva, az arra vállalkozó művészek közreműködésével bemutatókat szervezünk, amikor a gyerekek közelebbi kapcsolatba kerülhetnek velük és alkotásaikkal. Alkalmanként külön szervezésben meglátogatjuk az alkotókat műhelyükben, ahol mélyebb betekintést nyerhetnek az alkotás folyamatába.

A gyermekek maguk is alkotó, kreatív tevékenységeket folytatnak. Engedjük a gyermekeket megismerkedni a természettel, a természetes anyagokkal, lássák, tapintsák, dolgozzanak velük. A rendszeres alkotó-cselekvő tevékenység (élethelyzetek, eseményekhez kapcsolódóak, valamint a játék, munka, tanulás) az önkifejezést, megismerést, kreativitást biztosítja. Egymástól elválaszthatatlanul fejlődnek a képességek (kognitív, szociális, motoros), ez eredményezi a személyiség komplex fejlődését, s ha mindezt átszövi a művészeti nevelés, akkor a legjelentősebb lépést tesszük meg gyermekeink nevelése érdekében.

Szándékunk a komplex művészeti élmény nyújtása, a népi és az un. magas művészeti alkotásokkal való ismerkedés a gyermekek és családtagjaik számára egyaránt.

Célunk: Ünnepeinket, hétköznapjainkat megtöltsük értékkel, élménnyel, és maradandó pillanatokká varázsoljuk. Komplex élmények biztosításával erős érzelmi kötődés kialakítását célozzuk meg a gyermekek, családok, és a művészetek között, egyúttal élő, kulturális hagyományok alapjait teremtjük meg a művészetek eszközeivel.

Más népek kultúrájának megismertetése a gyerekekkel, különös tekintettel az óvodánkba járó hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekei és nemzeti etnikai kisebbségi gyermekek hagyományai tekintetében.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A személyiség épülésének elősegítése (képesség, készség, szemlélet stb.).
- Személyiségfejlesztés: képzelet, fantázia, esztétikai igény kialakítása.

	<p align="center">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p align="center">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

- A gyermek önmagához mért fejlesztése.
- Kreativitásra orientált gondolkodás kialakítása
- Az anyanyelvi műveltség megalapozása, bővítése.
- Önálló hétköznapi tevékenységek megvalósítása, játékos alkotói örömszerzés.
- Önkifejezés eszközeinek megismerése.
- A művészeti területek megismertetése, új technikai lehetőségek elsajátítása.
- Figyelemfelkeltés a teremtett és minket körülvevő világ színességére (makró-, mikrokörnyezet).
- Kritika, más véleményének elemzése, kezelése.
- A vizuális kifejezési formák, az irodalom, a zene és egyéb művészeti ágak kapcsolatának megismerése, megtapasztalása.
- Saját véleményalkotás, helyes önértékelés kialakítása.
- „Én” - tudat erősítése, önállóság fejlesztése.
- Kreativitás, intelligencia fejlesztése.
- Érzelemlátás minőségi kifejezése.
- Értelmi képességek (figyelem, emlékezet, fantázia, gondolkodás, képzelet) fejlesztése.
- Percepció, kinetikus intelligencia (nagy- és finom motorika), kommunikációs készség fejlesztése, flexibilitás, nyitottság kiépítése.
- Nyugodt, kellemes alkotó légkör biztosítása. Egészséges életmódra és környezetvédelemre való igény kialakítása.
- Tisztaság, rend iránti igény kialakítása.
- Természetes anyagok felhasználása.
- A természet szépségeire való rámutatás, a témák, valamint a hozzájuk kapcsolódó feladatok kiválasztásával.
- Más népek kultúrájának megismerésére alkalom nyújtása, a hazájukat elhagyni kényszerülő családok és nemzeti, etnikai kisebbségi gyermekek családjainak bevonásával.

Fejlesztési területek a művészeti nevelés szellemében:

- verselés, mesélés
- ének, zene, énekes játék, gyermektánc
- rajzolás, festés, mintázás, kézi munka
- mozgás
- külső világ tevékeny megismerése

Javasolt fejlesztési tartalmak:

- néphagyományőrzés,
- hangszeres bemutatók,
- színházlátogatások, bábelőadások,
- kiállítások rendezése,
- rajzpályázatok hirdetése,
- kapcsolódó projektek.

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

A személyiségfejlesztés várható eredménye óvodáskor végére:

- a gyerekek képesek lesznek észrevenni természeti és társadalmi környezetük szépségeit, csúnyaságait,
- erősödik élménybefogadó képességük,
- kíváncsiságuk, utánzási kedvük, emlékezetük fejlődik,
- tevékenységeikben, megoldási módjaikban kreatívvá válnak,
- érzéseiket, gondolataikat szóval, mozgással, vizuális eszközökkel képesek kifejezni,
- a gyerekek szeretnek közösen munkálkodni,
- törekszenek arra, hogy környezetük esztétikus, rendezett legyen.

6.1 Művészeti nevelés, a fejlesztési területek tükrében

6.1.1 Játék

A gyermekek a tevékenységeik során szerzett benyomások, tapasztalatok, élmények alapján tanulnak, s általa fejlődnek. Ennek elsődleges terepe a szabad játék és a teljes óvodai élet: az utánzások mintá és modellkövetéses magatartás folyamatában.

A szabad játék az óvodáskorú gyermek legalapvetőbb, önként választott tevékenysége. A gyermek játéka személyiségének tükrözője. Általa képet kaphatunk ismereteiről, élményeiről, mozgásigényéről, beszédkészségéről, szociális és érzelmi fejlettségének egészéről. Az óvodapedagógus a szabad játék során fokozatosan háttérbe vonul. Míg kezdetben utánozható mintát ad a játéktevékenységre, később bevonható társsá, szükség esetén a tevékenység kezdeményezőjévé válik.

A játék világa a közönséges élethez viszonyítva más minőséget jelent. A játék intim és titkos szféra, amelyben a játszóra nem vonatkoznak a külvilági történések. A gyermek mindig tudja, hogy játszik. Csakhogy leginkább a játék kerete adja a határokat, és a szabályokat, amelyekhez igazodik és nem a külvilág.

A gyermek spontán játékában, a leginkább megfigyelhetőek a gyermeki világ sajátosságai. A játék során az óvodapedagógus feladata, a tudatos, megengedő, támogató, biztonságot adó állandó jelenlét. Lehetséges partnerként a beszoktatás pillanatától leülünk a gyermekekhez, együtt játszunk velük, megismertetjük az egyes játékok használatát. Érvényesül játékkísérő, modellnyújtó szerepünk. Egyszerűbbé, sikeresebbé válik az indirekt elterelő, konfliktus megoldását segítő beavatkozásunk.

Célunk: biztosítani, hogy a szabad játék maradjon az óvodáskor végéig a gyermekek legfőbb tevékenysége, és ezen keresztül testileg, lelkileg egészséges, érdeklődő, a világ megismerésére, az összefüggések megértésére törekvő, kezdeményező, kreatív, érzelmekben gazdag, segítőkész személyiséggé váljanak.

Gyakorló játék

Az életkori sajátosságokkal együtt jár, hogy a gyermek újabb és újabb funkciók gyakorlását igényli. A funkciók gyakorlásának feszültségcsökkentő hatása is van, és ez örömet okoz a gyermeknek.

A gyakorlójátékokban:

- a hang és a beszéd játékos utánzására,

	<p align="center">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p align="center">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

- a mozgások gyakorlására,
- a manipulációs játékok fejlesztésére figyelünk, a tárgyi feltételek megteremtése mellett.

Szimbolikus- és szerepjáték

A szimbolikus játék megelőzi a szerepjátékot, annak az „előfutára”. Ebben a játékformában a gyermek valamilyen saját maga által végzett vagy másoknál megfigyelt cselekvést, cselekvéssorozatot, viselkedést utánoz.

A szerepjátékokban a gyermekek önként, szabadon vállalt szerepeket játszhatnak el. Ez az óvodáskor legkedveltebb, legjellemzőbb és pedagógiai szempontból legfontosabb játéka. A gyermekek tapasztalatait, ismereteit, elképzeléseit és ehhez fűződő érzelmeit tükrözi. Megjelennek a belső feszültségek, konfliktusok, érzelmek és indulatok (félelem, harag, bizonytalanság, tehetetlenség), külső hatások, amelyeket befogadott, de nem tud önmagában feldolgozni (válás, haláleset a családban, sötétségtől való félelem, tv-ben látott agresszió stb.) Szükségünk van némi „filmismeretre.” Tudnunk kell, milyen hatások érik a gyermekeket, hogy zaklatottságuk okát felismerjük, segíteni tudjunk.

A szabály és szokásrendszerünkbe beépítjük a másik gyermek személyének, tiszteletét, védelmét.

Dramatizálás, bábozás során az irodalmi élményekkel a gyermek esztétikai érzékét fejlesztjük. A népmesék, népi mondókák, népdalok, versek, rövid elbeszélések megfelelő alapot adnak az eljátszásra, a bábok mozgására, az izes szófordulatok megszerettetésére.

Játék közben fejlődik szervezőképességük, alkalmazkodó készségük, önértékelésük és önismeretük is (pl. jellemző lehet, hogy milyen szerepet vállal, vagy kap. A szociális tanulás lényeges eleme a szerepvállalás.)

Konstruáló játék

A gyermekek e tevékenység közben különféle eszközökből, játékszerekből alkotnak, építenek először spontán módon, majd pedig megtervezve az alkotó tevékenységet, meghatározott céllal.

Az építés során a gyermek alkot, fejlődik kreativitása, megfigyelőképessége, gondolkodása, matematikai ismeretekre is szert tesz (pl.: kisebb-nagyobb, hosszabb-rövidebb). Fejlődik szem-kéz koordinációja, finom motorikája, térészlelése, Gestalt látása.

Szabályjáték

Legfontosabb a szabályokhoz való igazodás igénye.

Mozgásos szabályjáték:

- testnevelési játékok,
- dalos népi játékok, körjátékok
- fogócskák, bújócskák, szembekötődsi stb.

Értelemfejlesztő szabályjáték:

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

- társasjáték, dominók
- kártyajáték, logikai játékok
- barkochba, nyelvi játékok.

A mozgásos és értelemfejlesztő szabályjátékok gyakorlásával, betartásával ösztönözzük a gyermekeket a pontos szabályokra és közös, egymásért folytatott versenyszellem kialakítását fejlesztjük az értelmi képességek gyarapításán túl. Ezen a területen is rugalmasak vagyunk és a gyermekeket is hagyjuk önálló, értelmes követhető szabályok kitalálására, minden nevelési területen.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A játék feltételeinek megteremtése.
- Az óvodapedagógus tudatos, megengedő, támogató jelenléte és indirekt irányítás - potenciális partner, játszótárs, aki csak szükség esetén avatkozik be a játékba.
- A nyugodt légkör biztosítása.
- Az együttélés alapvető szabályainak, szokásainak kialakítása.
- Utánozható minta közvetítése a játéktevékenységek során.
- A tapasztalatok érzelmi feldolgozásának biztosítása, a velük járó feszültségek csökkentése.
- A lehető legtöbb idő biztosítása a játékra, lehetőséget adunk a folyamatos tevékenységre úgy, hogy a játék rendjét maguk határozzák meg a gyerekek, az eredeti állapotot, a rendet mindig a játék befejezése után állítjuk vissza.
- A megfelelő hely biztosítása a csoportszobában és az udvaron egyaránt.
- Állandó játszóhelyek kialakítása – mesesarok könyvekkel, párnákkal, ábrázoláshoz, ill. barkácsoláshoz kialakított terület, mozgásos játékokhoz nagyobb hely, különféle szerepjátékok játszásához (babaszoba, babakonyha, fodrásztükör stb.).
- Az udvaron a kinti játékszereken kívül széleskörű egyéb tevékenységek biztosítása.
- A megfelelő eszközök biztosítása.
- A gyermek általános és egyéni fejlettségének megfelelően a különböző játékeszközök fejlesztő hatásának ismerete.
- Az eszközök elérhetőségének, hozzáférhetőségének biztosítása.
- Lehetőség teremtése a közös játékeszköz készítésre, mivel ez erősíti a gyermek kreativitását, felkelti alkotókedvét.
- Megfelelő, mintaértékű kommunikáció a gyerekekkel és a pedagógiai munkát segítő dolgozókkal.
- Érdeklődő, nyitott hozzáállás a gyerekek kérdéseire így felkeltve beszédkedvüket és kielégítve kíváncsiságukat, metakommunikációs jelek küldése, szóbeli kapcsolatteremtés kialakításának segítése.

A személyiségfejlesztés várható eredményei óvodáskor végére:

- megjelennek önálló, kezdeményező megnyilvánulásai,
- bekapcsolódnak közös játékba, elfogadják társaik ötleteit, gondolatait is, képesek az együttműködő, kooperatív játékra,

	<p style="text-align: center;">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p style="text-align: center;">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

- képessé válnak a szabályok betartására,
- társas viselkedésükben megjelennek az óvoda által preferált viselkedési szabályok, toleránsak egymással,
- interakciójuk gazdag, kulturált, érthető,
- életkoruknak megfelelően alakul figyelmük, önfegyelmük, kitartásuk, kudarctűrésük, felelősségtudatuk és problémamegoldó képességük.

6.1.2 „Játékba ágyazott tanulás”

Tapasztalataink szerint a felfedezés, a megtapasztalás élménye teszi érdeklődővé, nyitottá és probléma érzékenyvé a gyermekeket, mikor saját élményként élik meg egy – egy helyzet megoldását. Az óvodások tanulási képességeinek kibontakoztatása a gyermek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire épülő, a teljes óvodai életet átfogó folyamat.

A jövő, az egyre halmozódó információk tömege megkívánja, hogy a gyermekek a tanulás során a legfontosabb képességeket birtokolják.

A tanulás elsődleges célja a gyermekek kompetenciáinak fejlesztése, a gyermek által választott tevékenységrendszerben, melyet az óvodapedagógus a gyermek képességi szintjéhez illeszkedő segítségadással valósít meg, játékba integrált tevékenységekben, cselekvésekben - változatos, cselekedtető, játékos tevékenységek felkínálásával. Programunk, - minden gyermekben akár tehetséges, vagy lassan haladó típus - megalapozza azokat a képességeket, melyek alapján örömet jelent számára a későbbi tanulás és önfejlesztés.

A tanulás = problémamegoldás, amely: aktivizál, önállóságot feltételez, élethelyzet, sokféle út közül lehet választani, próbálkozás, önálló megoldások stratégiája, hajlékony gondolkodás mely ötletes, eredeti és játékos.

Célunk: A gyermekeket tágabb kompetenciákra kell felkészítenünk, úgy, mint gondolkodási stratégia, motivációs készség, a tanulás és a pozitív érzelmek kapcsolódása, a kommunikációs készség, nyelvi kifejező készség, érzelmek kinyilvánításának képessége.

A program már említett hagyományos, mindennapos tevékenységformákat a művészeti nevelés színes eszköztárával gazdagítja. A társakkal közös együttes élmény fontos alapul szolgál az ismeretek mélyebb, tudatosabb elsajátításához. A közös alkotás, az együttműködő tevékenységek, a fantázia, kreativitás szabad szárnyalása és az ehhez kapcsolódó pozitív érzelmek szintén segítik az ismeretek megszilárdulását, beépülését a gyermek személyiségébe.

Meghatározónak tartjuk, hogy a gyermek a tanulási folyamatban jól érezze magát, ne tartsa kényszernek, muszáj dolognak. A kíváncsiság, az érdeklődés, a motiváltság, a bizalom, a jókedv, a humor az érzékszervek használata, a cselekedtetés, a találgatás lehetősége, a tévedés szabadsága, a felfedezés, a megtalálás, az alkotás, az együttműködés öröme, a játék biztosítja ezt a jó érzést.

A hagyományok felelevenítését és művészeti alkotó tevékenységeket tudatosan használja fel az óvodapedagógus, a spontán, a szervezett, valamint utánzásos tanulásra.

A módszerek megválasztása minden esetben alkalmazkodik a gyermekek testi-lelki állapotához, életkori sajátosságaihoz, érdeklődésükhöz és kíváncsiságukhoz. Támaszkodik a gyermekek tapasztalataira, aktuális élményvilágára.

Az óvodapedagógus törekedjen minél változatosabb módszereket, technikákat alkalmazni és azt mindig az adott szituációnak megfelelően kombinálja.

- Játékosság (egyik legfontosabb).

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

- Felfedezés, ráébredés lehetőségének biztosítása.
- Séták során a közvetlen tapasztalatszerzéshez kapcsolódó gyűjtögetés, elemeztetés, rendszerezés alkalmazása.
- Megfigyelés, beszélgetések.
- Spontán szerzett élmények figyelembevételé.

A játékba integrált tanulás formái:

- egyéni,
- mikro-csoportos / kooperatív tanulási/,
- iskola előkészítő foglalkozások, szükség szerint differenciáltan, naponta összesen 45 perc időtartamban

A tanulási folyamatok értékelésénél a következő alapelvek megfogalmazását tartjuk fontosnak:

- A gyermekek boldog, önfeledt viselkedését a dicséret, a bátorítás, a pozitív megerősítés eredményezi.
- Az óvodapedagógus a gyermekek értékelése során törekedjen mindennap arra, hogy mindegyik gyermek kapjon valamilyen pozitív megerősítést tevékenysége során.
- Az óvodapedagógus alkalmazza a differenciált, árnyalt értékelést, mindig a konkrét, jó cselekedetet emelje ki.
- Jutalmazásnál - a tárgyi jutalmazást kerülve - alkalmazza az alábbi módszereket (szóbeli dicséret a csoport és a szülők előtt egyaránt, testközelség, különböző gesztus, pillantás, mimika, - mely a nemkívánatos magatartás megszüntetésében is segítsen -, simogatás).
- A büntetést teljes mértékben kerüljék az óvodapedagógusok a tanulás folyamatában, mivel az visszaszorítja a gyermek kíváncsiságát, érdeklődését, a motivációt.
- Az óvodapedagógus törekedjen arra, hogy minden gyermek reálisan ismerje meg testi, lelki szellemi értékeit, ugyanakkor tudja azt is, melyek a hiányosságai.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Olyan játékos helyzetek és tanulási alkalmak teremtése, melyek mind a gyermekek egyéniségének, mind pedig fejlettségi szintjüknek megfelelnek, lekötik érdeklődésüket, és aktív szellemi-testi energiáikat.
- Differenciálás, inkluzivitás és integráció a játékban való tanulás folyamatában.
- Úgy tervezze meg a tevékenységeket, hogy azok minél több érzékszervre hassanak: látás, hallás, mozgás, és a verbális kommunikáció stb. együttesen szolgálják a tanulást.
- A tanulást támogató környezet megteremtése során építsen a gyermek korábbi ismereteire, tapasztalataira, ezek alapján közösen határozzák meg a feldolgozandó témát.
- Felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitás erősítése.
- A tanulás során elsajátított ismeretek új, változatos élethelyzetekben való alkalmazásának, a begyakorlásnak a biztosítása.
- Az óvodapedagógus kínálja a gyermekeknek cselekedtető és gondolkodtató tevékenységeket annak érdekében, hogy felkeltse a gyermekek érdeklődését, kíváncsiságát, erősítse a gyermekek szándékait és kezdeményezéseit.

	<p align="center">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p align="center">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

- Személyre szabott, pozitív értékeléssel segítse a gyermek tanulását, motiválja őt.
- Szókincs gyarapítása.
- Beszédészlelés, beszédértés, verbális emlékezet fejlesztése.
- A beszédkedv fenntartására törekvés.
- Az iskolai beilleszkedés közvetett segítése a tanulási készségek differenciált fejlesztésével.

A személyiségfejlesztés várható eredménye óvodáskor végére:

- a gyermekek eljutnak az önkéntelen tanulástól, a szándékos, önkéntes, cselekvéses tanuláshoz,
- motiválttá válnak a tanulás iránt,
- kialakul feladattudatuk, feladattartásuk,
- sikerorientálttá válnak, kudarcátűrésük kialakul,
- képesek lesznek tapasztalataiknak, tudásuknak élményeiknek megfogalmazására, a különféle helyzetekben való alkalmazására.

6.1.3 Munka

A munka a tapasztalatszerzés, az együttműködés képességének, a céltudatosságnak, az önállóságnak és az önfegyelemnek az alakítója, ugyanakkor, fejleszti a gyermekek mozgás és kontaktusteremtő képességét, számtalan ismeretet közvetít és szocializál.

Az óvodai munka a szervezett tanulás előfutára, amelyben a teljesítmény szerepe meghatározó. Az addig vezető út pontos szabályait be kell tartani az eredmény érdekében, nem lehet abbahagyni félúton, mert akkor nem jön létre a produktum.

Pedagógiai szempontból az önkiszolgáló munka gyermekeink preferált tevékenysége, mivel a szokások hosszú folyamatban, sokszori, hasonló körülmények közötti gyakorlással szilárdulnak meg.

A hagyományos naposi munkát célszerűen más tartalommal töltünk meg, pl. egy-egy tevékenységközpont napi gyakorisággal történő takarításával és rendben tartásával, szobanövények, állatok ápolásával és gondozásával stb.

A belső és külső környezetben végzendő munkák feltételeinek megteremtése az óvodapedagógus feladata.

Munka jellegű tevékenység és művészeti nevelés kapcsolata

A munka célra irányuló tevékenység. A munka végzése közben, a gyermek megfigyeléseket végez, tapasztalatokat szerez, ismeretei bővülnek mind a társadalmi, mind pedig természeti környezetükről.

A munka a művészeti tevékenységekhez is köthető, hiszen az előkészületek, és az alkotás utáni rendrakás is felelősségteljes feladat a gyermek számára, melyet a közösség érdekében tesz.

A gyermek utánzási vágyából fakad, hogy a környezetében látott felnőtt munkacselekvéseket játékban utánozza.

	<p align="center">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p align="center">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

Munka jellegű, közösségért végzett tevékenységi formák:

- Naposi munka.
- Növény és állatgondozás.
- Különböző munkafolyamatokkal való ismerkedés (pl.: ültetés, kapálás).
- Csoportszobában lévő növények gondozása.
- Az udvaron lévő virágkert gondozása, a kertben lévő változások folyamatos figyelembevételével.
- A télen itt maradt madarokról való gondoskodás (madáretető készítése).
- Nyáron madáritató kihelyezése.
- Az óvodapedagógus munkához való viszonyának példamutatónak kell lennie.

Célunk: A különféle közösen végzett művészeti tevékenységek gyakorlásán keresztül a munkajellegű tevékenységet megszerettetjük a gyermekkel, tisztelik, megbecsülik az elvégzett munkát.

Az önként vállalt, közösségi feladatok, a közös tevékenykedés örömeinek átélése során a normák, szabályok, értékek belsővé válásának előmozdítása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A munka jellegű tevékenység és cselekvő tanulás kapcsolatának kihasználása a nevelés során.
- A munkához, mint aktív tevékenykedéshez megfelelő idő biztosítása, a gyermekek motiváltságának fenntartása.
- A munkához való pozitív érzelmi viszony alakítása.
- A közösségért végzett munka jellegű tevékenységek eredményeinek tudatosítása, annak jelentőségének észre véttetése, saját maga és mások munkájának elismerése, a kompetens, a környezetére hatni tudó gyermeki énkép kialakítása.
- A tevékenységhez kapcsolódó spontán beszédhelyzetek kihasználása, a különféle beszédformák alkalmazására, a munkafolyamattal kapcsolatos fogalmak, ok-okozati összefüggések, műveletek megfogalmazására késztetés.
- A nemek társadalmi egyenlőségének elősegítése, oly módon, hogy valamennyi munka jellegű tevékenységet a lányok és fiúk egyaránt gyakorolják.
- A munka eredményeinek megővésére nevelés.
- A gyermek, fejlesztő, reális, önmagához mért értékelése, az elvégzett munka jellegű tevékenység végrehajtása során.

Személyiségfejlesztés várható eredménye óvodáskor végére:

- A gyermekek megtanulják megbecsülni és elismerni a saját és mások munkáját.
- Az együtt munkálkodás érzelmi élménye közösségformáló, megalapozza a gyermekek közösség iránti igényét.
- A gyermek a közösség hasznos tagjává válik.
- Kialakul a segítségnyújtás igénye.

	<p align="center">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p align="center">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

- Kialakul a gyermekekben a másról, másokról való gondoskodás igénye.
- Óvó, védő magatartás alakul ki az állatok, növények iránt.
- Fejlődik a gyermekek esztétikai érzéke.

6.2 Fejlesztési tartalmak, műveltségterületek

6.2.1 Külső világ tevékeny megismerése (matematikai tapasztalatok, ismeretek nyújtása is)

A környezeti nevelés legfontosabb célja a cselekvőképesség fejlesztése. Elsődleges feladata, hogy a gyermek megtanulja tisztelni az élet minden formáját, hogy felkeltsük az érdeklődését a természetes és mesterséges környezet iránt, és megalapozzuk a környezettudatos magatartás kialakulását.

Fontos, hogy a gyermekeknek közvetlen kapcsolata legyen a természettel, ne csak ismerjék, hanem szeressék is környezetüket, legyen alkalmuk a természet legfontosabb jelenségeit megfigyelni, és tevékenységükkel a természet ápolásához, védelméhez hozzájárulni.

A körülvevő világ megismerése, a természet és társadalom összefüggéseinek feltárása óvodás korban leghatékonyabban a közvetlen, spontán megfigyelés és tapasztalatszerzés útján valósul meg. A gyermek megismeri a szülőföldjét, az itt élő emberek életvitelét, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok szépségeit, a nemzeti, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, a szokásokat, megéli a közösséghez tartozás pozitív élményét, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

A külső világ tevékeny megismerése során a gyermek lehetőséget kap matematikai tapasztalatok, ismeretek megszerzésére. A megismerő és problémamegoldó tevékenység élmény a gyermekek számára, ezzel hozzájárul a gyerekek motiváltságához azoknak a szépségeknek, érdekességeknek a felismerésével, amelyek a matematikai összefüggésekben, egy probléma megoldásában, az igazság megtalálásában rejlenek.

A matematikai jellegű tevékenységek során fejlődik a gyerekek önismerete, önbizalma, akaratereje, közösségi érzése, a munka megbecsülése, szeretete, valamint a gondolatoknak tevékenységgel és szóval történő kifejezésének képessége.

A matematikai nevelés hatására a gyerekek előbbre jutnak az önálló tapasztalatszerzésben, tudnak és mernek véleményt mondani, kérdezni, növekszik türelmük önmagukkal és társaikkal szemben.

Az óvodapedagógusok a kompetencia alapú programcsomag eszköztárából a számukra tetsző elemeket beépítik a gyakorlati munkájukba.

Célunk: hogy a nevelés és fejlődés optimális feltételeit biztosítsuk, elsősorban a gyerekek természetes kíváncsiságára, érdeklődésére és az önálló problémamegoldás iránti igényére építve, továbbá, hogy olyan kedvező helyzeteket teremtsünk, melyek élményekhez juttatják a gyerekeket.

A gyermek tevékenységeken keresztül szerezzen tapasztalatokat az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről. A természet megszerettetése, pozitív érzelmi viszony kialakítása, sokoldalú tapasztalatszerzés biztosítása természetes környezetben. A természet védelmére, az értékek megőrzésére nevelés. Környezeti nevelésben célunk megvalósítani a környezeti kultúra megélését, átadását, kialakítását, amely magában foglalja az élő és élettelen természeti környezetünkkel való harmonikus együttélést.

	<p align="center">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p align="center">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

A külső világ tevékeny megismerésére nevelés feladatai:

- A gyermek kíváncsiságának, megismerési vágyának felkeltése, a közvetlen környezet megismertetése, megszerettetése.
- A helyi adottságok figyelembevételével ismeretek, tapasztalatok szerzése, elmélyítése természetes környezetben.
- A gyermeknek nyíljon alkalma az elsajátított ismeretek gyakorlati alkalmazására.
- Legyen lehetősége a természet megóvására, a tisztaság megőrzésére, növények, állatok gondozására, kísérletezésére.
- Népszokások, hagyományok megismerésével őrizze nemzeti kultúránk értékeit.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermek spontán érdeklődésére, kíváncsiságára, érzelmeire, megismerési vágyára építés.
- A gyermek, természeti és szűkebb lakókörnyezethez való pozitív érzelmi viszonyulás alapozása.
- A környező világ megismertetése, az életkori és egyéni sajátosságok, tapasztalatok, ismeretek figyelembevételével.
- Változatos tevékenységek biztosítása, melyeken keresztül a gyermek tapasztalatokat, élményeket szerezhet a természeti és társadalmi környezetről.
- Alkalom, idő, hely, eszközök biztosítása a spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre.
- Felfedezésre, kísérletezésre ösztönzés.
- Modellértékű, pozitív minta nyújtása.
- Lehetőség biztosítása a nyugodt szemlélődéshez, a problémahelyzetben való elmélyüléshez.
- A gyermek megfigyelő, összehasonlító, leíró, csoportosító képességeinek, képzeletének emlékezetének fejlesztése.
- Lehetőség teremtése a népi- és helyi hagyományok megismerésére.
- Problémahelyzetek mérlegelésével és az így szerzett tapasztalatok közös megbeszélésével a gyermek önálló döntési és véleményalkotási képességének kialakulásának segítése.
- Spontán és irányított beszélgetésekkel, a megtapasztaláson alapuló információszerzés lehetőségének biztosításával a gyermek aktív és passzív szókincsének bővítése, új fogalmak megismerésének segítése, a beszédkedv, aktivizálása, fenntartása.
- A gyermekek természetes, kíváncsiságára, ismeretszerzési vágyára építve sokoldalú matematikai tapasztalatszerzésre lehetőség biztosítása.
- A foglalkozások tervezése, szervezésekor a játékoság figyelembevétele.
- A gyermek problémamegoldó gondolkodásának fejlesztése.
- A gyermekek tudásvágyának felkeltése.
- A gyermek kognitív képességeinek (érzékelés, észlelés, megfigyelés, figyelem) fejlesztése.
- A gyermek emlékezetének, képzeletének fejlesztése.
- Az összefüggések megláttatása.
- Környezetünk mennyiségi viszonyainak észre vétetése.

	<p align="center">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p align="center">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

- A gyermek számfogalmának megalapozása.

A dajka teremtsen lehetőséget tapasztalatszerzésre az együttes tevékenységek során! Vonja be a gyermekeket a környezet rendjének megóvásába, a növény- és állatgondozás feladataiba!

Tartalom:

A 3-4 éves gyermekek az óvoda elfogadása, megszerettetése után ismerkedhetnek az óvoda közvetlen környezetével.

Megfigyelhetik az évszakok szépségét színeit, jelenségeit, időjárását, növényeit.

Gyűjthetnek terméseket, leveleket, kavicsokat, tollakat, az évszakokra jellemző képeket. A talált „kincseket” helyezték el a csoportszoba erre a célra kijelölt helyén. Meglátogathatják a közelben lakó csoporttársaikat, beszélhetnek a család tagjairól. Ismerkedjenek az óvoda utcájával, épületeivel, az ott található intézményekkel, az utcában élő állatokkal, növényekkel. Ha vannak a közelben esztétikai alkotások (pl.: szép épületek, szobrok) azokat is figyeljék meg.

A környezettudatos magatartás megalapozása, szokások kialakítása (szelektív hulladékgyűjtés, vízzel, villanyárammal történő takarékoskodás, állatok, növények védelme).

Beszélgessenek a környezet formáiról színeiről, nagyság beli, mennyiségi jellemzőiről.

Az óvodapedagógus a **4-5 éves** gyermekek tapasztalat és élményszerző sétáit, az óvoda utcáján túl, az óvoda közvetlen környezetében szervezte meg. Az óvodapedagógus törekedjen a megfigyelések, gyűjtőmunkák gazdagítására differenciálására.

A gyermekek az évszakok szépségét, jelenségeit, színeit, az időjárás-változását, megfigyelésük után jelezzék az évszakokat mutató jeltáblákon.

Tudjanak gyönyörködni az évszakok növényeiben. Keressenek összefüggéseket az időjárás, és az emberek tevékenysége között. Gyűjtsenek terméseket, s azokat hasznosítsák az óvodapedagógus segítségével. Végezzenek rügyzetést, magvak csíráztatását, hajtást. Közösén készítsünk albumot az évszakokról gyűjtött képekből.

Látogassanak el a családokhoz, nézegessenek családi képeket. A gyermekek mutassák be a család tagjait, otthonukat. A gyermekek látogassanak el az óvoda közvetlen környezetében lévő orvosi rendelőbe, szolgáltató üzletekbe, intézményekbe. Csodálják meg a környezetükben található esztétikai alkotásokat. Gyakorolják a gyalogos közlekedés szabályait. Ismerjék meg a személy- és teherszállító járműveket.

Az óvoda környezetében élő háziállatokat, madarakat, bogarakat ismerjék meg

A környezettudatos magatartás megalapozása, szokások kialakítása (szelektív hulladékgyűjtés, vízzel, villanyárammal történő takarékoskodás, állatok, növények védelme).

Az 5-6 éves gyermekek ismerkedjenek meg az óvoda tágabb környezetével. Fedezzék fel az évszakok szépségét, a színeik árnyalatát, a környezet szennyeződéseit (víz, levegő, föld) a növények fejlődési feltételeit. Gondozzanak akváriumot, terráriumot, csíráztathatnak, ültethetnek növényeket.

Szaporíthatnak tőosztással növényeket. A gyermekek megismerkedhetnek gyógyfüvekkel mezei virágokkal, vadon termő ismertebb növényekkel.

Az óvodapedagógus a szülők, bevonásával szervezte meg a Föld napját (április 22.).

Beszélgessenek a környezetvédelemről. A környezettudatos magatartás megalapozása, szokások kialakítása (szelektív hulladékgyűjtés, vízzel, villanyárammal történő takarékoskodás, állatok, növények védelme).

A gyermekek végezhetnek egyszerű kísérletet a növényekkel, állatokkal, vízzel, levegővel és a talajjal.

	<p style="text-align: center;">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p style="text-align: center;">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

A gyermekek ismerjék meg a felnőttek munkáját, látogassanak el többféle munkahelyre (pl.: nyomdába, pékségbe, mentőállomásra, könyvtárba).

A természet kincseit őrző sarokba a gyermekek osztályozzák az összegyűjtött anyagokat, s amit lehet, hasznosítsanak. Az évszakokat bemutató tábla mellett tervezzenek napszak-bemutató táblát is, amit a gyermekek önállóan kezeljenek. Látogassanak el a középületekbe: múzeumba, színházba, kiállító termekbe, építkezésekhez, bölcsődébe, óvodába, iskolába. Legyen sok ismeretük a szárazföldi, vízi, légi közlekedésről.

Figyeljék meg lehetőség szerint a háziállatokat az élőhelyükön. Hasonlítsák össze az ismert állatok környezetét, életmódját. Az óvodapedagógus a gyermekeknek mutassa be a videó felvételen keresztül a vadon élő állatok környezetét, életmódját. A gyermekeknek legyen lehetősége – érdeklődésük szerint – többször megtekinteni az állatokról szóló filmeket, felvételeket. A külső világ tevékeny megismerése közben szerezzenek matematikai tapasztalatokat.

Tárgyak személyek összehasonlítása szabadon vagy kiemelt, megnevezett tulajdonság alapján.

Tárgyak, személyek szétválogatása saját szempont szerint megnevezett, ismert tulajdonság szerint; elrontott válogatás javítása, mások válogatásának folytatása felismert szempont szerint tárgyak, személyek, halmazok sorba rendezése mennyiségi tulajdonságaik szerint, szubjektív rendezési, szempontok szerint, elrendezett elemek sorrendjében felismert szabályosság szerint.

Sorozatok készítése mennyiségi tulajdonságok szerint.

Tárgyak, személyek, halmazok összehasonlítása szavakban, szabadon, egyszerű megállapítások megfogalmazása.

Megállapítások igazságának eldöntése, ítéletalkotás.

Változások felismerése, megmutatása, megnevezése.

Irányított összehasonlítások.

A számfogalom előkészítése.

Mennyiségek összemérése.

Halmazok összemérése, elemeik párosítása.

Sorba rendezett elemek helye a sorban, sorszámok.

Mérések különböző egységekkel.

Tapasztalatok a darabszám változásairól.

Megszámlálás, leszámlálás.

Tapasztalatok a geometria körében.

Építések, alkotások szabadon és másolással (építés szabadon különféle elemekből, papírnírás szabadon, síkbeli alkotások mozaiklapokból fantázia szerint, alkotások szabadon, másolások gyöngykirakóval, alkotások fonalakból, szívószálakból stb., építőelemek, építmények összehasonlítása, szétválogatása geometriai tulajdonságok alapján, építés egy feltétel megadásával).

Tevékenységek tükörrel.

Tájékozódás térben és síkban ábrázolt világban.

A személyiségfejlesztés várható eredménye óvodáskor végére:

- A gyermekek olyan tapasztalatok birtokába jutnak, amelyek a környezetben való eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek.
- Képesekké válnak az önálló véleményalkotásra, döntéshozásra az őket és szűkebb környezetüket érintő kérdésekben.

	<p style="text-align: center;">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p style="text-align: center;">Tel.: +36 20 391-6984;06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

- A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszony alakul ki bennük a természethez, az emberi alkotásokhoz, megtanulják azok védelmét, az értékek megőrzését.
- Ismerik a helyi hagyományok, szokások, és a tárgyi kultúra értékeit.
- Viselkedésükkel alkalmazkodnak a társadalom normáihoz.
- A gyermekek ismerik az óvoda helyiségeit, udvarát.
- Ismerik a közvetlen környezetükben található épületeket, háztípusokat, építmények formáit, építőanyagokat, külső, belső díszítéseket, egyéb építményeket.
- A gyermekek ismerik egymás nevét, jelét, az óvoda dolgozóit, saját személyes adataikat.
- Tudják az évszakok nevét, jellemzőit, a napszakokat, észreveszik a világosság – sötétség váltakozását és hatását a növények, állatok, emberek viselkedésére.
- Elsajátítják a környezettudatos magatartás alapjait (nem folytatják feleslegesen a vízcsapot, a papírhulladékot külön gyűjtik a csoportban, lekapcsolják a villanyt, ha nem szükséges, hogy világítson stb.).
- A gyermekek megnevezik testrészeiket, érzékszerveiket, azok funkcióit.
- Ismerik az emberi kultúrákat, emberi érzelmeket, emberi szerepeket, kapcsolatokat.
- Ismerik a rendőrség, mentők, tűzoltók és az orvos munkáját.
- Ismerik a természet élővilágának változásait a születéstől a növekedésen, átalakuláson, fejlődésen át a pusztulásig, (ember, állat, növény).
- Ismerik a közeledés eszközeit, (vízi, légi, szárazföldi) gyakorlottak az alapvető közlekedési szabályokban,
- Ismerik a természetbeni mozgásokat, ember, állat, természet, időjáráshangjait, a levegő tulajdonságait.
- Ismerik a környezetükben található növényeket, (fa, virág, zöldség, gyümölcs) azok fejlődése, és az időjárás változása közötti alapvető összefüggéseket, az időjárás hatását az élővilágra.
- Ismerik a háziállatokat, vadonélő állatokat, közvetlen környezetében lévő állatokat, azok élőhelyeit, életmódjukat, lakásukat, táplálkozásukat,
- Ismerik a színeket, azok világosabb, és sötétebb árnyalatait,
- Ismerik az égitesteket, és a nappalok, éjszakák váltakozását.
- Képesek jól ismert (de meg nem nevezett) tulajdonságok szerint válogatás folytatására, sorba rendezés kiegészítésére, saját szempontú válogatás, sorba rendezés végzésére, összehasonlításait szóban kifejezni, mások megállapításainak igazságát megítélni, értik és helyesen használják a mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatban az összehasonlítást kifejező szavakat.
- Képesek önállóan hosszúság jellegű mennyiségeket összemérni.
- Képesek két halmazt párosításokkal összemérni.
- Elő tudnak állítani különféle elemekből különféle elrendezéssel, bontással ugyanannyit, többet, kevesebbet.
- Tudnak számlálni legalább 10-es számkörben.
- Azonosítani tudnak különböző helyzetükben is egyező alakú tárgyakat, síkbeli alakzatokat, másolással megépíteni a mintával megegyező elemekből és színben, nagyságban eltérő elemekből kirakni térbeli és síkbeli alakzatokat.
- Képesek geometriai tulajdonságok szerint térbeli és síkbeli alakzatokat szétválogatni, egyszerű tulajdonságokat megnevezni.

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: jagzгато@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

- A térbeli tájékozódásban elérhető a jobbra-balra irányok és állások megkülönböztetése, értik és követni tudják az irányokat, illetve helyeket kifejező névutókat.

6.2.2 Verselés, mesélés

Az irodalmi nevelés szorosan összefonódik az anyanyelvi neveléssel, a zenével, az énekkel, a mozgásos játékokkal. Az óvodáskorú gyermek életkorának megfelelő irodalmi műfajok: a vers, a mondóka, és a mese.

A mesélés, a verselés az anyanyelvi nevelés egyik legfontosabb területe és módszere. Az irodalmi nevelés vezet el a gyermeket a szépirodalmi élményhez.

Az irodalom közege a nyelv. Ezért lényeges, hogy csak nyelvileg tiszta és értékes mesét, verset halljanak a gyerekek. Hiszen bizonyított tény, hogy óvodáskorban, a szavakkal való játék, a rím, a ritmus, a mondókák, dúdolók, versek érzéki-érzelmi élmények során a gyermek szemléletes képszerű gondolkodása, emlékezete, képzeletének intenzív fejlődése, nagyfokú emocionalitása, beleérző, empatikus képessége, és kettős tudatának kialakulása segíti abban, hogy szeressen mesét, verset, mondókát hallgatni, tanulni, azokat eljátszani.

Az óvodapedagógusok a kompetencia alapú programcsomag eszköztárából a számukra tetsző elemeket beépítik a gyakorlati munkájukba.

A mese hatása a gyermek fejlődésére

- A mesék segítenek a pozitív és a negatív élmények átélésében, feldolgozásában, elrendezésében.
- Ismeretet közölnek, szórakoztatnak, működtetik a képzeletet, fejlesztik az intellektust, oldják a szorongást, segítik a gyermeket a külvilág és a belső érzelmek megértésében és elfogadásában. Az indulatok feldolgozására, belső képteremtésre tanítanak.
- Növelik az önismeretet, segít a személyiség fejlesztésében.
- A tudatosan választott, élőszavas mesék befogadását a csoportban kialakított rítusok segítik.
- A mesék nevelnek.
- Tudást közvetítenek az életről.
- Érzelmi segítséget nyújtanak.
- Segítenek az elfogadható énkép kialakulásában, a racionális világnépek alakulásában.
- A gyermeket erős belső aktivitásra vagy valóságos játékos cselekedetekre serkenti és a másik emberhez kapcsolja.

A mese fejleszti a különböző készségeket, képességeket:

- Az esztétikai érzéket /különböző esztétikai eszközök: például hangzás, zeneiség/.
- A nyelvi kommunikációs készséget, képességet: a gyermek a hallott mesék által, nyelvileg helyesen szerkesztett szövegekkel ismerkedik meg.
- Gondolkodási folyamatokat: figyelem, emlékezet, fantázia, képzelet, logikus gondolkodás. Ezáltal a gondolkodási folyamatokra is hatással van: analízis, szintetizálás, absztrahálás.

A népi mondókák, gyermekversek

A vers csak úgy, mint a mese, a világot hozza közelebb a gyermekhez. A 3-4 éveseknek a ritmus és az értelemről elkülönült hangzás szerez örömet, ezzel teremtjük meg a versek bemutatásakor az esztétikai

	<p align="center">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p align="center">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

élményhez jutás lehetőségét. A vers és a mondóka a beszéd zenei elemeire épül. Játék, szöveg és dallam, mozgás, beszédritmus és hangulat megbonthatatlan egységet alkot.

Az 5-6 évesek ugyancsak élvezik a költői alkotások hangzásbeli játékát, zeneiségét, de ők erőteljesebben érdeklődnek már a vers témája iránt és megragadja őket a költői képek szépsége is.

A népi mondókák, gyermekversek hatása:

- Ezen irodalmi műfajok segítségével sajátítja el, gyakorolja a gyermek a beszéd automatizmusait, a tiszta beszédhallást, a helyes légzést, a helyes ejtést, artikulációt, az egyes beszédhangok, hangkapcsolatok törvényszerűségeit.
- A mondókák, versek hallgatása felkeltik a beszédkedvet, a beszédfantáziát.
- Komplex módon kínálják a beszédfejlesztés eszközeit: a mozgás, a zenei hatások, a ritmus élményét.
- Érzelemgazdagító: a vers témája, játékossága, mondanivalója, szerkezete, hanghatása, a belőle sugárzó érzelmek.
- Képzletformáló, hiszen a vers a gyermek fantáziájában megjeleníthet hangulatot, helyzetet, személyt, jelenséget.
- Ismereteket bővít.
- A gyermek nyelvi kifejező-eszköztárát gazdagítja, bővíti a gyermek aktív és passzív szókincsét.

Célunk: A 3-6 éves gyermekek pozitív személyiségjegyeinek megalapozása, érzelmi, erkölcsi és értelmi fejlődésének elősegítése. Nyelvi és kommunikációs képességeinek fejlesztése a gyermekirodalom esztétikai-művészi hatásaival, a gyermekirodalomhoz szorosan kapcsolódó tevékenységek, módszerek (bábjáték, dramatizálás) sajátos eszközeivel. A gyermekek világról való ismereteinek bővítése, pozitív emberi kapcsolatokra tanítás, önismeret, önértékelés elősegítése. A klasszikus és a kortárs gyermekirodalom megismertetése a gyermekeinkkel.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A mindennapos mesélés, verselés, mondókázás megalapozza a gyermek esztétikai, irodalmi fogékonyságát, anyanyelvünk, szülőföldünk szeretetére nevel.
- Mindennapos meséléshez, verseléshez, mondókázáshoz szükséges nyugodt, szeretetteljes légkör, hely, idő megteremtése, mely biztosítja a gyermek lelki nyugalomát.
- Mintaértékű személyes példaadás (helyes beszédlégzés, stílushoz alkalmazkodó szókincs-használat, monotonitás kerülése, artikuláció fontossága, vokális jelek: hangszín, hangerő, tempó, szünettartás, hangmagasság tudatos és célszerű alkalmazása).
- Az óvodapedagógus bemutatása, érthető, szemléletes, képzeletre ható, nyelvileg tökéletesen megformált legyen.
- A gyermek érzelmi, erkölcsi és értelmi fejlődésének segítése, a pozitív személyiségjegyek megalapozása.
- A felhasznált irodalmi anyagok összeállításával és a megfelelő előadásmóddal igazi művészi élmény biztosítása.
- A 3-6 éves gyermekek számára a kedvelt, hagyományos formák biztosítása (mesélés, verselés, mondókázás, bábozás és dramatizálás).
- Változatos irodalmi élmények nyújtásával a vágy felébresztése a könyvek, a színház iránt, így válik a gyermekből az esztétikai élményekre érzékeny, művelt ember.

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

- A gyermek nyelvi képességeinek fejlesztése az irodalom eszközeivel.
- Változatos módszerek alkalmazásával segíti a gyermeki önkifejezés fejlődését, a saját vers és mese alkotását (a történetek kombinálása mozgással, ábrázolással, megkezdett mese befejezése, bábozás, dramatizálás, képolvasás stb.).
- Az életkornak megfelelően válassza meg a bemutatott klasszikus és kortárs irodalmi alkotásokat, értékes műveket válasszon.
- A gyermekek szókincsének bővítése.
- Belső képi világának fejlesztése.
- Hallásának és beszédhallásának fejlesztése.
- Auditív emlékezetének fejlesztése.
- Ritmusérzékének a fejlesztése.
- Művészeti élmény nyújtása az óvodáskorú gyermek számára.
- A gyermek önkéntelen és szándékos figyelmének fejlesztése.

Az óvodai irodalmi nevelés tartalma

Irodalmi művek hallgatása, előadása:

- mondókák (népi mondókák, kiszámolók, hintáztatók... stb.),
- mesék (állat-, tündér-, tréfás-, csali-, láncmesék, népmesék, műmesék, kortárs mesék, novellamesék),
- magyar mondák,
- verses mesék,
- versek (népköltészeti alkotások, klasszikus és kortárs költők gyermekversei),
- irodalmi művek eljátszása (dramatizálás, bábozás),
- könyvek nézegetése,
- színházi élmények nyújtása.

A személyiségfejlesztés hatása óvodáskor végére:

- A gyermekek szívesen hallgatnak mesét, mondókát, verset.
- Maguk is szívesen mondanak verset, mondókát, mesét.
- Képesek végighallgatni a mesét.
- Fejlődik erkölcsi, esztétikai érzékük.
- Igénylik a hallottak újra hallgatását.
- Képesek megjegyezni a mese, vers szereplőit, cselekményét.
- Képesek önállóan, vagy az óvodapedagógus segítségével történet kitalálására, folytatására.
- Képesek a sokszor hallott mese dramatizálására.
- Képesek koruknak megfelelő témájú, és idejű színházi-, bábelőadás megtekintésére.

	<p style="text-align: center;">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p style="text-align: center;">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

6.2.3 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

A zenei nevelés minden területén érvényesek Kodály Zoltán elvei: „A zene olyan emberformáló erő, amely kihat az egész személyiségre.”

Az óvodai művészeti nevelésnek meghatározó eszköze az ének, énekes játékok és a zenehallgatás. A gyermekkori zenei nevelés hatásai meghatározzák a gyermek egész életének zenei érdeklődését, fogékonyságát. Ezért nem mindegy, hogy mit tanítunk neki, mit játszunk velük és milyen zenei készségeket alakítunk ki. A zenei nevelésnek a néphagyományból kell kiindulnia, a zenei elemeket közvetlen, élő zenével kell megtanulni, megtanítani. A népdalok éneklése, a gyermek néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik.

A zene közvetlenül váltja ki az érzelmeket a gyermekben, ezért elengedhetetlen része a nevelésnek, jelen van a nap bármely szakában, ezáltal kiváló alapot is teremt a képességfejlesztéshez.

Az óvodapedagógusok a kompetencia alapú programcsomag eszköztárából a számukra tetsző elemeket beépítik a gyakorlati munkájukba. A csoportok sajátosságainak megfelelően megválogatott zenei anyag, a néphagyományok, népi játékok meghatározó szerepet töltenek be a nemzeti nevelésben.

Célunk: a zene iránti érdeklődés felkeltése, mely által kialakulnak a gyermek zenei élmények befogadásához szükséges képességei. A zenei képességek fejlesztésén túl zenét értő és szerető, egészséges lelkű, kulturált, boldog emberré nevelés.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Ölbeli játékokkal, népi gyermekdalokkal, énekes játékokkal a gyermek zenei élményekhez juttatása – az óvodapedagógus éneke, és hangszeres zene segítségével, közös éneklés és a zenei alkotókedv felkeltésén keresztül, zenei érdeklődés felkeltése, ébrentartása.
- A zenei nevelés alapvető feltételeinek megteremtése (légkör, hely, idő).
- A gyermek zenei ízlésének és esztétikai fogékonyságának formálása.
- Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs és klasszikus művészeti alkotások fontos szerepet játszanak a gyermek zenei készségeinek, képességeinek, kreativitásának fejlesztésében (éneklési-, zenei-, hallás-, ritmus készség, zenei formaérzék, alkotókészség).
- Zenei anyanyelv megalapozása.
- Elősegíteni a gyermek biztonságérzetének növekedését, gátlásai feloldását, önként vállalt fegyelmének, közösségi érzésének és magatartásának kedvező alakulását.
- A zenei élmények hatására akarati élet alakítása, a szocializáció segítése, társas kapcsolatainak alakítása, mélyítése.
- Az állami, egyházi és a jeles napok megünneplését a megfelelő zenei alkotások megválasztásával élményszerűvé tenni.
- Megismertetni az ünnepekhez kapcsolódó szokásokat, dalokat, zenéket, törekedni a hagyományok ápolására.
- Zenehallgatásra nevelés.
- Ismertesse meg korosztálynak megfelelően a ritmushangszereket és azok használatát.
- Felkelteni a gyermek figyelmét a környezet hangjai iránt.

	<p style="text-align: center;">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p style="text-align: center;">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

- Az egyéni megszólalás bátorítása játékhelyzetekben, szókincsbővítés, helyes légzés és artikuláció kialakítása.
- A zenehallgatási anyag kiválasztásánál a nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó és a hazájukat elhagyini kényszerülő családok, gyermekek hovatarozásának figyelembevetele.

Tartalom:

- magyar népi énekes és mozgásos játékok, mondókák (egy és kétszemélyes játékok, altatók, hintáztatók, lovagoltatók... stb.), körjátékok és dalaik, más népek dalai,
- magyar népszokások, hagyományok dalai, játécai, táncos játékok (lakodalmas, alakoskodók... stb.),
- gyermekeknek írt műdalok, alkalmakhoz illő dalok, kortárs alkotások,
- hangszeres zene hallgatása,
- hangszerekkel való ismerkedés, megszólaltatása.

A személyiségfejlesztés várható eredménye óvodáskor végére:

- A gyermekek szívesen és élvezettel énekelnek, mondókáznak, játszanak énekes játékokat.
- Élvezettel képesek zenét hallgatni.
- Képesek dalok éneklésére, ismert dallamok dúdolására, ritmus, mozgás rögzítésére.
- Törekcsenek egyszerű dallammotívum tiszta visszaéneklésére.
- Megkülönböztetik a zenei fogalom párokat (magas-mély, halk-hangos, gyors-lassú), képesek alkalmazni is azokat.
- Tudnak felelgetős játékokat csoportban, társsal énekelni.
- Felismerik a már tanult dallamot dúdolásról, hangszeres játékról, kezdő-, belső- vagy záró motívumról, mondókákat ritmusukról.
- Megkülönböztetik az egyenletes lüktetést a dal ritmusától, érzékeltetni is tudják.
- Képesek egy motívumnyi ritmust visszatapsolni.
- Képesek a járás és lépés változatos formáit alkalmazni (dobbantás, koppantás, átbújás stb.).
- Ismerik a ritmushangszereket, néhányat meg is tudnak szólaltatni.
- Óvodapedagógus segítségével megpróbálnak szöveghez dallamot, dallamhoz mozgást, játékot kitalálni.
- Ismernek alkalomhoz illő, ünnepekhez kapcsolódó dalokat.

6.2.4 Mozgás

Az egészséges életmódra nevelés szerves része a *mozgás*. A torna, a mozgásos játékok fejlesztik a természetes mozgást (járás, futás, ugrás, mászás, függés, dobás, egyensúlyozás) és a testi képességeket (erő, ügyesség, gyorsaság). A mozgás, a mozgásos játéktevékenység heti 1 alkalmat jelent kötött szervezeti keretben, a tornateremben, illetve az udvaron.

Fejlesztési célkitűzéseink a gyermek életkorához és egyéni sajátosságaihoz, pszichikai és fizikai fejlettségéhez igazodnak.

A fokozott mozgásigény a gyermekek életkori sajátossága.

	<p align="center">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p align="center">Tel.: +36 20 391-6984;06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

Célunk: hogy a gyermek mozgáskedvének természetességét fenntartsuk, lehetővé tegyük az egészséges életmód szokásainak kialakítását, segítsük életkorához és egyéni sajátosságaihoz igazodva készségeinek, képességeinek kialakulását.

A mozgás hatással van a gyermek értelmi képességeinek fejlődésére:

- A mozgásos játékok, gyakorlatok, téri helyzetek felidézésével fejlődik emlékezete.
- A testrészek, téri irányok, formák bemozgásával, megismerésével, megnevezésével bővülnek ismeretei, fejlődik térészlelése, gyarapodik szókincse.
- A megnevezett, látott és elvégzett cselekvések, mozgások elősegítik a különböző észlelési területek integrációját, a keresztcsatornák és fogalomalkotás fejlődését is.

A mozgás hatással van a szociális képességek fejlődésére is:

- A saját testének és mozgásos képességeinek a megismerése segíti az „én tudat” fejlődését, a szociális „én” erősödését.
- A közös, örömmel végzett tevékenység közben társas kapcsolatai kiszélesednek.
- A társakhoz való alkalmazkodás közben fejlődik önuralma, együttműködő képessége, toleranciája.
- Lehetőség nyílik különböző viselkedés minták tanulására.
- A mozgásos versengések során átéli a sikert és a kudarcot egyaránt. Így tanulja meg azok kezelését, elviselését.
- Fejlődik szabálytudata, akarata, közösségi szelleme.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A szervezet általános, sokoldalú képzésével a testi fejlődés biztosítása, az összes szerv és szervrendszer működésének, javításának biztosítása, a végtagok, törzsizomzat sokoldalú, arányos erősítése, fejlesztése.
- Az óvodai élet minden napján, a csoport érdeklődéséhez és terhelhetőségéhez igazodva, irányított mozgásos tevékenység szervezése.
- Motoros képességek: kondicionálás (erő, gyorsaság, állóképesség), mozgás koordinációs képesség (ügyesség), hajlékonyság, lazaság fejlesztése.
- Mozgásműveltség kialakítása: mozgásjártasságok, készségek kialakítása, azok gazdaságos kivitelezése és szép végrehajtása.
- Verbális képesség fejlesztése (testrészek nevei, téri tájékozódás, laterialitás kifejezései, mozgásformák megnevezése).
- A konkrét értékelés megfogalmazásával, a pozitív énkép alakulásának támogatása.
- Játék, versenyigény felkeltése, kielégítése, a mozgás megszerettetése, egészséges versenyszellem alakítása, alkalmazkodóképesség, közösségi érzés kialakítása – „mi-tudat”.
- Lehetőség szerint minden gyermek számára, a folyamatos és önálló gyakorláshoz szükséges eszközök biztosítása: kézi szerek, labdák, szalagok, babzsákok, ugrókötelek stb.
- A gyermekek fokozott mozgáskészletének biztosítása (hely, idő).
- A társakkal való együttmozgás során a gyermek én-határainak, a másik egyén észlelésének, önfegyelemnek, tolerancia kialakulásának, kooperáló képesség fejlődésének elősegítése.

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

- Változatos, differenciált párhuzamosan végezhető lehetőségek biztosítása a mindennapos mozgásra, minden gyermek számára.
- A gyermekek egyéni szükségleteinek, képességeinek figyelembevétele (fejlettség, terhelhetőség megismerése).
- A kevésbé ügyes gyermekek mozgáskedvének felkeltése, megtartása, az egyéni lemaradásokat kompenzáló mozgásos játékok felkínálásával.

Az udvar adta lehetőségeket is kihasználjuk, megfelelő időjárási viszonyok mellett itt is tartunk testnevelési foglalkozásokat, ahol nagyobb és változatosabb terület áll a gyermekek rendelkezésére.

A mozgás, a mozgásos játékok alkalmával lehetőség nyílik olyan speciális gyakorlatok végzésére is, amelyek a testi deformitások prevencióját szolgálják.

A mindennapos mozgás során célunk kellő aktivitás és terhelés, minél több mozgás biztosítása, amelyek jó hangulatban valósulnak meg, így segítve a gyermek egészséges testi fejlődését, társas kapcsolatainak alakulását.

A személyiségfejlesztés várható eredménye az óvodáskor végére:

- A gyermekek szeretnek mozogni, mozgásukban kitartóak.
- A mozgásfejlődés során elsajátítják a természetes mozgásokat.
- Ismerik az irányokat, tudnak térben tájékozódni.
- Képesek sort és kört alkotni.
- Képesek kitartó futásra, futás közben irányt változtatni.
- Képesek kisebb akadály átugrására.
- Tudnak páros, és egy lábon szökdelni.
- Képesek tornaszerekkel gyakorlatokat végezni.
- Tudnak egyhelyben labdát vezetni.
- Képesek egykezes felső dobással célba dobni.
- Be tudják tartani a szabályokat.
- Mozdulás közben képesek együttműködni társaikkal, figyelmesek egymással.
- Képesek saját, és társaik testi épségére vigyázni.

6.2.5 Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A vizuális tevékenység a művészeti nevelés körébe tartozik, mely érzékszerveken, érzelmeken átható folyamat. A gyermek fogékonysága által minden őt körülvevő környezeti ingerre érzékenyen reagál. A gazdagon megélt tevékenységek, rácsodálkozások megtanítják a gyermeket a szép élvezetére, fejlődik esztétikai ítéletképessége.

A változatos cselekvések biztosítják a gyermek alkotókészségének, fantáziájának csiszolódását, mely által fejlődnek értelmi képességei is. A természetes anyagok sokrétű lehetőséget nyújtanak a manuális tevékenységek gyakorlására. Fontos feladatunk a környező valóság megfigyelésének, a természeti szépségek észrevételének képességét alakítani, mely segíti a vizuális funkciók (szín, forma, alak észlelés) fejlődését.

	<p style="text-align: center;">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162 Tel.: +36 20 391-6984;06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>
--	--

A gyermekek korábbi élményeire és tapasztalataira építve, a pedagógus a gyermekkel együtt választja ki a feldolgozásra kerülő témát, projektet.

Célunk: az életkornak megfelelő vizuális tapasztalatok nyújtásával, sokszínű, összetett tevékenységek biztosításával a gyermek váljon képessé a képi, térbeli megjelenítésre, alakuljon képi gondolkodása. Az ábrázoló tevékenységgel az örömteli cselekvés biztonságos önkifejezés elérése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekek megismertetése a különféle műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, esztétikus tárgyi környezettel.
- Az állami, egyházi és a jeles napok megünneplését a megfelelő ábrázoló tevékenység megválasztásával tesszük élményszerűvé.
- A gyermek egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodva, a képi-, plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó és rendezőképeség alakulásának segítése.
- A gyermek élmény és fantáziavilágának gazdagítása, annak képi kifejezését sokoldalú, változatos tevékenykedéssel biztosítva.
- A gyermek tér, forma és szín képzeiteinek gazdagítása, képi gondolkodása fejlődésének biztosítása, a szép iránti fogékonyság, igényesség felkeltése.
- A gyermek élményei, fantáziája és megfigyelései képi és térbeli megjelenítésének biztosítása.
- A gyermek eljuttatása az alkotás örömeinek megéléséhez.
- A kezdeményező, kreatív magatartás érvényre jutásának segítése, kreatív képességeinek kibontakoztatása, ehhez hangulati, környezeti, időbeli és eszközbeli feltételek megteremtése a mindennapos szabadidős tevékenységekben is.
- A gyermeket nyitott problémák elé állítása, lehetőség biztosítása a kísérletezéshez.
- Minél több ötlet, változatos megoldási lehetőség biztosítása életkornak megfelelő tapasztalatok nyújtásával, a téma iránti érdeklődést sokoldalú és érzékletes szemléltetéssel, az érzékek felelevenítésével segítve.
- Vizuális képességek fejlesztése (szem- fixációs működése, vizuális zártság-egészlegesség, vizuális időrendiség, ritmus, helyzet-pozíció, memória, percepció, alaklátás és formaállandóság fejlesztése).
- Alkotó, szabad légkör biztosítása, a gyermeki ábrázolás ösztönzése érdekében.
- A gyermek szín-, és forma világának alakítása.
- A gyermekben igény kialakítása a sajátos, önkifejező formanyelv megjelenítésére, valamint a szűkebb környezetének esztétikai alakítására.
- Mozgékony (új helyzetekhez való gyors alkalmazkodás), eredetiség (szokatlan, ritka megoldások, ötletek alkalmazásának képessége), átalakítás (átcsoportosítás képessége), szintézis képességének fejlesztése.
- A sokoldalú készség, képesség fejlesztéséhez a legkülönbözőbb (eszközök anyagok megismertetése a gyermekekkel) technikák bemutatása, megtanítása.
- Egyszerű munkafogások és eszköz használat képességének fejlesztése.
- Különböző vizuális képességek, készségek fejlesztése, kézmozgás finomítása, íráshoz szükséges mozgás koordináció fejlesztése.
- Az eszközök célszerű, takarékos használatára szoktatás.

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

- Az ábrázoló tevékenység során az aktív, passzív szókincs bővítése, véleményformálás, döntéskészség alakítása, az ábrázoltak, színek, formák magyarázata, kiállításokhoz kapcsolódó élmények, érzések megbeszélése.
- A gyermeki alkotások közösségi rendezvényeken való bemutatása – kiállításokon, pályázatokon való részvétel –, a tehetségek bátorítása.

Tartalom:

- Vizuális játékok a térszemlélet, téri tapasztalások fejlesztéséhez.
- Megfigyelést fejlesztő játékok.
- Tevékenységek különféle anyagokkal.
- Játékos tevékenységek papírral (tépés, vágás, gyűrés... stb.).
- Képalakítás, képrendezés élmény, emlékezet alapján.
- Rajzolás élmény, emlékezet alapján (különböző eszközökkel, különböző felületre).
- Festés, színkeverés gyakorlása.
- Kevert technikai eljárások alkalmazása.
- Sokszorosító technikai műveletekkel való ismerkedés.
- Plasztikai munkák, építések.
- Egyéb kézimunkázás, technikák megismertetése (varrás, szövés, fonás... stb.).
- Képző és művészeti alkotásokkal való megismerkedés.

A fejlesztés területei a vizuális nevelésben

- Testséma, testfogalom kialakítása - tér-érzékelés fejlesztése.
- Kreativitás kibontakoztatása.
- Finommotorika fejlesztése.
- Szem-kéz koordináció fejlesztése.
- Mozgáskoordináció fejlesztése.
- Formaészlelés fejlesztése.
- Térkitöltés elősegítése.
- Színek megismerésének elősegítése.
- Analízis-szintézis műveletek gyakorlása.
- Síkban-térben történő tájékozódás elősegítése.
- Figyelmük, kitartásuk fejlesztése.
- Szerialitás gyakorlása.
- Szókincsük gyarapítása.
- Szép érzékük fejlesztése.
- Esztétikai élmények nyújtása.
- Megfigyelőképességük fejlesztése.
- Fantáziájuk kibontakoztatása.

	Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162
	Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu , titkar@holdfenyovi.hu

A személyiségfejlesztés várható eredménye óvodáskor végére:

- Képzalkotásban egyéni módon jelenítik meg élményeiket, elképzeléseiket, használják a képi kifejezés változatos eszközeit, formáit.
- Fokozott önállósággal tudják használni a megismert technikákat.
- Megfelelően használják az eszközöket, kialakul a megfelelő ceruza fogásuk.
- Színhasználatában érvényesítik kedvenc színeiket, megnevezik a színeket, azok világos és sötét árnyalatát.
- Téralkításban, építésben tevékenyen vesznek részt.
- Plasztikai munkáik egyéni, részletezőek, megfigyeléseik, elképzeléseik alapján tevékenykednek.
- Önállóan és csoportosan is készítenek és díszítenek játékokat, ajándékokat, egyéb tárgyakat, törekcsenek az esztétikus megjelenítésre.
- Rendelkeznek koordinált szem és kézmozgással.
- Rácsodálkoznak a szép látványára.
- Az elsajátított képességeiket, készségeiket, tapasztalataikat képesek különféle élethelyzetekben alkalmazni.

7. A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ FELADATOK ÉS A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

„Mégiscsak van valami, amitől változik az ember. Attól, ha van valaki, aki olyannak szereti és fogadja el, amilyen. Pont olyanként. Elálló fülekkel, néha egy kis füllentéssel, egy kis hencegéssel. Nem fognak visszasimulni a fülei, nem fog sokkal kevesebbet füllenteni és hencegni – csak egy kicsivel kevesebbet, egyszóval változni fog.”
/Ansel Éva/

Óvodánk pedagógiai légkörét, az itt dolgozók szemléletét áthatja az inkluzív (befogadó) pedagógia elveivel való azonosulás, a fokozott differenciálásra törekvés, hiszen minden gyermek más.

Óvodánkban fejlesztő pedagógusi végzettségű szakember foglalkozik az arra rászoruló gyerekekkel.

A 3-6 éves kori fejlődési szakaszban megy végbe a különböző észlelési funkciók /látás, hallás, tapintás, téri tájékozódás/ differenciálódása, egyre pontosabb működése, valamint az észlelési és motoros funkciók fokozatos összerendeződése, integrációja.

Az írás, olvasás számolás elsajátításához szükséges pszichikus funkciók integrálódásának előmozdítása, megsegítése, a későbbi iskolai nehézségek megelőzését, csökkentését eredményezi.

A fejlesztő pedagógus munkája:

A fejlesztés fogalmi meghatározása:

A fejlesztés a gyermek életkori és egyéni fejlődési sajátosságaihoz illeszkedő, tudatosan tervezett eljárásokkal történő támasznyújtás.

A fejlesztés formái

- *prevenció*

A szenzitív periódusban alkalmazható megsegítés, az éppen fejlődő pszichikus struktúrák kibontakoztatása, és a begyakorlást segítő inger gazdag környezet kialakítása, biztosítása. A preventív fejlesztés célja, a későbbi tanulási és az ehhez kapcsolódó magatartási problémák megelőzése, tudatos

	<p style="text-align: center;">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p style="text-align: center;">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

odafigyeléssel, támogatással, a legközelebbi fejlődési zóna bemérésével. A gyermekek óvodába kerülésével kezdődik, és az óvodából való távozásáig tart, valamint minden gyermekre kiterjed.

- **korrekció**

A fejlődési ívben bekövetkezett megakadás, elmaradás rendezésére irányuló fejlesztő pedagógiai beavatkozás. /Különös tekintettel a még egy évet óvodában maradó gyermekekre/.

A korrekciós fejlesztés megtervezése, az elakadás szintjéig lép vissza és adekvát eljárásokkal rendez a funkciózavarokat, elmaradásokat. Ehhez keres speciális foglalkozási formákat, eszközöket.

A teljesítményközpontúság helyett a környezet pontos észlelésére és minél gazdagabb motoros meg tapasztalására kell lehetőséget teremteni.

Az óvodai fejlesztés szempontjai:

- Komplexitás, az egész személyiség fejlesztése.
- Életkori sajátosságok figyelembevétele.
- A fejlődés folyamatos nyomon követése – a fejlesztés mindig a gyermek egyéni tempójához, fejlettségi szintjéhez igazodva történik.
- Rendszeresség, rugalmasság, a gyermek teherbíró képességének, aktuális állapotának figyelembevétele
- Folyamatos bátorítás, ösztönzés, motiváció.
- Fokozatosság elvének biztosítása, a fejlődési lépcsőfokok betartása.
- Biztonság, nyugalom biztosítása, elfogadó légkör kialakítása.
- Indirekt megközelítési módok előtérbe helyezése.
- Egyéni és mikro-csoportos tevékenykedés, amelyben fontos a játékoság, kreativitás, biztosított a sikerélmény, az öröm.
- A fejlesztő munkában kiemelt jelentőségű a mozgásfejlesztés, általános transzferhatása miatt, mivel az idegrendszeri struktúrák közötti kapcsolatokat közvetlenül erősíti, fejleszti.
- A fejlesztés leghatékonyabb módja, az életkornak legmegfelelőbb tevékenység, a játék.

A fejlesztő pedagógiai munka akkor tekinthető eredményesnek, sikeresnek, ha hatására az adott gyermek, idegrendszeri érése, fejlődése magasabb szintre jut önmagához képest, ha részképességei tekintetében a fejlődés tetten érhető, nyomon követhető, mérhető.

A szülők rendszeres és részletes felvilágosítása az elért eredményekről, és állandó megerősítésük a fejlesztés ideje alatt, segíti a gyermeknek a családba és más közösségbe való beilleszkedését is. A szülők együttműködésének elnyerésével lehet közös munkánk hatékony, ehhez éreztetnünk kell, hogy fontos szerepük van, gyermekük fejlesztésében, fejlődésében.

Fontos, hogy a szülőt partnernek tekintsük, hogy erősítsük kompetencia érzését, ne adjunk kéretlenül tanácsot, hanem várjuk meg, amíg ő kérdez.

A fejlesztő pedagógus napi kapcsolatban van az óvodapedagógusokkal, jelzéseiket beépíti a fejlesztő munkába, és ötletadással, segíti az óvodapedagógusok csoporton belüli nevelő-fejlesztő munkáját.

	<p align="center">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p align="center">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

A fejlesztés részterületei:

A mozgás fejlesztése

- *Nagymozgások* (járás, futás, ugrás, csúszás, kúszás, mászás) fejlesztésekor célzott testmozgásokat gyakoroltatunk, a mozgássorokat részekre bontva, nagy ismétlésszámban, de apróbb változtatásokkal pl.: egyes mozgássort becsukott szemmel is végrehajtatunk, vagy a ritmust, irány változtatjuk.
- *Egyensúly* fejlesztése a vestibuláris központ spontán ingerlésével történik, hintázó, ringató, pörgő mozgások közben, valamint különféle egyensúlyozó gyakorlatok (padon járás, kúszás, fél lábon állás), sportjátékok (biciklizés, rollerezés, gólyaláb, billenő rács) segítségével.
- *Szem-kéz koordináció* fejlesztése, különféle eszközökkel (különféle méretű és tapintású labdák, babzsák, papírgombóc, karika) és távolságból, változó nagyságú célokba, dobással, eszköz csúsztatásával történhet, nagyon jók a különféle labdajátékok is.
- *Szem-láb koordináció* fejlesztésére alkalmasak az ugróiskolák, ugráló kötelezés, be- és kilépések, kapura rúgás.
- *Finom motorika* fejlesztése az alapozással kezdődik, amelyben szerepelnek fejemelgetések, hason, háton, függeszkedés, spirálkörzések, vállkörzések, ujjak tudatos mozgatása, gyurmázás, fűzés stb.
- A domináns oldal biztos eldöntése után a domináns kézzel végeztetünk gyakorlatokat pl.: labdapattintás, gyűrögetés, morzsolás, válogatás, tépés, vágás, hajtogatás, díszítő munka, fűzés.

Testséma fejlesztése

A környezetben való tájékozódáshoz az első kiindulópont a saját testünk. A testséma fejlődése elválaszthatatlanul összefonódik a mozgásfejlődéssel, a térészlelés kialakulásával.

A testséma a test gravitációhoz való alkalmazkodásának, egyensúlyának, az izmok percről percre változó mozgásának megélése. Fejlesztését az utánzómozgásokkal, gesztusjátékokkal végezzük.

- *testrészek ismerete, tudatosítása* (először a főbb testrészek, majd azok részeivel való megismertetése)
  - önmaga felismerése – tükörijáték, különféle testrészeken eszközök hordása
  - különféle tevékenységek – érintésre adott testrész megneveztetése
  - adott testrésze koncentráció – különféle testhelyzetekben mozgások, testrészek és tárgyak – környezet- viszonyainak átélése, megélése – akadálypályákon átjutással
- *a test személyi zónájának alakítása*
  - oldaliség alakítása
  - a test elülső, hátulsó részének megismertetése
  - függőleges zóna
  - a feladatok végzése csukott szemmel is
  - tárgyhoz viszonyított testhelyzetek gyakoroltatása
- *testfogalom* (a testrészek és azok funkcióinak tudása)
  - egyes testrészek fejlesztését célzó mozgások

Percepció fejlesztése

- *vizuális fejlesztés*
  - szemmozgás tudatos kontrollja (pl. tárgykövetés)

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

- szemfixáció (pl. kiemelt képrészlet fixálása)
- vizuális zártság- egészlegesség észlelése (pl. hiányos képek)
- vizuális időrendiség (pl. történet, esemény képeinek sorba rendezése)
- vizuális ritmus (pl. szín, forma minta kirakása)
- vizuális helyzet- pozíció felismertetése (pl. szimmetriaképek)
- vizuális memória (pl. többütemű gyakorlat bemutatása és azután lemozgása emlékezetből)
- *alakítás és formaállandóság* fejlesztése (pl. formák körbemozgása, különféle részekből alakzatok összeállítása)
- *tapintásos észlelés* fejlesztése (pl. érzékelő zacskó segítségével – méret, forma, felület, párosítások tapintással)
- *kinesztetikus észlelés* fejlesztése (pl. behunyt szemmel végeztetjük a mozgásokat)
- *térészlelés*
  - a gyermek önmagát helyezi el környezetében
  - térirányok (pl. akadályokon átjutás, fonallabirintus)
  - téri viszonyok és verbális megerősítésük (először saját test, majd pedig papír ceruza feladatok segítségével)
- *auditív észlelés* fejlesztése (pl. különféle tárgyak zöreijhangjai segítségével)
- *keresztcsatornák* fejlesztése
  - vizuális-tapintásos interszenzoros működés fejlesztése (pl. tapintott tárgy megkeresése a vizuális mintában)
  - vizuális-auditív interszenzoros működés fejlesztése (pl. hallott hanghoz tartozó kép kiválasztása)
  - vizuális-kinesztetikus interszenzoros működés fejlesztése (pl. a gyermek felismeri és kiválasztja a hátára rajzolt mintát a vizuális mintákból)
  - hallási-tapintási interszenzoros működés fejlesztése (pl. egy szóban jellemzett tárgy megkeresése tapintással)

Beszéd, kommunikáció fejlesztése

- *beszédeszélelés fejlesztése*
  - hallási figyelem fejlesztése, (pl. hangfelismerési, hangkeresési játékok)
  - beszédszervek ügyesítése (légző gyakorlatok, ajak- és nyelvgyakorlatok stb.)
  - ritmusfejlesztés
  - mozgáskoordináció és beszéd összekapcsolása (mondókák mozgással kísérése)
- *beszédeértés fejlesztése*
  - spontán beszélgetések, közös tevékenységek közben
  - mesélés
  - szókincs bővítés (pl. szómagyarázat, szógyűjtés)
  - tárgyak megnevezése
  - testrészek megnevezése
  - cselekvések megnevezése
  - térbeli viszonyokat kifejező szavak

	<p style="text-align: center;">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p style="text-align: center;">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

- osztályozás (formák, színek, méret, hasonlóság, különbözőség)
- *nonverbális kommunikáció fejlesztése* (érzelmelek kifejezésének eljátszása)

Emlékezet fejlesztése

Az emlékezetfejlesztés során a tanulás tartósságát, az idői tájékozódás fejlesztését, a gondolkodási funkciók fejlesztését célozzuk meg, és a beszédteljesítményt fokozzuk.

- *vizuális emlékezet* fejlesztése (Mi változott meg? Mi hiányzik? memóriajátékok, emlékezetből a látottak felsorolása)
- *auditív emlékezet* fejlesztése, *szövegemlékezet* fejlesztése (pl. szólánc játék, bővülő szó, ill. mondatok visszamondása, papagáj játék, hangutánzós játékok)
- *formaemlékezet* (a megfigyelt építmény felépítése, forma kirakás minta után, majd emlékezetből, rajz emlékezetből)

Figyelem fejlesztése

Minden fejlesztő játék, illetve feladat fejleszti a figyelmet. A fejlesztési cél itt a szándékos figyelem koncentrátságának fenntartása, tartósságának növelése. (pl. válogatások különféle szempont szerint, csoportosítások, kakukktojás játékok, „mi változott meg?” játékok)

Gondolkodás fejlesztése

A gondolkodás fejlődése párhuzamosan alakul a beszédképesség és a látáshoz kapcsolódó képességek fejlődésével.

- *analízis, szintézis* (puzzle, mi hiányzik a képről? egyforma dolgok keresése, keresd a kis képet a nagy képben)
- *csoportosítás, osztályozás, rendszerezés* (tárgyak, állatok stb. megnevezése, csoportosítás adott szempont szerint – szín, forma, méret, azonosság, különbözőség, halmazalkotás tárgyakkal, színezéssel, főfogalom keresése)
- *általánosítás* (gyűjtőfogalomhoz rendelés)
- *összehasonlítás* (különbség, egyformaság, ellentétpárok, szabály felismerési játékok – pl. kakukktojás, dominó)
- *lényegkiemelés* (pl. rövid mesék elmondása)
- *ok-okozati összefüggés* (eseménysorok, képsorok kirakása, megkezdett mondat befejezése, igaz-hamis játékok)
- *aritmetikai gondolkodás* (mennyiségek, számkép és mennyiség egyeztetése, számlálások, összehasonlítások)
- *problémamegoldó gondolkodás* (problémahelyzetek megoldása pl. mit tennél, ha játékok, szerepjátékok).

	<p align="center">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p align="center">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: jgazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

A fejlesztő pedagógus feladatai:

- A gyermek megfigyelése a csoportban, előre meghatározott megfigyelési szempontok szerint (társas kapcsolatok, viselkedés, játék, figyelem, beszéd- kommunikációs készség, munka és feladatvégzés). Konzultáció az óvodapedagógusokkal, gyógypedagógussal, logopédussal, gyógytestnevelővel.
- A gyermek egyéni megfigyelése, szűrése, eredmények rögzítése, (a fejlesztő pedagógus által preferált szűrőeszközök pl. Alapozó mozgásvizsgálat, emberábrázolás, a matematikai és mozgásos tehetségigéreték szűrőeszköze stb.) órarend készítés.
- A szülők tájékoztatása a szűrés eredményeiről a további teendőkről.
- Egyéni fejlesztési terv elkészítése, fejlesztő munka.
- Tehetséggondozás.
- Ellenőrző mérések – kontroll vizsgálatok – alapján a fejlesztési terv korrekciója.
- Folyamatos kapcsolattartás /szülőkkel, óvodapedagógusokkal, logopédussal, Szakszolgálat szakembereivel.

Az óvodapszichológus munkája:

Az óvodapszichológus munkája összhangban van a pszichológusok Szakmai Etikai Kódexének és az Óvoda-és Iskolapszichológusok Szakmai Protokolljának előírásaival.

Tevékenységét a gyermekvédelmi, az adatvédelmi és a személyiségi jogok védelméről szóló törvények szellemében, az önkéntesség elvének betartásával végzi.

„A nevelési-oktatási intézményben alkalmazott óvodapszichológus, iskolapszichológus ellátja az e §-ban meghatározott feladatokat, amelyek elsődleges célja a gyermek, a tanuló személyiségfejlesztése, lelki egészségvédelme, továbbá a nevelő-oktató munka hatékonyságának segítése.”

Az óvodapszichológusi munkának öt markáns jellemzője fogalmazható meg.

1. Preventív szemlélet: A szakmai gondolkodást a preventív szemlélet határozza meg, elsődleges feladat az egészséges életmód és pszichés jóllét elősegítése, ezáltal a problémák keletkezésének megelőzése.
2. A kliensek széles köre: Az óvodapszichológus kliense a nevelési-oktatási intézmény minden szereplője. A gyermekek mellett a velük foglalkozó pedagógusok, az iskola egésze és a szülők is a kliensek köréhez tartoznak.
3. Az indirekt munkamód előnyben részesítése: A feladatkör direkt és indirekt szolgáltatásból áll, amelyben az indirekt szolgáltatások – elsősorban a pedagógus konzultáció – a prioritást élvező munkamód.
4. A fejlődéslélektani szempontok figyelembevétele nem csupán az adott gyermek életkori jellemzőinek figyelembevételét jelenti, hanem a fejlődés és a fejlesztés lehetőségeinek és az adott gyermek erősségeinek számbavételét is.
5. Rendszerszemléletű megközelítés: lényege, hogy az adott problémát mindig a teljes társas kontextus figyelembevételével elemezzük, és oldjuk meg. A megoldásba bevont szereplők körének meghatározásában nem csupán az összes érintettet, hanem a potenciális segítőköt is számba vesszük.

	<p align="center">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p align="center">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

Az óvodapszichológus kliensei és feladatai:

- a. a gyermek megismerése egyéni helyzetben
- b. gyermekcsoport (nehezen beilleszkedő óvodások támogatása, a megfigyelésről visszajelzések)
- c. szülő/gondviselő: apa és anya egyénileg vagy együtt, de megjelenhet a nagyszülő, nevelőszülő is, amennyiben ő a gyermek gyámja, átmeneti vagy tartós gondviselője
- d. szülőcsoport pszicho edukációja (tematikus előadások, több gyermeket érintő problémahelyzet megoldására összehívott szülői eszmeforgató/problémakezelő csoport)
- e. pedagógus egyéni helyzetben (nevelési probléma kezelését elősegítő konzultációs folyamat, tanácsadás, intervenciós lépések kidolgozása, nyomon követése),
- f. pedagógus csoport (kommunikációs és problémamegoldó kompetenciák fejlesztése)
- g. Kapcsolattartás az intézményvezető(k)vel, szakmai munkaközösségekkel (fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, logopédus, védőnő)
- h. Intézményen kívül: a Pedagógiai Szakszolgálat, az Esély Szociális Társulás Szociális és Gyermekjóléti Központ, Család és Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel.

Az óvodapszichológus munkájának ötlépcsős folyamatmodellje az alábbi folyamat kategóriákat határozza meg:

- Referálás/bejelentkezés (szülő, óvodapedagógus, fejlesztő szakemberek részéről)
- Szűrés, első találkozás (minden esetben a szülő előzetes beleegyezésével)
- Állapotmegismerés, csoportmegfigyelés
- Beavatkozás (pedagógus/szülői konzultáció)
- Visszajelzés, Kontroll

A gyógypedagógus feladatai:

- Meghatározza a fejlesztő tevékenységeket, értékeli a teljesítményeket a gyógypedagógiai diagnosztika eszközeivel.
- Speciális gyógypedagógiai neveléssel, differenciált foglalkozásokkal fejleszti gyermekeket, személyiségüket és képességeiket.
- Tanácsot ad és előadást tart a pedagógusoknak az autizmus spektrumzavarral élő gyermekek fejlesztéséről, fejlődéséről, a gyógypedagógiai nevelésről.
- Megismeri a gyermekek értelmi, pszichés, szociális állapotát, fejlődését, és gyógypedagógiai ismeretei alapján, speciális gondoskodással befolyásolja.
- Végzi az autizmus spektrumzavarral élő gyermekek speciális szükségletei szerinti fejlesztő, nevelő tevékenységeket, alkalmazza a megelőző, segítő, rehabilitációs és terápiás eljárásokat.
- A gyermekek fejlődését rendszeresen, pontosan adminisztrálja.

	<p align="center">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p align="center">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

- Segíti a nevelésben, terápiás folyamatokban, a rehabilitációban a gyermekek szüleivel való aktív együttműködést, tanácsokat ad.

7.1 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek köre:

Különleges bánásmódot igénylők:

- Sajátos nevelési igényű gyermek
- Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek
- Kivételes képességű gyermekek, tehetségesek

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint:

- Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek
- Nemzeti kisebbségekhez tartozó gyermekek, bevándorlók
(Nehézséget jelenthet a számukra a többségi nyelv birtoklása, kulturális különbségek)
- Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek

7.1.1 Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása

A XXI. században jogos társadalmi elvárás az óvodai neveléssel szemben, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek is ép társaik körében nevelkedjenek és készülhessenek fel az iskolai életre.

„Az a gyermek sajátos nevelési igényű, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság, szakvéleménye alapján

- Testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos.
- Pszichés fejlődés zavarai miatt a tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).”

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény a sajátos nevelési igényű – mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő – gyermekek, eredményes fejlesztésének biztosítására kiemelt figyelmet fordít. Az Alapprogramban meghatározott nevelési, fejlesztési tartalmak minden gyermek számára szükségesek, így az óvodai nevelés a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek és a sajátos nevelési igényből eredő hátrányok csökkentésének megvalósítására törekszik.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a gyermek életkori sajátosságainak a fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- a képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, eltérő ütemű fejleszthetőségét.

	<p align="center">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p align="center">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbéli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

Óvodánk a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a **sajátos nevelési igényű (mutista, mozgássérült, beszéd fogyatékos,)** gyermek integrált óvodai nevelését vállalta **Alapító Okiratában**. Tervezett programunk, céljának és feladatának tekinti, hogy az óvodai nevelést és fejlesztést követően a sajátos nevelési igényű gyermekek is a képességeiknek megfelelő iskolatípusba kerüljenek.

Integráció fogalma

Az oktatáspolitikai hosszú ideig a speciális nevelési igényű gyermekek elkülönített nevelését preferálta, a többségi intézmények hatékonyságának növelése érdekében. (szegregáció)

A gyógypedagógiára, a különböző típusú fogyatékosokat ellátó intézmények kialakulása volt jellemző. Az elv az volt, hogy a hasonló problémákkal küzdő gyerekek, a számukra előnyösebb, speciális feltételek mellett fejlődhetnek a legjobban.

Az elmúlt évtizedekben az elkülönítő gyakorlattal szemben megjelent az együtt nevelés irányzata is. Pozitív tendenciaként figyelhető meg, hogy az integráció az óvodákban kezdett el elsőként és leggyorsabban terjedni. Az óvodai nevelés kevésbé teljesítmény centrikussága mellett, fontos megemlíteni az óvodapedagógusok nyitottságát is.

Az integráció tudatos megszervezéséhez a törvényes háttérrel a közoktatás és benne az óvodák részére, az 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről és a 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról ad.

Jelenleg, a magyar közoktatás egyik legfontosabb, középtávon érvényesítendő céljának az integrációt tekinti. Magyarországon az összes oktatási intézménynek fel kell készülnie arra, hogy az integráció elősegítése érdekében biztosítsák a különböző képességű gyermekek együttnevelését.

Az egyenlő esélyek megvalósulásának alapfeltétele, hogy olyanná kell formálni a befogadó közeget, hogy a gyermek jól tudjon benne fejlődni, és már gyermekkorban megtalálja helyét a társadalomban.

Az integráció szükségessége

A 3-6 éves korú gyermekek fejlődési sajátossága, hogy a megtapasztalt események, történések, közösségi és egyéni élmények kihatnak a későbbi társadalmi szemléletük alakulására. Ezért nagyon fontos, hogy már ebben a korai életszakaszban megtapasztalják társaik különbözőségeit. A tapasztalatok feldolgozását megfelelő pedagógiai módszerekkel segítve kialakul a toleranciájuk.

A befogadásra irányuló nevelési feladatok megoldása csak egy része a feladatoknak. Kapcsolódó feladatsorokat kell megoldani ahhoz, hogy a befogadás maximális és elégséges sérülés-specifikus fejlesztéssel párosuljon, melynek eredménye a saját magát is elfogadó, teljes életet élő ember.

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

Az integrált nevelés-oktatás előnyei:

A sajátos nevelési igényű gyermek szempontjából:

- Megtanulja, hogy ő más.
- Konfliktuskezelő stratégiákat sajátít el.
- Megtanul harcolni.
- Megsokszorozott szociális kölcsönhatások érik.
- Társadalmilag elfogadott magatartás-repertoárt sajátít el.
- Fejlődik az alkalmazkodó képessége.
- Szocializációja magasabb szintet ér el.

A többi gyermek szempontjából:

- Beépül a másság tapasztalata.
- Kialakulnak morális értékek (empátia, segítőkészség, tolerancia).
- Megtanulja az együttműködés más formáit.
- Saját egészsége, épsége felértékelődik.
- Elfogadóvá válik.
- Önismerete, önértékelése erősödik.
- Fejlődik az alkalmazkodóképessége.

Pedagógus számára:

A program célja, hogy az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazott lehetőségek alapján (nem kisebbitve ezzel adott esetben a szegregált és egyéb speciális fejlesztést végző intézmények szükségességét), a 3-6 éves integrálható gyermekek normál óvodai nevelés során - a részükre folyamatosan és elégségesen biztosított speciális fejlesztés mellett - gyermeki jogait is gyakorolva szociálisan, értelmileg, érzelmileg, az iskolai életre éretté váljanak. Adjon mind az ép, mind a SNI gyermekek számára lehetőséget, egymás megismerésére, elfogadására, és az egymással való kommunikációra így alapozva meg a későbbi társadalmi integrációt.

Az SNI gyermekek óvodai nevelésének céljai a normál pedagógiai célokkal megegyeznek; csupán a megközelítési módban térnek el attól, a diagnózistól, az egyéni pszichés és mozgásállapottól függően. Speciális részcélokkal egészülnek ki annak érdekében, hogy ezen kisgyermekek is a lehető legnagyobb önállóságot ériék el, így tevékeny tagjává váljanak környezetüknek, majd később a társadalomnak.

Alapelvként követendő az ENSZ által 1959-ben deklarált közlemény a GYERMEK JOGAIRÓL, miszerint:

"... A gyermeket különleges védelem illeti meg, és a törvény és más eszközök által nyújtott lehetőségek, hogy fizikailag, szellemileg, erkölcsileg, lelkiileg és társadalmilag egészségesen és normálisan tudjon fejlődni, szabadságban és méltóságban. Az erre a célra hozott törvényekben a gyermek felsőbb érdeke legyen a döntő és meghatározó szempont.

-... A fizikailag, szellemileg vagy társadalmilag hátrányos helyzetű gyermeknek meg kell kapnia az állapota és helyzete által megkövetelt kezelést, nevelést és speciális gondozást."

	<p style="text-align: center;">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p style="text-align: center;">Tel.: +36 20 391-6984;06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

SNI gyermek ellátásának irányelvei

Az SNI gyermek fejlesztésének alapjául az illetékes Szakértői Bizottság szakvéleménye szolgál. A közoktatási törvény értelmében az SNI gyermeknek joga, hogy különleges gondozás keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön.

A program arra épít, hogy az SNI gyermekek mintaként tekintik és érzelmileg kötődnek ép kortársaikhoz. Ez részükre spontán létrejövő húzóerőt jelent. Énképük és önértékelésük pozitív irányba fejlődik, csökken a függőségi beállítódásuk, nem hatalmasodik el rajtuk a sérültség tudata.

- Az ép gyermekek részéről a gyermeki előítélet mentességre építünk. Ezzel a későbbi társadalmi integrálódás, a természetes elfogadó attitűd kialakulásának alapjait célozzuk meg, valamint azt, hogy megtanulják a segítségnyújtás és az elvárások helyes arányát.
- A társas kapcsolatok során a gyermekekben kialakul a másság természetesnek tekintése, valamint a másik pozitív tulajdonságainak értékelése.

A program feladatai:

Az óvodai nevelés általános feladatai az óvodás korú gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése:

- egészséges életmód alakítása;
- érzelmi nevelés és szocializáció;
- értelmi fejlesztés és nevelés.

Minden óvodáskorú gyermek esetében feladat a prevenció és a korrekció, de ezek az SNI-s gyermekek esetében kiemelt hangsúlyt kapnak, valamint a mozgáskorlátozott gyermekek esetében kiegészülnek a kompenzáció elvével. (A sérült funkciókat más tevékenységekkel lehet korrigálni pl.: kéz helyette lábbal végzett manipuláció).

A speciális feladatok ellátása mellett az ép gyermekek esetlegesen fellépő problémái is azonnali felismerésre kerülnek, és szakirányú ellátásban részesülnek.

Nevelőmunkánk során figyelemmel kell lenni arra, hogy:

- a sérült kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését az elfogadó, az eredményeket értékelő környezet segíti
- a gyermek iránti elvárást fogyatékoságának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg
- terhelhetőségét biológiai állapota, esetleges társuló fogyatékosága, személyiségjegyei befolyásolják

A rehabilitációs, rehabilitációs egyéni és/vagy csoportos fejlesztés gyógypedagógiai kompetencia. Az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez a gyermek fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus, konduktor, konduktor-óvodapedagógus, terapeuta együttműködése szükséges.

	<p align="center">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p align="center">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

Személyi feltételek

Az intézményünkbe járó - szakértői vélemény alapján- sajátos nevelési igényű gyermekek szakszerű ellátását gyógypedagógusunk (a város több óvodájában látja el feladatát), fejlesztő pedagógusunk, pszichológusunk, illetve utazó gyógypedagógus segíti.

Tárgyi feltételek

Intézményünk mozgáskorlátozott gyermekek számára jól megközelíthető. Az épületen belül a közlekedés akadálymentes, a csoportszobák és a közös használatú helységek könnyen megközelíthetőek. Rendelkezünk olyan WC-vel, amelyet mozgáskorlátozott gyermek (kerekeszéssel is) használni tud. A csoportszobák berendezése lehetővé teszi, a mozgáskorlátozott gyermek belső mozgását, tekintettel nagyobb helyigényére, a közlekedés lassúságára is.

Szemponatok, és az óvodapedagógus feladatai a mozgáskorlátozott gyermekek fogadásához:

- Kiemelt feladatunk a mozgásos akadályozottságból eredő hátrányok csökkentése, megszüntetése, a speciális, egyénre szabott eszközök használatának kipróbálása, megtanítása, s ezek segítségével a tágabb és szűkebb környezet minél sokrétűbb megismertetése, és ily módon az életkornak megfelelő tapasztalatszerzésre, a megtanult mozgás alkalmazására nevelés.
- A különleges gondozási igényt meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, formája, mértéke és területe.
- Az óvodában biztosítani kell a gyermek állapotához igazodó megfelelő mozgás- és életteret (az ehhez szükséges akadálymentes környezetet, sajátos technikai eszközöket, például lejtő, kapaszkodó), mindig szem előtt tartva az önállóságra nevelés elvét. Az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció, rehabilitáció és terápia feladatait, valamint a mozgásnevelést az óvodai tevékenységek/foglalkozások körébe építik be az óvodapedagógusok. Az elsajátított mozgásminták rögzítése, a szükséges korrekciós helyzetek alkalmaztatása a napirend egészét átszövő feladat.
- A mozgásfejlesztésben hangsúlyt kell kapnia a különböző önellátást, önkiszolgálást, helyváltoztatást segítő-támogató eszközök szükség szerinti használata kialakításának is.
- Óvodáskorban előtérbe kerül az életkori sajátosságoknak megfelelő tartási és mozgási funkciók segítése, a hely- és helyzetváltoztatás és a manipuláció javítása a nagy- és finommozgások célirányos fejlesztésével, az írás megalapozását célzó egyéb fejlesztésekkel
- A mozgáskorlátozott gyermeket a játéktevékenységében akadályozhatja bizonytalan testtartása, a helyzet- és helyváltoztatás, az eszközhasználat nehezítettsége, a téri tájékozódás terén fellépő nehézségek stb. Szükség lehet a játékhoz használt tér átalakítására, a játéktevékenység egészének, esetleg egyes részeinek adaptálására. Az egyes tevékenységek során fontos a mozgáskorlátozott gyermek aktív szerepe, bekapcsolódása.
- A mozgáskorlátozottsághoz társulhatnak beszédzavarok, kommunikációs problémák. A szókinccs szegényesebb lehet, a különböző kognitív funkciók érintettsége akadályozhatja versek, mondókák

	Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162
	Tel.: +36 20 391-6984;06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

megtanulását, a mozgászavarok hatással lehetnek a nonverbális kommunikációra, légzésproblémák állhatnak fenn, súlyos esetben beszédképtelenség is előfordulhat. Emiatt fontos feladat a mozgáskorlátozott gyermek bevonása minden nyelvi és kommunikációs képesség fejlesztését célzó tevékenységbe, szükség lehet sajátos fejlesztési célok kitűzésére, esetleg a logopédussal való együttműködésre.

- Az óvodás életkor kiemelt tevékenysége az éneklés, így a mozgáskorlátozott gyermek fejlesztésébe is beépítendő. Pozitív hatása előnyösen befolyásolhatja a mozgásfejlődést is (pl. elősegíti a test ellazulását), társas cselekvést jelent, fejleszti a ritmus- és tempóérzékelést. A tevékenységek végzése közben szükséges lehet speciális testhelyzet felvétele, esetleg a gyermek állapota által meghatározott adaptált eszközök (hangszerek) használata.
- Fontos a kézfunkciót és a manipulatív tevékenységek segítségét célzó megfelelő testhelyzet megtalálása, a kóros izomfokozódások, együttmozgások leépítése, szükséges lehet adaptált eszközök használata, esetleg az eszközök rögzítése, a finom motorika és grafomotoros képességek célirányos fejlesztése.
- Minden tevékenység során kiemelt feladat a tapasztalatszerzés biztosítása, a cselekvéses ismeretszerzés lehetőségének megteremtése.
- Alkalmat kell adni a minél sokrétűbb, mozgásos tapasztalatszerzésre, fejleszteni kell a kognitív funkciókat, különböző észlelési területeket, a figyelmet, emlékezetet, téri tájékozódást stb.

Szemponatok, és az óvodapedagógus feladatai a beszéd fogyatékos gyermek fogadásához:

- Beszéd fogyatékos gyermek esetén a receptív vagy expresszív beszéd/nyelvi képességrendszer szerveződésének fejlődési eredetű vagy szerzett zavara miatt az anyanyelv elsajátítás folyamata akadályozott, a gyermek életkorától eltérő.
- A beszéd fogyatékos gyermek szenzoros, motoros vagy szenzomotoros problémája (expresszív diszfázia, receptív diszfázia, kevert típusú diszfázia, a folyamatos beszéd zavarai, logofóbia, centrális eredetű szerzett beszédzavarok, orrhangzós beszéd) illetve a beszédproblémákhoz társuló megismerési nehézségek és viselkedés zavarok miatt eltérően fejlődik.
- A beszéd- és nyelvi problémák súlyos zavara mellé társulhatnak részképességzavarok (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia veszélyeztetettség) és magatartás problémák, amelyek nehezítik a gyermek beilleszkedését.
- A beszéd fogyatékos gyermek fejlesztésének középpontjában az aktív nyelvhasználatot segítő speciális terápiákat alkalmazó környezet áll.
- A gyermek egyéni képességeihez igazodó intenzív fejlesztőmunka során fontos, hogy az ismeretszerzést sokoldalú tapasztalatszerzést biztosító módon, cselekvésbe ágyazott játékos módszerekkel tegyék lehetővé, amely segíti a társas kapcsolatok kialakulását és a személyiség fejlődését is.
- Az óvodai nevelés/fejlesztés egész időtartama alatt kiemelt feladat az aktív nyelvhasználat és kommunikáció kialakítása, az értelmi fejlesztés, a mozgás és észlelési funkciók, valamint a vizuomotoros koordinációs készség javítása, az érzelmi élet fejlesztése, speciális eszközök és módszerek alkalmazásával egyéni és kiscsoportos fejlesztési formában.

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

- A gyermek fejlődéséről a szülőket folyamatosan tájékoztatni kell, a gyermek fejlesztése a szülőkkal való együttműködés keretében, egyéni fejlesztési terv alapján valósulhat meg.
- Azoknál a beszédfigyatékos gyermekeknél, akiknél több beszédprobléma együttesen fordul elő, vagy a beszédfigyatékosághoz a testi érzékszervi- és pszichés fejlődés zavara társul, az eredményes fejlesztés a logopédia és a társuló figyatékoság módszereinek kombinációjával valósulhat meg.
- Az óvodapedagógus a közléseit csökkentett beszédtempóban, rövid formában intézze a gyermekhez.
- Fontos feladat a beszédfigyatékos gyermek motiválása, a beszédfigyatékoságból eredő hátrányok miatti kirekesztettség érzésének csökkentése, megszüntetése, az önbizalom erősítése.
- Az óvodapedagógus személyisége legyen őszinte, nyitott, bizalmat sugárzó, melynek hatására a gyermek bátran kifejezi gondolatait, érzelmeit, beszédfélelme csökken.
- Biztosítsuk a foglalkozások oldott, bizalmas, stressz mentes légkörét, jelenjen meg a humor.
- Az elfogadó magatartás, az egyéni bánásmód elve nélkülözhetetlenek a pedagógus attitűdjében.
- Amikor beszél, nem a beszédhibájára figyelünk, hanem a mondanivalóra.
- Az aktivitás legapróbb jeleire való odafigyeléssel és – ha lehet – a feladatba való adekvát beépítésével elérhető, hogy a beszédfigyatékos gyermeknél gyakori szorongó vagy éppenséggel agresszív viselkedésformák alkotó tevékenységgé alakuljanak át.
- Fordítsunk figyelmet arra, hogy a beszédfigyatékos gyermek ne legyen se negatív, se pozitív diszkrimináció alanya.
- Mindig olyan feladattal lássuk el, amelyet eredménnyel el tud végezni.
- A beszédfigyatékos gyermek együttműködésre való képessége korlátozott lehet a gátlások, frusztrációk miatt, ezért állandó motivációt igényel. Fontos az azonnali értékelés a sikerélmény megélése érdekében.
- Az óvodapedagógus előre tájékoztathatja a csoport tagjait a sajátos nevelési igényű gyermek érkezéséről, beszédfigyatékoságának mibenlétéről, nem túlhangsúlyozva másságát, gyámolításának szükségességét.
- Fontos, hogy a csoportban beszéljenek a segítségnyújtás szükségességéről, lehetőségéről, mértékéről.
- A pedagógusnak nagy szerepe van abban, hogy mind a kirekesztést, mind a pozitív diszkriminációt elkerülje a gyermek. A túlzott segítség, az ép társak önfeláldozó magatartása mindkét fél részére személyiségkárosító lehet. A segítő odafigyelés és a tényleges segítségnyújtás gyakorlatát nem verbális instrukciókkal, hanem szituációk megteremtésével érhetjük el.

Autizmus spektrum zavarral élő gyermekek:

Az autizmus spektrum zavarral élő gyermekek minőségi fejlődési eltérést mutatnak a reciprok szociális interakciók, valamint a reciprok kommunikáció területén. Továbbá jellemző lehet még rájuk úgynevezett szűk körű sztereotip, repetitív érdeklődés, aktivitás és viselkedés. Emellett pedig gyakran előfordulhatnak náluk még egyéb, az autisztikus triáson kívüli jellegzetességek is, mint például a különböző szenzoros ingerek megszokottól eltérő feldolgozása, vagy az egyenetlen képességprofil.

	<p style="text-align: center;">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p> <p style="text-align: center;">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>
--	---

Szemponatok, és az óvodapedagógus feladatai az autizmussal spektrum zavarral küzdő gyermekek fogadásához:

- Az autizmus sajátos természetének alapfokú ismerete. Ennek segítségével annak megértése és elfogadása, hogy az autizmussal élő gyermekek a világ megismerésére szolgáló kognitív folyamataikban sajátosan eltérő működést mutatnak, ami miatt viselkedésük és fejlődésük, neurotipikus kortársaikétól, akár igen eltérő képet is mutathat.
- Fontos, hogy az óvodapedagógusok az e területen járatos segítő szakember kollégákkal szoros együttműködésben tudják feltérképezni és megérteni, hogy mely gyermeknél, milyen viselkedésbeli eltéréseket okoz az adott gyermek autizmusa, illetve, hogy ezeket a sajátosságokat, hogyan érdemes megközelíteni, kezelni, ezáltal is segítve az gyermek minél jobb beilleszkedését, valamint az őt körülvevő kortársak gördülékenyebb elfogadását is vele szemben.
- Rendkívül fontos szerepe van az autizmussal élő gyermekek integrációjának folyamatában az óvodapedagógusok nyitott, befogadó és elfogadó attitűdjének. Hiszen, ha ezt látják a csoportba járó gyermekek, akkor maguk is ezt a hozzáállást fogják leutánozni és magukévá tenni egymás felé és az autizmusban érintett társaik felé is.
- Továbbá fontos, hogy a gyógypedagógus által szükségesnek tartott és el is készített vizuális megsegítésre szolgáló, személyre szabott eszközöket nyitottak legyenek használni az óvodapedagógusok a hétköznapi során a csoportban is az autizmussal élő gyermekekkel. Segítsék őket ezen eszközök önálló használatának megtanulásában.
- Az autizmusban érintett gyermekeket megillető egyéni bánásmódnak az is részét kell, hogy képezze, hogy az óvodapedagógusok időnként szükséges, hogy megengedjék az autista gyermekeknek, hogy valamiben ne, vagy akár társaiktól eltérő módon vegyenek részt. Az autizmussal élő gyermekek integrációjának célja ugyanis nem az, hogy mindenben igyekezzünk őket a tipikus fejlődésű kortársaikhoz hasonlónak formálni, hanem, hogy élhetővé tegyük számukra a társas létezést az óvodában és az integráció minden résztvevője számára elfogadható módon próbáljuk meg bevonni az érintett gyermekeket a hétköznapi társas érintkezésekbe, egyéni-, vagy csoportos foglalkozásokba, tevékenységekbe, elvégzendő feladatokba.

Összegzés

A sajátos nevelési igényű gyermekek, a fogyatékossgal élő felnőttek és a többségi társadalom érdeke is, hogy a jövő, amelyet most alakítunk, olyan legyen, ahol a sérült emberek természetesen élnek, dolgoznak, szórakoznak, tanulnak együtt ép társaikkal.

Programunk a megvalósításában részt vevő pedagógusoktól megköveteli:

- a két meghatározó képzettség (óvodapedagógusi, gyógypedagógiai) kölcsönös ismeretét, illetve a szervezésben, tervezésben való biztonságos tájékozottságot.
- a gyermekek integrált nevelésében, fejlesztésében részt vevő óvodapedagógus, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkezzen

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

- szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készítsen, individuális módszereket, technikákat alkalmazzon
- a foglalkozásokba a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat építse be, a gyermek fejlődésének elemzése alapján képes legyen eljárásai megváltoztatására, az adott szükséglethez igazodó alternatívákat keressen
- alkalmazkodjon az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez
- működjön együtt a különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait építse be a pedagógiai folyamatokba

7.1.2 Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek

„az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése továbbá személyiségfejlődése nehezített, vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.” (Nkt. 2011.évi CXCV. törvény 4.§ 3. pont)

Szemponatok, és az óvodapedagógus feladatai, a magatartás-zavaros gyermek fogadásához:

- A csoportban lehetőség szerint ne legyen több viselkedészavart mutató gyermek, mert felerősíthetik egymás tüneteit.
- Az óvodapedagógus és a segítő szakemberek folyamatosan kapcsolatot tartsanak.
- A szorongó gyermek félelmeit megértően kezeljük.
- A hiperkinetikus kisgyermek esetében biztosítsunk elegendő lehetőséget a mozgásra.
- A szabályokat, határokat világosan a gyermek számára érthetően határozzuk meg, és következetesen tartassuk be azokat.
- Ne a gyermeket minősítsük.
- Tudatosítsuk benne tetteinek következményeit.
- Éreztessük, hogy bizalmunkat élvez, döntést hozhat egyes esetekben.
- A hiperaktivitással gyakran együtt jár figyelemzavar is, fontos, hogy egyszerre csak egy rövid utasítást adjunk.
- A magatartás-zavaros gyermekekkel szemben nélkülözhetetlen a türelem.
- Igyekezzünk igazságosan kezelni a konfliktushelyzeteit, ne hibáztassuk akkor is, amikor nem ő volt a konfliktus kirobbantója.
- Örüljünk minden apró sikernek, viselkedésbeli pozitív változásnak.
- A pozitív viselkedéseit azonnal erősítsük meg.
- Az óvodapedagógus törekedjék a differenciálásra, mely megnyilvánulhat a csoportok szervezésében, eszközválasztásban, feladatszervezésben, egyéni értékelésben egyaránt.
- Támogassa a gyermekek cselekvő készségét, felfedező hajlamát.
- Az óvodapedagógus működjön együtt a családdal.
- A sajátos nevelési igényű kisgyermeket, a hozzá igazodó, vélhetően eredményt hozó feladatokkal kell megkínálnunk, mely során figyelembe kell vennünk tanulási, figyelmi teherbíró képességét is.

	<p style="text-align: center;">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p style="text-align: center;">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

- Az óvodapedagógusnak itt van a leginkább szüksége toleranciára, problémátűrő képességre, elfogadó attitűdre.
- Az óvodapedagógus kísérje tekintetével a magatartás-zavaros gyermeket minden helyzetben.
- Szoktassuk a gyermeket a szemkontaktus felvételéhez.
- A szabályokat előre, közös megegyezéssel alakítsuk ki.
- Erősítsük azon területeket, amelyekben kiemelkedő, ezzel is fejlesszük önértékelésüket, énképüket.
- Az óvodapedagógus segítő, elfogadó magatartása legyen a minta a többi gyermek számára.
- Erősítsük a mi-tudatot a gyermekekben. (pl. mi mindannyian szeretjük, mi ezt nem így szoktuk stb.)
- Bátorítsuk a szülőket!

Szemponatok, és az óvodapedagógus feladatai a részképesség zavaros gyermekek fogadásához:

- Az óvodapedagógusnak és fejlesztő pedagógusnak együtt szükséges működni a részképesség zavaros gyermekek fejlesztésében
- Az óvodapedagógus legyen elfogadó, nyitott, empátikus, szeretetteljes, következetes
- Az óvodapedagógus vegye figyelembe a gyermekek eltérő fejlődési ütemét, képességét, tehetségét, szociokulturális háttérét, segítse a gyermeket tehetsége kibontakozásában, elmaradásainak fejlesztésében, hátrányos helyzetéből adódó felzárkóztatásában
- Az óvodapedagógus rendszeresen kövesse nyomon és rögzítse a gyermek fejlődési menetét
- Az óvodapedagógus ismerje meg a családot, alakítson ki bizalmi, partneri kapcsolatot a szülővel,

(A fejlesztési alapterületeket és fejlesztési alapelveket lásd a képesség kibontakoztató fejezetnél)

7.1.3 Kivételes képességű gyermekek, tehetségesek

„a tehetségben éppen az a szép, hogy él, hogy kiszámíthatatlan, meglepő, hogy utólag úgy evidens, akár egy kör, de előre mégis tökéletesen megjósolhatatlan...” /Pilinszky János/

Az óvodás gyerekeknél tehetségígéretről, tehetségre irányuló hajlamról beszélhetünk.

A fejlődés belső menete, és a környezeti hatások (nevelés) szerepet játszanak ennek az ígéretnek a megvalósulásában, alakulásában. A gyerekek adottságai a megfelelő környezeti hatások (család, óvoda, iskola, társak) által fejlődnek képességekké, esetleg tehetséggé.

Óvodánk kiegyensúlyozott légkörével, változatos, kötetlen lehetőségeivel segíti, hogy felszínre kerüljenek a gyermekek adottságai, képességei.

Korán megmutatkoznak a művészi és pszicho-motoros képességek (testi ügyesség, kézügyesség), zenei képességek (hallás, ritmusérzék), rajzkészség. A rajzkészségnél fontos figyelni azt, hogy mit ábrázol, mennyire lép túl a megszokott sémákon a rajz, a színek formák alkalmazása milyen, s hogy mennyire érzelm gazdag, kifejező az ábrázolás.

Óvodáskorban megmutatkoznak a kiemelkedő szociális, esetleg vezető képességek is (pl. empátia, szervező képesség, döntéshozói képesség)

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

Honnan ismerhető fel a tehetséges óvodás?

A viselkedésjegyek megfigyelésével tetten érhető a tehetség.

- Pozitív viselkedésjellemzők: gyorsan tanul, elvont dolgok iránt érdeklődik, kreatív, elmélyült, érdeklődő, kritikus.
- Negatív viselkedésjellemzők: erős kritikai érzékű, energikus, megszállott, néha nehezen találja meg a hangot társaival, egyenlőtlen fejlődés jellemzi.

Sok kiváló képességű gyermek harmonikusan fejlődik, de gyakori, hogy kiváló képességű gyermek egyéb területeken – pszicho-motoros, érzelmi-szociális fejlődés – lemaradás tapasztalható.

- Pszicho-motoros lemaradás. Célszerű a számára olyan feladatokat adni, ahol finomodhat a mozgása pl. gyurmázás, vágás, ragasztás stb.
- Érzelmi-szociális lemaradás: pl. nehezen alkalmazkodik társaihoz. A művészet és a testbeszéd segíti az érzelmi érést.

A tehetséges gyermek jellemzői:

- Átlag feletti általános képességek (pl. jó memória, fejlett anyanyelvi képesség stb.).
- Átlagot meghaladó speciális képességek (nyelvi, zenei, matematikai-logikai, vizuális-téri, testi-mozgásos, szociális).
- Kreativitás (pl. eredetiség, rugalmasság, probléma iránti érzékenység).
- Feladat iránti elkötelezettség (pl. érdeklődés, versenyszellem, kitartás, emocionális stabilitás), azaz a hajtóerő, motiváció.

Tehát tehetséges az a gyermek, aki a kiváló adottságai alapján magas szintű teljesítményre képes valamilyen tevékenységterületen.

Az óvodai tehetséggondozás első lépése, a tehetség azonosítása, felismerése.

Az óvodai tehetséggondozásban a legfontosabb feladat az elfogadó légkör, tág cselekvési szabadság, gazdag tapasztalásokra lehetőség biztosítása, a gyermek egész személyiségének harmonikus kibontása.

Az óvodai tehetségfejlesztés célja:

- Fejlesszük a tehetséges gyermek erős oldalát, differenciált feladatokkal, játékokkal, mélyítsük el tudását.
- Erősítsük a gyermek tehetségével összefüggő gyenge területeket, amelyek megnehezítik vagy megakadályozzák a tehetség fejlődését.

„A zenei, képzőművészeti vagy mozgásos foglalkozások szerencsésen egészíthetik ki az intellektuális irányultságot, segíthetik a gyermek érzelmi- szociális fejlődését...”

- pihenés, relaxáció lehetőségének megteremtése

A tehetséges gyermek is gyermek, akinek fontos a kikapcsolódás, játék, sport, pihenés – ne hajtsuk túl!

A tehetséggondozás útjai:

- elkülönítés,
- gyorsítás pl. vegyes csoportok létrehozásával, vagy korai beiskolázással,
- gazdagítás (kiscsoportos formában, ahol többletismereteket kaphat a gyermek).

	<p style="text-align: center;">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p style="text-align: center;">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

A pedagógus (felnőtt, szülő) a tehetség kibontakozását segítő tulajdonságai: türelem, rugalmas gondolkodás, kreativitás, önbizalom, következetesség, empátia, humorérzék, a gyermek iránti tisztelet. Érezze kihívásnak a feladatot, amit egy tehetséges gyermek fejlesztése jelent.

A pedagógusok feladatai:

- A tehetségigéret felismerése
- Differenciált feladatadás
- A szülők tájékoztatása, támogatása
- A gyermek lemaradó képességeinek szintre hozása
- Kiemelkedő képességek erősítése

7.1.4. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének elősegítése

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek iskolai beilleszkedésének és sikerességének záloga a megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatás. A sikeres iskolakezdéshez nélkülözhetetlen alapvető készségek megfelelő fejlesztésének színtere az óvoda, ahol – az agyi érési folyamatok lezárulásáig – megterhelés nélkül, játékos eszközökkel és módszerekkel hatékonyan tudunk fejleszteni.

A hátrányos helyzetű családok gyermekei kognitív fejlődésükben öt éves korukra lényegesen elmaradnak a kedvezőbb körülmények között élő társaiknál. Tudatos óvodapedagógiai munkára van szükség ahhoz, hogy ezeket a hátrányokat óvodai nevelésünk során csökkenteni tudjuk. Kiemelt jelentősége van a szülőkkel történő együttműködésnek, mely a kölcsönös tisztelet alapján valósítható meg. Az együttműködés során az óvodapedagógusoknak és a fejlesztő pedagógusnak – helyzetüknél és képzettségüknél fogva – kiemelt szerepük és felelősségük van.

Gyermekeink szociokulturális háttere színes képet mutat.

Szeretetteljes, biztonságos, az egyéni különbözőségeket toleráló légkörben, ésszerű korlátokkal minden gyermeknek esélyt adunk saját erősségeik felismerésére, és a sikerélményre. Elfogadjuk, és tiszteletben tartjuk a másságot, erre neveljük gyermekeinket is.

Az embernek önmagával harmóniában kell élnie. Ennek feltétele, hogy testileg-lelkileg egészséges legyen: meg tudja őrizni, helyre tudja állítani jó közérzetét, stabilizálni, védeni tudja önmagát: optimális legyen személyiségének működése, fejlődése. E funkció, e célok eredményes és hatékony szolgálata azt feltételezi, hogy képes lesz a személyes érdekeket szolgáló döntéseket meghozni, azokat végrehajtani és megvalósítani.

Célunk: A személyre szóló nevelés végső célja az önfejlesztő személyiség, az önfejlesztésre nevelés. Ez magában foglalja az önállóságra nevelést, az egyéniségfejlesztést és az én, a személyes tudat kialakulásának, fejlődésének segítését. Óvodai nevelésünk célja ezen képességek megalapozása.

A pedagógusok feladatai:

- A szociális képességek fejlesztése.
- Szociális kommunikációs képességek fejlesztése, mint a kommunikáló felek aktivitásának: azaz érzelmi állapotának, magatartásának és viselkedésének aktuális befolyásolási képességének fejlesztése.

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

- Csoportlétre, szervezeti és társadalmi létre való képesség megalapozása és fejlesztése a gyermekeink életkorához illeszkedő ünnepeink megünneplése, versenyek, és számos, az óvodai életre jellemző helyzetek során.
- Az együttműködés, a vezetés és a versengés képességeinek megalapozása és fejlesztése a segítő együttműködés rendszeres alkalmazásával, a segítő nevelői magatartás megtapasztalásával, valamint a mozgásos és a különböző versenyjátékok gyakorlása során.
- A kötődés képességének fejlesztése, melynek gazdagsága, ereje és minősége meghatározza a szociális életminőséget, a szociális viselkedést, és a személyiség szociális fejlődését.
- Az egészséges és kulturált személyiség fejlesztése érdekében személyes motívumok kialakítása.
- Az önkiszolgálási motívumok közé tartozó biológiai szükségletek, a komfortszükséglet a mozgás és élményszükséglet.
- Önvédelmi motívumok fejlesztése az egészséges életmódra nevelés, a konfliktusok kezelésére történő nevelés kapcsán.
- A szuverenitás motívumainak kialakítása, mint az önállósulási és öntevékenységi vágy.
- A reális, a képességeket is figyelembe vevő teljesítményértékelés eredményeként az önértékelési motívumok fejlesztése, mint az önbizalom és az önbecsülés.
- A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai beíratásának támogatása.
- Az optimális ideig tartó óvodáztatás biztosítása.
- Olyan csoportalakítási elvet kell választani, amely biztosítja a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányos elosztását.
- Igazolatlan hiányzások minimalizálása.
- A szülők munkába állását lehetővé tevő nyitvatartás kialakítása.
- Szókincs, nyelvi kifejező készség, beszédértés, beszéd észlelés fejlődésének elősegítése.
- Az intézményes nevelésbe illeszkedés elősegítése, bizalom, elfogadás, együttműködés.
- Egészségtudat kialakítása, táplálkozás.
- Korszerű óvodapedagógiai módszerek.
- A gyermekek kezdeményezéseire támaszkodó módszerek.
- Differenciálás.
- Kooperatív tanulási technikák.
- Mozgás- zene felhasználása.
- Szülőkkel való partneri együttműködés módszerei.
- A gyermekek fejlődésének nyomon követése, regisztrálása, szükség esetén szakorvosi (fogászat, szemészet, fülészet, ortopédia vizsgálat) kezdeményezése.
- A szociális ellátórendszerrel való aktív együttműködés.
- Egyetlen gyermek se maradjon ki az óvodából a szülők szegénysége, az óvoda által kért természetbeni és pénzübeli hozzájárulások fedezetének hiányában.
- A tanulási képességek megalapozása.
- A tanulás és egyéb részképesség zavarok kialakulásának megelőzése.
- Megoldási késztetés, monotónia tűrés, figyelemkoncentráció.
- Az alkotásvágy szükséges szintjének kialakítása.

	<p style="text-align: center;">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p style="text-align: center;">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

- Tanácsadás a kijelölt iskolával, szabad iskolaválasztással, a halmozottan hátrányos helyzetűek előnyben részesítésével kapcsolatban.
- A sajátos nevelési igényűvé minősítéssel kapcsolatos felvilágosítás, tanácsadás.
- Igény és elégedettség mérés az általános iskolákban.
- Bemutató foglalkozás során volt óvodásaink látogatása.
- Személyes kapcsolat kialakítása minden szülővel.
- A gyermekek egyénre szabott beszoktatásának biztosítása.
- Rendszeres napi, vagy heti tájékoztatás a gyermekek fejlődéséről.
- Az egyéni fejlesztési napló bejegyzéseinek megbeszélése.
- A gyermekek alkotásainak megmutatása.
- Szülők részvételi lehetőségeinek biztosítása a nap bármely szakában.
- Gyermekneveléssel kapcsolatos nézetek kicserélése.
- A család szokásainak és értékrendjének megismerése, megértése.
- A család erőforrásainak feltárása.

7.1.5. A tartós gyógykezelés alatt álló gyermek

Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, akinek egészségügyi ellátása a járóbetegszakellátásban vagy az általános fekvőbeteg-szakellátásban részt vevő szakorvos véleménye alapján az adott nevelési évben, tanévben a harminchat nevelési napot, tanítási napot várhatóan meghaladja, és emiatt az óvodai nevelésben nem tud részt venni (óvodakötelezettségét nem tudja teljesíteni), illetve tankötelezettségét iskolába járással nem tudja teljesíteni.

Célunk:

A családokkal szoros együttműködést tartva biztosítjuk a hiányzások miatti lemaradás csökkentését, a gyermek egyéni szükségleteinek, aktuális fejlettségi állapotának tükrében.

A pedagógusok feladatai:

- A nevelés során figyelembe venni a gyermek egyéni képességeit, tehetségét, fejlődésének ütemét, fejlettségét, fogyatékosságát.
- A szülőket rendszeresen tájékoztatni, kérdéseikre választ adni.
- Gyermeket és családjukat a lehetőségekhez képest minél jobban megismerni.
- Dajka, pedagógiai asszisztens bevonása a gyermek - egészségi állapotának megfelelő- folyamatos megsegítéséhez.
- Differenciált képességfejlesztés kiemelten a hiányt mutató képesség területekre.
- A csoportnaplóban három havonta megjeleníti a célzottan fejlesztendő főbb képességeket.
- Az ismeretek sokoldalú közvetítése a nevelés-oktatás során, a felzárkóztatás megvalósítása érdekében.
- Befogadó pedagógiai szemlélet kialakítása.

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

- Az önkiszolgáló tevékenységekben (étkezés, gondozás) való megsegítés, hosszabb étkezési idő biztosítása
- A szükség szerinti pihenő idő biztosítása.
- Lehetőség szerint a mindennapi szabad levegőn lévő játék biztosítása.
- Fejlesztő pedagógiai konzultáció, óvoda pszichológusi támogatás folyamatos biztosítása.
- Séták, kirándulások alkalmával segítő személyzet igénybevétele.

7.1.6. A diabéteszrel élő, valamint a fokozott kockázatú allergiás betegséggel élő gyermek

A köznevelési intézménynek biztosítania kell az *NKTV. 25§ (5a)* bekezdése szerint a diabéteszrel élő, valamint b) a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek, tanulók egészségének megőrzésére fordított fokozott figyelmet.

Célunk:

A családokkal (szükség szerint a gyermek kezelőorvosával) szoros együttműködést tartva biztosítani a gyermek optimális óvodai nevelését.

A pedagógusok feladatai:

- A nevelés során figyelembe venni a gyermek egészségi állapotát, egészséges testi, lelki fejlődésének elősegítése.
- A szülőket rendszeresen tájékoztatni, kérdéseikre választ adni.
- Gyermekek és családjukat a lehetőségekhez képest minél jobban megismerni.
- Dajka, pedagógiai asszisztens bevonása a gyermek - egészségi állapotának megfelelő- folyamatos megsegítéséhez.
- A csoportba járó többi gyermeknek életkoruknak megfelelő edukálása társuk állapotáról.
- Befogadó pedagógiai szemlélet kialakítása.
- Amennyiben a család hozzájárul a szülőtársaknak tájékoztatás nyújtása a gyermek betegségéről, állapotáról.
- Az óvoda dolgozóinak (pedagógusok, nevelő oktató munkát közvetlenül segítők) képzése, oktatása. Ismeretek átadása mind a diabétesz, mind a súlyos allergia témakörében. Minél több munkatárs vegyen részt a „DiabMentor” szakmai továbbképzésen.
- Lehetőség szerint a mindennapi szabad levegőn lévő játék biztosítása.
- Fejlesztő pedagógiai konzultáció, óvoda pszichológusi támogatás folyamatos biztosítása.
- Séták, kirándulások alkalmával segítő személyzet igénybevétele.

	<p style="text-align: center;">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162 Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>
--	---

7.2. Gyermekvédelem

Óvodánkban gyermekvédelmi felelős tevékenykedik, aki koordinálja a gyermekvédelmi munkát.

Ha az óvoda a gyermeket veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, segítséget kér a gyermekjóléti szolgálattól. A gyermekvédelmi felelős személyéről, elérhetőségéről a szülőket a tanév elején tájékoztatni kell. A házirendben meg kell határozni azokat a védő-óvó eljárásokat, amelyeket a gyermekeknek az intézményben való tartózkodás során be kell tartaniuk.

Célunk: a prevenció, a gyermek hátrányos helyzetének csökkentése, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve segítségnyújtás. Együttműködés a családdal, különböző szakemberekkel. Olyan feltételek megteremtése, ahol minden gyermek biztonságban és jól érzi magát, és képességeit, tehetségét a lehető legjobban ki tudjuk bontakoztatni.

A gyermek jogai

A gyermeknek joga:

Hogy a nevelési-oktatási intézményben, biztonságban és egészséges környezetben neveljék, óvodai életrendjét – pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával – életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki.

Vallási és világnézeti meggyőződésének megfelelő oktatásban és nevelésben részesüljön, mely az óvodai nevelési időn kívül szervezhető.

Képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben részesüljön.

Nem állami, önkormányzati intézményben vegye igénybe az óvodai ellátást.

Személyiségi jogait, önrendelkezési jogát, cselekvési szabadságát, családi élethez való jogát az óvoda tiszteletben tartsa.

Állapotának, személyes adottságának megfelelő megkülönböztetett ellátásban részesüljön.

Az óvodai nevelés során a gyermek személyiségét, emberi méltóságát és jogait tiszteletben kell tartani, védelmet kell számára biztosítani a fizikai és lelki erőszakkal szemben. A hátrányos megkülönböztetés tilos! Az óvodai nevelés és nevelést-oktatást kiegészítő pedagógiai szakszolgálatok igénybevétele ingyenes. Minden gyermek számára biztosított az óvodai neveléshez való egyenlő hozzáférés.

Különleges bánásmód

A beilleszkedési zavarral, magatartási rendellenességgel küzdő gyermek közösségi életbe való beilleszkedését elősegítő rehabilitációs célú foglalkoztatásra jogosult, amelyet az óvodai nevelés vagy a nevelési tanácsadás keretében kell megvalósítani.

A gyermeknek joga, hogy családja anyagi helyzetétől függően kérelmére ingyenes étkezésben részesüljön, mentesüljön a gyermeket terhelő költségek megfizetése alól.

A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztését, a gyermek fogyatékoságának megfelelő szakemberek végzik, nevelési időben.

	<p style="text-align: center;">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p style="text-align: center;">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: jagzato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

A szülő jogai:

- A szülőt megilleti a nevelési intézmény szabad megválasztásának joga.
- Az óvodai nevelés nyelve a magyar, illetve a nemzeti és etnikai kisebbség nyelve. A szülők joga igényelni, hogy az óvoda a nevelési programjában és tevékenységében a tájékoztatást és az ismereteket többoldalú módon közvetítse.
- Megismerni az óvoda nevelési programját, házirendjét.
- Tájékoztatást kapni gyermeke fejlődéséről, magatartásáról, nevelésében tanácsot, segítséget kapni.
- Kezdeményezni az óvodaszék vagy a szülői munkaközösség létrehozását.

A szülő kötelessége, hogy:

- biztosítsa gyermeke – óvodai nevelés keretében folyó – iskolai életmódra felkészítő foglalkozáson való részvételét,
- megtegyen minden tőle elvárhatót gyermeke fejlődéséért,
- elősegítse gyermekének a közösségbe történő beilleszkedését.

Fel kell venni az óvodába azt, akinek felvételét a gyámhatóság kezdeményezte!

Gyermekjóléti alapszolgáltatások:

A gyermekjóléti alapellátások a személyes gondoskodás keretébe tartoznak. Az alapellátás a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét, a családban történő nevelésének elősegítését, a veszélyeztetettség megelőzését, kialakult helyzet megszüntetését, a gyermek családból történő kiemelésének a megelőzését szolgálja.

Az óvodai gyermekvédelmi felelős feladatai:

- A szülő kérésére a különböző segélyek, ellátások igénylésével kapcsolatos kérelmek előterjesztése a gyermekjóléti szolgálat felé.
- A szülők tájékoztatása a gyermek számára szervezett szabadidős programokról.
- Az óvodában a szülők által jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatokat ellátó fontosabb intézmények címét, telefonszámát (Gyermekjóléti szolgálat, Szakszolgálat).
- A gyermek anyagi veszélyeztetettsége esetén rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi a gyermekjóléti szolgálat segítségével.
- Gyermekbántalmazás vélelme vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető, veszélyeztető tényező megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot.
- Nevelési év elején tervet készít, ezt a feladattervet havonkénti lebontásban készíti el.
- Munkájáról évente beszámolót készít.
- Folyamatosan kapcsolatot tart a családokkal foglalkozó szakemberekkel, intézményekkel.
- Rendszeresen figyeli a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok változását.

	Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162
	Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

- Felméri az intézményben a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekeket, és nyilvántartásba veszi őket, és folyamatosan figyelemmel kíséri a gyermekvédelmi eseteket.
- Felveszi a kapcsolatot szükség esetén az illetékes szervvel.
- Összehangolja a gyermekvédelmi tevékenységet az óvodapedagógusok között.
- Családlátogatást végez a csoport óvodapedagógusaival szükséges esetben.
- A gyermek érdekében teendő intézkedésekről az óvodapedagógusoknak tanácsot ad.
- Gyermekvédelemmel kapcsolatos információk átadása, továbbképzéseken való részvétel.
- Szakirodalom figyelése és ajánlása az óvodapedagógusoknak és szülőknek.

Az óvodai nevelőtestület tagjainak feladatai:

- A nevelés-oktatás során az ismereteket sokoldalúan közvetíteni.
- A nevelés során figyelembe venni a gyermek egyéni képességeit, tehetségét, fejlődésének ütemét, fejlettségét, fogyatékosságát.
- Segíteni a gyermek tehetségének kibontakoztatását.
- Segíteni a hátrányos helyzetben lévő gyermek felzárkóztatását.
- Baleset esetén a szükséges intézkedést megtenni.
- A gyermek emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartani.
- A szülőket rendszeresen tájékoztatni, kérdéseikre választ adni.
- Közreműködni a gyermekvédelmi feladatok ellátásában a gyermekjóléti szolgálattal a fejlődést veszélyeztető körülmények feltárásában, megelőzésében, megszüntetésében.
- Felderíteni a gyermek fejlődését veszélyeztető okokat.
- Pedagógiai eszközökkel a káros hatások megelőzésére kell törekednie.
- Valamint a gyermekvédelmi felelős segítségével intézkedést kezdeményez.
- Biztosítani a gyermeket megillető jogok érvényesülését óvodán belül.
- Új óvodások befogadását, beilleszkedését elősegíteni.
- Gyermeket és családjukat a lehetőségekhez képest minél jobban megismerni.
- Problémás esetekben a gyermekvédelmi felelős segítségét kérni.
- Közreműködni az egészségügyi szűrővizsgálatok lebonyolításában.
- Elősegíteni az integrált nevelést a gyermek problémáinak megfelelően.
- Figyelemmel kíséreni a rendszeres óvodalátogatást, a hiányzást szükség esetén jelenteni.
- Minden rendelkezésre álló eszközzel segíteni a gyermek családban történő nevelését.
- Rendszeres családlátogatások, szülői értekezletek, nyílt napok, ünnepélyek szervezése.

Az óvodavezető gyermekvédelmi feladata:

- A vezetői felelősség kiterjed az óvodai nevelő munka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtésén túl a gyermekbalesetek megelőzésére is.
- Az intézkedéseket a házirendben rögzíti, az SZMSZ-ben szabályozni kell a személyi felelősség kérdését.

	<p style="text-align: center;">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p style="text-align: center;">Tel.: +36 20 391-6984;06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

- Biztosítja a rendszeres egészségügyi vizsgálatok elvégzésének feltételeit (óvodaorvos, fogorvos) az óvodában.
- Ellenőrzi az intézményben folyó étkeztetés minőségét az óvodaorvossal együtt.
- Felelős azért, hogy minden – környezetébe tartozó – gyermek bekerüljön az óvodába abban az évben, amikor az ötödik életévét betölti.
- Szükség esetén javaslatot tesz a család bevonására a szociális segítettek körébe.
- Biztosítja a gyermekkel kapcsolatos adatok védelmét, valamint felhívja az óvoda dolgozóinak figyelmét a hivatali titoktartási kötelezettség betartására.
- Nemzeti vagy etnikai kisebbségi óvodai nevelésben a kisebbség kultúrájának és nyelvének ápolásával járó feladatok, (anyanyelven folyó nevelés vagy kétnyelvű nevelés, anyanyelven folyó speciális szolgáltatások, kulturális hagyományokat ápoló művészeti tevékenység).

Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 17§ 1) bekezdése értelmében az óvoda és minden munkatársa köteles jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtónál, hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, vagy más egyéb veszélyeztető ok fennállásakor.

Gyermekvédelmi munkánk akkor eredményes, ha...

- a problémákat megfelelő időben felismerjük, a megoldás feltételeihez hozzájárulunk,
- lehetőségeinkhez mérten sikeresen kompenzáljuk a hátrányokat,
- családgondozás eredményeképpen a családok helyzetében pozitív változást tudunk elindítani.

	<p align="center">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p align="center">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

8. ÓVODÁNK KAPCSOLATRENDSZERE (TOVÁBBFEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK)

Célunk: törekedni a szülőkkel, intézményekkel, fenntartóval, a nevelőmunkát segítő szakemberekkel való kapcsolattartásban a rendszerességre, naprakészségre, pontos információ cserére. A kapcsolatok kialakításában, fenntartásában törekedni a nyitottságra, kezdeményezőkézségre, a partnerközpontú működés elősegítése érdekében a partnereink elégedettségének elnyerésére.

Óvoda - Család kapcsolata

A gyermek nevelése elsősorban a család feladata. A családban és az óvodában nevelkedő gyermekért mind a két környezet felelős. Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek harmonikus fejlődését.

Az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze a szabad játék, ennek elfogadtatása, a teljesítményt már óvodáskorban előre helyező családoknál különösen fontos.

Az együttműködés alapja a kölcsönös bizalom és segítségnyújtás, hiszen a szülő tud a legtöbbet a gyermekről, ő ismeri a legjobban gyermeke igényeit, szükségleteit, viszont az óvodapedagógusnak van olyan szaktudása, és olyan korosztályi tapasztalata, amely alapján hatékony segítséget tudnak nyújtani egymásnak a gyermek személyiségfejlesztéséhez. Az együttműködés során elengedhetetlen feltétel, hogy a szülők és az óvodapedagógus kölcsönösen alkalmazkodjanak egymás elvárásaihoz, az óvodapedagógus és a szülő próbálja meg a két élettér közti folyamatosságot biztosítani.

Különösen fontos a szoros kapcsolat, folyamatos konzultáció a különleges bánásmódot igénylő (SNI, BTMN, tartós gyógykezelés alatt álló, súlyos allergiás, diabéteszes) gyermekek esetében a sikeres, optimális óvodai nevelés biztosítása érdekében.

Amikor az allergiás gyermek óvodába kerül, akkor a családnak óriási szorongást okoz, hogy vajon biztonságban tudhatja-e gyermekét, ugyanis a közösségben sem a felnőttek, sem a gyermekek nem rendelkeznek akkora ismerettel, a gyermek allergiájával kapcsolatban, mint otthon a szülei. Érintettség esetén az óvodapedagógusok az első szülői értekezleten, azt követően pedig szükség szerint kell, hogy kezdeményezzenek szülői beszélgetéseket, amikor elmagyarázzák pl. a napi rutin sajátosságait, ismertetik az anafilaxiás sokk óvodai kezelésének eljárásrendjét. Fontos a többi szülő tájékoztatása arról, hogy a csoportban allergiás gyermek van: annak bemutatása, hogy milyen allergiában szenved a gyermek és annak milyen tünetei lehetnek. Szükség esetén sor kerül csoportos családi beszélgetés (szülői értekezlet) szervezése az egészségügyi ellátásban dolgozók meghívásával a betegség bemutatásáról és az óvoda feladatellátásáról.

A család és a dajka pozitív kapcsolata is egyre kiemeltebb szerepet kap az óvodai nevelés, gondozás során.

A dajka a gondozási tevékenységeit a gyermek ismerete alapján, az óvodapedagógusok támogatása mellett végzi.

A családok támogatása, segítése a hozzájuk illeszkedő módon, formában és mélységben történik (intervenció).

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

A gyermekek speciális megsegítése a megfelelő szakemberek (fejlesztő pedagógus, logopédus, gyógypedagógus, pszichológus) összehangolt munkájával, az óvodapedagógus és a szülő aktív együttműködésével, differenciált pedagógiai módszerek alkalmazásával, befogadó pedagógiai attitűdben és légkörben valósul meg.

A családok bevonása, együttműködésük megnyerése gyermekeik érdekének szem előtt tartása mellett, különféle módon lehetséges (pl. projektek közös megvalósítása, játszódélutánokba bevonás, szülői klub, fogadóóra biztosítása, nyitott ünnepek, nyílt napok stb. segítségével)

Célunk: az intézményben folyó nevelőmunkáról a rendszeres információáramlás biztosítása a megfelelő személyek és intézmények között. Az együttműködéshez jó partnerkapcsolat kialakítása, az igények és elvárások feltérképezésével.

Az óvodapedagógus feladatai

- A szülőkkel való együttműködés során a családok sajátosságainak és életmódjának megismerésére törekvés.
- Példamutató, helyes értékrend kialakításával segítségnyújtás a nevelési gondok megoldásában.
- Szoros partneri kapcsolattartás, a szülők rendszeres tájékoztatása a gyermek óvodában végzett tevékenységéről.
- Segítőkézség fokozása, érzelmileg elfogadó, megértő, türelmes partneri szerep vállalása.
- Nyitottság - felébreszteni a szülők érdeklődését az óvodai élet iránt, a gyermekén keresztül.
- Előítéletektől mentes közeledés minden családhoz, a családok által képviselt különböző gondolkodásmódok értékeinek elfogadása.
- A segítő kapcsolat előfeltételének megteremtése, hogy a szülő bízhatson az óvodapedagógusok diszkréciójában, titoktartásában.
- Alkalmak biztosítása, hogy a szülő megtehesse észrevételeit az óvodai élettel kapcsolatban.
- Közös gondolkodás, véleménycsere.
- A kapcsolattartás módjainak keresése, hogy folyamatos tájékoztatást tudjon nyújtani a szülőnek gyermeke fejlődéséről.
- A programunkban megfogalmazott és a családok által képviselt értékek, normák közelítése.
- A befogadó nevelésnek, a családok számára is érzékelhetővé tétele, megvalósítása, úgy is, mint a multikulturális nevelés, a szükségletalapú nevelés, az egyéni differenciálás, mely a gyermek egyéni képességeinek, készségeinek kibontását jelenti.
- A családok szemléletének formálása, abban a tekintetben, hogy az iskolára felkészítés, illetve az iskolai beilleszkedés elősegítése az óvodában 3-4 éves nevelési folyamat eredménye, mely során az óvoda közvetlenül segíti azt, és kiegészíti a családi nevelést.

A kapcsolattartás formái:

- A családok igénye szerint megvalósuló családlátogatás – célja, hogy az óvodapedagógus megismerje szükség esetén a gyermeket közvetlen környezetében, az esetlegesen felmerülő gondok, problémák megoldása érdekében,
- naponkénti párbeszéd- célja a folyamatos kapcsolattartás, információnyújtás,

	<p style="text-align: center;">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p style="text-align: center;">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

- fogadó órák tartása – célszerű igény szerint, időpont egyeztetés után, személyre szabottan lebonyolítani, ahol lehetőség nyílik a bizalmas információk cseréjére,
- szülői értekezletek tartása – az óvodát, a csoportot, a gyermekeket, a szülőket érintő legfontosabb témák, feladatok, programok megbeszélésére alkalmas, a pedagógiai munkát segítő szakemberek tájékoztatója a szülők felé,
- közös programok szervezése – alkalmas a családok és az óvoda kapcsolatának erősítésére, elmélyítésére, valamint egymás szokásainak, értékrendjének megismerésére, nevelési elvek közelítésére,
- nyílt napok – a szülőknek lehetőséget biztosítani a napi életbe való betekintésre, mely során a szülők képet kaphatnak a gyermekük viselkedéséről, teljesítményéről.

A kapcsolattartás akkor sikeres és eredményes, ha...

- a szülők többsége ismeri a helyi óvodai programot,
- a szülők többsége elégedett az óvodában folyó pedagógiai munkával,
- együttműködésünk eredményeképpen a családi nevelés funkcióit erősítjük,
- kiegészítjük.

Óvoda – Fenntartó kapcsolata

Célja: a szakmai önállóság megtartása mellett a fenntartó meghatározza, hatékonyan irányítsa és koordinálja az intézmény munkáját.

A fenntartó feladata a helyi közösségek nevelési elvárásainak felmérése nyomán a nevelés résztvevőinek bevonása a helyi döntéshozatalba. Az intézménnyel együtt megteremteni az óvodai nevelés feltételrendszerét.

A kapcsolattartás akkor sikeres és eredményes, ha...

- minden gyermek minőségileg garantált, a megfelelő fejlődés esélyét biztosító nevelési ellátáshoz jut.

Óvoda - Bölcsőde kapcsolata

Célja: hogy az átmenet a bölcsődéből az óvodába ne okozzon érzelmi megrázkódtatást a gyermekek számára.

Ennek feltétele a két intézmény gyermekközpontú szemléletén alapuló folyamatos, jól összehangolt nevelési gyakorlat. A kisgyermeknevelők és az óvodapedagógusok közötti kapcsolat lehetővé teszi a gyermekek egyéni tulajdonságainak figyelembevételét. Mindkét fél közösen felelős az átmenet fokozatosságának megvalósításáért.

A kapcsolattartás akkor sikeres és eredményes, ha...

- megvalósul a fokozatos átmenet,
- a gyermek érdeklődéssel várja az óvodát.

	<p>Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p>Tel.: +36 20 391-6984;06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

Óvoda-óvoda kapcsolat

- Városunkon belüli óvodákkal rendszeres szakmai kapcsolat fenntartása, előadások, napi gyakorlati bemutatók, konferenciák látogatása.
- Szakmai kirándulások országunkon belül.

A külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és - lehetőség szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

	<p style="text-align: center;">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162 Tel.: +36 20 391-6984;06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>
--	--

Óvoda – Iskola kapcsolata

Célja:

- Óvodánk és az iskolák kapcsolatában kölcsönös nyitottság érvényesül.
- Együttműködés az óvodából az iskolába való átmenet megkönnyítése érdekében.
- A rugalmas beiskolázás lehetősége, mely minden gyermek egyéni mérlegelését biztosítja e tekintetben.

A tőlünk kimenő gyermekek természetesen nem válnak egyik napról a másikra iskolásokká, ez is egy folyamat, lassú átmenet, mely különböző mértékű, hosszúságú, egyénileg változó.

Az óvoda a gyermekek iskolai élethez szükséges készségek, képességek kialakításában vesz részt tevékenyen, melynek végső célja, hogy megfelelő képességek birtokában, örömmel, bizalommal és érdeklődéssel várják az iskolát. Az óvodai nevelés leghatékonyabb fejlesztő eszköze a szabad játék, ennek biztosítása elsődleges feladatunk.

Fontosnak tartjuk azon konzultációs lehetőségek felkutatását, melyeken az iskolák betekintést kaphatnak az óvodánkban folyó, kompetenciákat kialakító, támogató nevelésről. Lehetővé tesszük, hogy pozitív élmények útján megismerkedjenek az iskolai élettel. Tavasszal iskolalátogatásokon veszünk részt, ahol az iskolák különböző programokkal kedveskednek a gyerekeknek. Ősszel pedig meglátogatjuk az első osztályos gyermekeket, amikor is információt kapunk beilleszkedésükről.

Ezen kívül az iskolák többségével rendszeres kapcsolata van óvodánknak:

- A kialakult hagyományainkat a jövőben is ápolni kívánjuk.
- A Kesjár Csaba Általános Iskola megszervezi óvodásainknak az „Ovis Olimpiát”.
- A Herman Ottó Általános Iskola rajzpályázatán minden évben részt vesznek nagycsoportosaink.
- Az iskolás színjátások előadást tartanak óvodánkban.

A kapcsolattartás akkor sikeres és eredményes, ha...

- a beiskolázott gyermekek beilleszkedéséről, fejlődéséről, az óvoda érdeklődésére az iskola megfelelő tájékoztatást nyújt,
- az óvoda és az iskola közötti átmenet feszültségei oldódnak,
- a két intézménytípus közötti kapcsolat gyakorlata javul.

Óvoda – Pest megyei Pedagógiai Szakszolgálat (PMPSZ) Budakeszi tagintézményének kapcsolata

Célja: hogy hatékonyan, összehangoltan tudjunk együttműködni a pszichológiai, pedagógiai segítséget igénylő gyermekek érdekében.

A Szakszolgálat segítséget nyújt, a pszichológiai és pedagógiai a beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, testi tünetekben megjelenő, bármely pszichés zavarral küszködő gyermekek és szülei számára. Ellátja korai fejlesztés keretében a 3-5 éves korú gyermekeket.

Beiskolázás előtt komplex vizsgálatokat végez kérésünkre és a szülő kérésére. Az esetleges problémák időben történő feltárása céljából óvodai szűrővizsgálatokat végez. Ebben a kapcsolatban az óvoda feladata a szűrővizsgálatokban való részvétel, és tájékoztatás nyújtása.

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

Fejlesztőpedagógusaink, pszichológusaink rendszeresen supervizori és esetmegbeszélő konzultációkon vesznek részt a Szakszolgálat szakembereivel.

A kapcsolattartás akkor sikeres és eredményes, ha...

- a segítséget igénylő családok, megfelelő, hatékony ellátásban részesülnek,
- hatékony segítséget kapnak az óvodapedagógusok a problémás gyermekek neveléséhez,
- a gyermekek óvodai nevelését speciális szakismeretekkel segítik.

Óvoda- Gyermekjóléti szolgálat kapcsolata

Célja: a szociálisan hátrányos helyzetű, illetve a rendezetlen családi körülmények miatt veszélyeztetett gyermekek helyzetének javítása.

Az óvodapedagógus feladata felderíteni a gyermek fejlődését veszélyeztető okokat, pedagógiai eszközökkel a káros hatások megelőzésére való törekvés. Amennyiben már ezek az eszközök nem elegendők, akkor a gyermekvédelmi felelős segítségével intézkedést kezdeményezni a Családvédelmi Központ - Gyermekjóléti Szolgálat felé, ahol a család, problémájának megfelelő szakember segítségét veheti igénybe.

A gyermekvédelmi felelős a tanév elején felméréseket készít és a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekeket nyilvántartásba veszi, felveszi a kapcsolatot és együttműködik az illetékes szakemberekkel a gyermekek helyzetének a megoldásában.

A kapcsolattartás akkor sikeres és eredményes, ha...

- a problémákat megfelelő időben tudjuk felismerni,
- a megoldás feltételeihez együtt járulunk hozzá,
- sikeresen tudjuk kompenzálni a hátrányokat,
- családgondozás eredményeként a családok helyzetében pozitív változás indul el.

Óvoda – Kulturális intézmények kapcsolata

Célja: hogy a különböző kulturális intézmények (könyvtár, művelődési ház, bábszínház) sajátos lehetőségeit tudatosan használjuk fel a nevelőmunkánkban.

A könyvtár alap- és kiegészítő tevékenységei révén Budaörs egyik meghatározó szellemi és kulturális központja. Gyermekkönyvtára több mint hétezer kötetet várja a gyermekeket. Zenehallgatáson kívül lehetőség van rajzfilmek megtekintésére is. Havonta egy alkalommal kézműves foglalkozásokat tartanak, melyeken az ünnepekhez, évszakokhoz kapcsolódó tárgyakat készíthetnek a gyermekek. Ezekről a lehetőségekről folyamatosan tájékoztatjuk a szülőket.

A művelődési központban a gyermekek számára havonta rendeznek bábelőadásokat, de számos más eseményeket is meglátogathatnak a gyermekek (néptánc foglalkozások, kézműves foglalkozások...stb.).

Óvodánkban többször is vendégszerepelnek bábművészek, énekes művészek a gyermekek örömére.

	<p style="text-align: center;">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p style="text-align: center;">Tel.: +36 20 391-6984;06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

A kapcsolattartás akkor sikeres és eredményes, ha...

- minél színvonalasabb és minél több lehetőséget tudunk biztosítani a gyermekek számára a kulturális intézmények programjaiból,
- minél több szülő és gyermek veszi igénybe városunk kulturális intézményinek szolgáltatásait.

Óvoda – Egészségügyi szolgálat kapcsolata

Célja: a megfelelő egészségügyi szolgáltatás biztosítása, prevenciók céllal egészségügyi szűrővizsgálatok elvégzése, egészségügyi problémával küzdő gyermekek kiszűrése és szakorvoshoz való irányítása.

A kapcsolattartás akkor sikeres és eredményes, ha...

- a rendszeres szűrővizsgálatok során feltárt egészségügyi problémák kezelése céljából megfelelő szakorvoshoz kerül a gyermek.

Partnereinkkel az igény és elégedettség mérések eredményeinek tükrében kívánjuk továbbfejleszteni kapcsolatainkat.

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614

E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

9. KÖTELEZŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE

Intézményünkben, a törvényi elvárásoknak megfelelően az alábbi eszközök és felszerelések állnak rendelkezésre, melyet a mindenkori költségvetési lehetőségek függvényében biztosítunk, fejlesztünk, és bővítünk. Az Alapító Okiratban szereplő speciális fejlesztést igénylő gyermek érkezése esetén, az óvodai élethez elengedhetetlen speciális eszközök beszerzése szükséges.

I. Helyiségek

Székhely óvoda:

- *gyermekcsoportonként* - csoportszoba, gyermeköltöző, gyermekmosdó, WC
- *óvodánként* - tornaterem, egyéni fejlesztő, és logopédiai szoba, játszóudvar, óvodavezetői iroda, óvodatitkári iroda, nevelőtestületi szoba, orvosi szoba.
- *Kiszolgálóhelyiségek:* felnőtt öltöző, felnőtt mosdó, felnőtt WC, szertár.

II. Helyiségek bútorzata és egyéb berendezési tárgyai

Székhely óvodában:

- *Csoportszoba:*
  - *gyermeklétszám szerint* – óvodai fektető, gyermekszék, asztal
  - *gyermekcsoportonként* – fényvédő függöny, fehér függöny szőnyeg, játéktartó szekrény, fektető tároló, hőmérő, óvodapedagógusi asztal, felnőtt szék, edény- és evőeszköz tároló szekrény,
- *Tornaterem:* tornapad (2), tornaszőnyeg (2), bordásfal (8), óvodai többfunkciós mászó készlet, kézi tornaszerek a gyermekek létszámának megfelelően, Ayres terápia eszközei /fejlesztőpedagógus, logopédus részére.
- *Logopédiai foglalkoztató:* tanulási képességeket fejlesztő eszközök, tükör, asztal, szék, szőnyeg
- *Játszóudvar:* udvari homokozó, mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök
- *Óvodavezetői iroda:* íróasztal és szék, szék, telefon, iratszokrény, kisasztal székekkel, szobaszéf, számítógép
- *Óvodavezető helyettesi iroda:* íróasztal, szék, iratszokrény
- *Óvodatitkári iroda:* íróasztalok, székek, iratszokrény, fénymásoló, telefon, fax, számítógép
- *Nevelőtestületi szoba:* íróasztalok, székek, (létszámnak megfelelően), könyvszekrény, bábtartó bábokkal
- *Orvosi szoba:* vizsgálóágy, íróasztalok, székek, szekrény, elkülönítőben ágy
- *Gyermeköltöző:* öltözőrekesz, ruhatároló, fogas, öltöző pad (gyermeklétszám figyelembevételével)
- *Gyermekmosdó, WC:* törülköző tartó, falitükör, rekeszes fali polc (gyermeklétszám figyelembevételével)

	<p style="text-align: center;">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p style="text-align: center;">Tel.: +36 20 391-6984;06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

III. Tisztálkodási és egyéb felszerelések

- *Felnőtt és gyermeklétszám szerint:* egyéni tisztálkodó szerek, törülköző, takaró, párna ágynemű-huzat
- *Mosdóagylónként:* tisztálkodó felszerelések
- *Asztalonként:* abrosz, szalvétatartó

IV. Felnőttek munkavégzéséhez szükséges eszközök

- *Óvodánként:* mosógép, vasaló, szárítóállvány, takarító eszközök, kerti munkaeszközök, hűtőgép, porszívó

V. A nevelőmunkát segítő játékok és egyéb eszközök

1. Játékok, játékeszközök

- *Különbéféle játékformák (mozgásos játékok, szerepjátékok, építő, - konstruáló játékok, szabályjátékok, dramatizálás és bábozás, barkácsolás) eszközei:*
  - **mozgásos játékok:** falovacskák, egyensúlyozó labirintus, elefánt talp, kugli,
  - **szerepjátékok:** babakocsi, babaágy, babaszobai és konyhai
  - felszerelések, orvosi táskák, fodrászos kellékek, plüss állatok, műanyag
  - állatok, különböző méretű autók, szőnyegváros,
  - **építő és konstruáló játékok:** különböző méretű falkockák, Lego és Duplo készletek, mágnes kirakó,
  - **dramatizálás és bábozás:** fejdíszek, ruhák, különböző méretű bábok, kesztyű és
  - ujjbábok, bábtartó bábokkal, favár, betlehemes fajték, erdei állatok
  - *mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök:*
  - padok, zsámolyok, ugrószekrény, Greiswald elemek, babzsák, karikák, ugrókötelek, szivacs szőnyegek, különböző méretű labdák, ugró labda, bordás falak, mászókötel és rúd, mini trambulín, forgó kúptölcsér, függő-billenő hinta, gördeszka, háló hinta, nagyméretű tüskés labda, holdjáró autó, léglabda, Winther bicikli és gyermekjárművek,

	<p style="text-align: center;">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p style="text-align: center;">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

- *énekek, zene, énekes játékok eszközei:*
- hangszerek, hangszerkészletek (gyermeklétszámnak megfelelően), kosár, kötény,
- szoknya, kendő, kalap, táncos ruha,
- *az anyanyelv fejlesztésének, a kommunikációs képességek fejlesztésének eszközei:*
- képeskönyvek, mesekönyvek, leporellók, ismeretterjesztő könyvek,
- *értelmi képességeket (érzékelés, észlelés, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitást fejlesztő anyagok, eszközök:*
- memória játékok, társasjátékok, logikai készlet, Ravensburger játékok, kirakók, kártyák, dominók, érzékelő játék, fejlesztő játékok
- *ábrázoló tevékenységet fejlesztő (rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, kézimunka) anyagok, eszközök:*
- gyurmázáshoz eszközök, különböző rajzeszközök (ceruza, filc, zsírkréta, aszfaltkréta) különböző eszközök festéshez (ecset, gombfesték, tempera, üvegfesték, márványozó festék, ujj festék, festékkeverő tálak), forma lyukasztó, különböző papírok (rajzlap, selyempapír, dekor fólia, krepp papír, dekor papír) ragasztók, ragasztó pisztoly, gyermek és felnőtt ollók, gyöngyök, tűk- és fonalak, szövőkeretek, maradék anyagok, töltőanyagok, rafia, gyapjú, hurkapálcika, barkács terítő, varrható képek,
- *a természeti – emberi - tárgyi környezet megismerését elősegítő eszközök, anyagok:*
- nagyító, távcső, ember-, állat-, növény-, és közlekedési szemléltető képek, természetrajzi tablók, diaképek, akvárium, természet és élő sarok eszközei, Minimat, kosarak,
- *munkajellegű tevékenységek eszközei:*
- kötény, műanyag- és textilterítő, seprű és lapát, kerti szerszámok, talicska, hólapát, vödörök, locsolókanna.

2. A nevelőmunkát segítő egyéb eszközök

- videó (1db)
- televízió (1db)
- magnetofon (csoportonként 1db)
- diavetítő csoportonként (1db)
- vetítőtábla (2db)
- hangszer óvodapedagógusoknak (furulya)
- hangszerek gyermekeknek (csörgő dob, kézidob, ritmus bot, triangulum, cintányér, harangjáték, csengő, népi ütő és ritmushangszer készlet)
- egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések (Ayres, eszközök, fejlesztő játékok)

VII. Egészség- és munkavédelmi eszközök

- Ételminta-vétel készlet (üvegtartály), mentőláda, gyógyszereszekrény, Munkaruha, tűzoltó készülék – törvényi előírásoknak megfelelően

	<p align="center">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p align="center">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

10. FELHASZNÁLT TÖRVÉNYEK

1. 2011. évi CXC Nemzeti Köznevelési törvény
2. 363/2012 (XII.17.) Korm. rendelet Az óvodai nevelés országos alapprogramjáról
3. 20/2012 (X.8.) EMMI rendelet a nevelési oktatási intézmények működéséről és köznevelési intézmények névhasználatáról
4. 2003. évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról, és az esélyegyenlőség előmozdításáról
5. 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról
6. Az ENSZ Gyermekek jogairól szóló Egyezménye (1989.11.20.), 1991. évi LXIV. tv. legitimálta hazánkban
7. A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésének irányelve

[https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktat/kerettanterv/A_Sajatos_nevelési_igenyu_gyermekek_ovodai_nevelésenek_iranyelve.docx](https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktat/kerettanterv/A_Sajatos_nevelesi_igenyu_gyermekek_ovodai_nevelésenek_iranyelve.docx)

8. Az óvoda hatályos Alapító Okirata

11. FELHASZNÁLT IRODALOM

- dr. Balázné Szűcs Judit: Játék és fejlesztés a művészetek tükrében Szort Bt 2004.
- Nagy Jenőné: Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel Szolnok 1997.
- Nagy Jenőné: Csak tiszta forrásból Szolnok 1996
- dr. Bakonyi Anna: Játék szerepe az óvodai nevelésben Óvodai Nevelés LVIII. évf. 2005. 6. szám
- dr. Hegyi Ildikó: A nevelés „tízparancsolata” 2006. OKKER kiadó
- Zilahi Józsefné, Stöckert Károlyné, Németh Istvánné: Óvodai Nevelés Játékkal, Mesével (elmélet és módszertan) Eötvös József Könyvkiadó 1996. Budapest
- Porkolábné dr. Balogh Katalin, dr. Balázné Szűcs Judit, Szaitzné Gregorits Anna: Komplex prevenció óvodai program (Kudarccal az iskolában) Trefort kiadó 2004
- Lukács Józsefné: Óvodai tehetségcsírák azonosítása Tehetség /A Magyar Tehetég gondozó Társaság Kiadványa/2001/1
- Lukács Józsefné: Tehetség felderítés a családban Tehetség 2001/2
- dr. Gyarmathy Éva: Hogyan foglalkozunk a gyermekkel? Tehetség 2001/3-4
- Füllér Gizella: Tehetégesek az óvodában Tehetség 2002/1
- A kompetencia alapú programcsomag elméleti alapvetések
- Ajánlások a pszichés fejlődés zavaraival küzdő gyermekek kompetencia alapú fejlesztéséhez I. (magatartászavar esetén) Venterné Balogh Angelika Sulinova 2006
- Ajánlások a pszichés fejlődés zavaraival küzdő gyermekek kompetencia alapú fejlesztéséhez II. (részképesség zavar esetén) Dr László Zoltánné Sulinova 2006

	<p align="center">Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162</p>
	<p align="center">Tel.: +36 20 391-6984; 06 70 477 5614 E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu</p>

12. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

A Pedagógiai Program érvényességi ideje:

A fenntartó jóváhagyását követő naptól (kihirdetés napja) visszavonásig

Az óvodai nevelési program módosításának lehetséges indokai:

1. A jogszabályokban, törvényekben bekövetkezett változások,
2. A partneri igények változása
3. A program ellenőrzése során feltárt hiányosságok megszüntetése miatt.

A programmódosítás előterjesztésének szabályai:

- Írásbeli előterjesztés a nevelőtestületnek, az óvoda vezetőségének.
- Írásbeli jegyzőkönyv a módosítás elfogadásáról.

A program nyilvános dokumentum:

Megtekinthető:

- Igazgató irodájában
- Intézmény honlapján

Tájékoztatás:

Az óvoda Pedagógiai Programjáról az óvoda igazgatója és igazgató-helyettese ad tájékoztatást a szülők részére, írásban előre egyeztetett időpontban.

	Holdfény Utcai Óvoda 2040 Budaörs, Holdfény utca 31. www.holdfenyovi.hu OM azonosító: 201162
	Tel.: +36 20 391-6984; E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu , titkar@holdfenyovi.hu

14. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Az intézmény OM azonosítója: 201162	Készítette: a nevelőtestület bevonásával az intézmény igazgatója 2026. május 4. Kiss Anikó igazgató Ph.
Legitimációs eljárás	
A nevelőtestület nevében:	
2026. május 4. Urainé Pócsik Adrienne igazgatóhelyettes	
A 20/2012. (VIII.31.) 82. § (1) és (2) bekezdése alapján a Pedagógiai Programunkról a szülőket tájékoztatjuk. A Pedagógiai Program elkészítésekor a szakmai munkaközösség a programot véleményezte.	
2026. május 4. Hudák Gabriella munkaközösség vezető	
Az Nkt. 26. § (1) 83. § (2) bek. g) pont bekezdése által felhatalmazva, a Holdfény Utcai Óvoda Pedagógiai Programját a fenntartó .....61...../2026. (...U.20...) számú határozatával jóváhagyta. 2026. május 27. A fenntartó képviselőjében ph. 	
A dokumentum jellege: <u>Nyilvános</u>	
A Pedagógiai Programot, a nevelési-oktatási intézmény honlapján nyilvánosságra kell hozni. Megtalálható az óvoda honlapján: www.holdfenyovi.hu , igazgató irodájában	
Érvényes: 2026. május 28-tól visszavonásig	
Készült: 2 példányban	Iktatószám: .....2026.

Irattári száma: 1119/2026

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984;

E-mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

A Holdfény Utcai Óvoda Pedagógiai Programját elfogadom, és azt kötelező érvényűnek tartom a munkám során.

név	beosztás	aláírás
Hevesi Judit	óvodapszichológus	Hevesi Judit
Rovó Mária Anna	óvodapedagógus	Rovó Mária Anna
SZABÓ Tünde	óvodapedagógus	Szabó Tünde
BÁDER ZSUZSANNA	óvodapedagógus	Báder Zsuzsanna
NAGY ANGELA	ÓVODAPEDAGÓGUS	Nagy Angéla
WENZEL-GÉRESSY ERIKA	ÓVODAPEDAGÓGUS	Wenzel-Géressy Erika
KRAJCSOVICS JÚLIA	ÓVODAPEDAGÓGUS	Krajcsovics Júlia
HARÁK GABRIELLA	óv. ped.	Harák Gabriella
LAKOS GILVA	fejlesztőpedagógus	Lakos Gilva
KISS ANIKÓ	ÓVODAPEDAGÓGUS/ KÖZNEVELŐ	Kiss Anikó
REJTŐ EMESE	gyógynevelőpedagógus	Rejtő Emese
URAINÉ PÉCSIK ADRIENNE	fejlesztőped.	Urainé Pécsik Adrienne
UJÁSI KIS JUDIT	pszichológus	Ujasi Kis Judit
ADÁM RITA	óvodapszichológus	Adám Rita
PÁZMAÚDI ORSOLYA	óvodapedagógus	Pázmándi Orsolya

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984

E-mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

Pedagógiai Programunk véleményezése

Művészetpedagógiai munkaközösségünk véleménye szerint óvodánk Pedagógiai Programja magában foglalja a művészetpedagógiai nevelés ösztetett célkitűzéseit. Fontos hangsúlyt fektet a kognitív, az affektív, és a szociális készségek, képességek fejlesztésére. Pedagógiai Programunk szerint, a művészetpedagógia középpontjában a művészet, mint a világ megismerésének sajátos módja áll, amely így fontos nevelőeszköz is.

Programunk jól körvonalazza korunk pedagógiai feladatait, legkiemeltebb területeit, pl.: érzelmi intelligencia, mozgás, önbizalom, iskolaérettség, mind sikeresen fejleszthető területek a művészetpedagógia eszközeivel.

Véleményünk szerint, Pedagógiai Programunk tartalmi jegyeiben sikeresen magában hordozza elkötelezettségünket a művészetpedagógia eszköztárának használata iránt. Jól kijelöli nevelési koncepciónkot, miszerint az óvodai nevelés során a művészetek – mint a zene, a képzőművészet, az irodalom, a dráma és a tánc – integrálása a tanulási folyamatokba elősegíti a gyermekek holisztikus, komplex fejlődését.

Budaörs, 2026.05.04.

Hudák Gabriella

munkaközösség vezető

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény utca 31.

www.holdfenyovi.hu

OM azonosító: 201162

Tel.: +36 20 391-6984;

E- mail: igazgato@holdfenyovi.hu, titkar@holdfenyovi.hu

Szülői Munkaközösségi vélemény a Holdfény Utcai Óvoda Pedagógiai Programjáról

A 2026-os Pedagógiai Program átgondolt, strukturált és minden lényeges, szülői szempontból releváns információt tartalmaz. Külön érték, hogy az ép és a különleges bánásmódot igénylő gyermekek szükségleteire egyaránt reflektál.

A program szakmailag megalapozott, a pedagógusok munkáját támogató szakemberek bevonása jól érzékelhető.

Az óvoda személyi és tárgyi feltételei rendezettek, a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodó eszközhasználat és szemlélet pedig korszerű, a mai elvárásokhoz illeszkedő működést tükröz.

Budaörs, 2026.05.04.

Mátrai Gábor

SZMK elnök

